

توسعه جهشی در برنامه ششم، در گرو توجه به بخش معدن

سند فاز اول پنجره واحد تجاری امضا شد

واگن داخلی ۳۰ درصد ارزان تر از واگن خارجی

بانک مرکزی: دریافت کارمزدا جباری است اصناف: کارت خوان ها را جمع می کنیم

رئیس هیات عامل اپدرو در دهمین کنفرانس توسعه منابع انسانی: سرمایه انسانی قابل کپی برداری نیست

- برگ برنده یا پاشنه آشیل دولت ها بازار در رکود مسکن
- راه جبران کسری بودجه از تولید می گذرد
- بزرگی، تنها معیار برای معادن استاندارد نیست
- غفلت از صنعت بسته بندی و برند سازی خرمای کبکاب در پیچ و خم صادرات
- عزم هماهنگ در بازار مشترک اسلامی

<p>ثبات بازار سرمایه با قوانین بلندمدت حمیدرضا مهرآور مدیرعامل کارگزاری بانک سامان</p>	<p>استراتژی معدن توسعه اقتصادی است علی اکبر نیکوآقبال استاد اقتصاد</p>	<p>تشکیل کنسر سیوم به جای ابر قطعه سازی بهرام شهریاری عضو هیات مدیره انجمن قطعه سازان</p>	<p>مسئولیت اجتماعی و مدیریت منابع انسانی سیدمسعود هما یونفر رئیس انجمن مدیریت منابع انسانی ایران</p>	<p>اقتصاد مقاومتی حمایت از تولید داخلی منوچهر طاهایی کارشناس ارشد امور اقتصادی</p>
--	--	---	--	--

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

IDRO

پیشرو در صنایع دریایی

WWW.IDRO.ORG

استیضاح و عدم رای اعتماد مجلس شورای اسلامی به آقای دکتر فرجی‌دانا وزیر علوم سابق و عدم رای اعتماد به سایر کاندیدای وزارت علوم در چند ماه گذشته بانگاه خوش‌بینانه، بیانگر حساسیت و توجه نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی به سرنوشت علوم و دانش در کشور است. در چند سال اخیر با اجرای ناصحیح مرحله اول هدفمندی یارانه‌ها و سیاست‌های ناپخته دولت نهم و دهم مشکلات فراوانی برای اقتصاد کشور فراهم شده است که رفع این مسائل به چندین سال زمان نیاز دارد و اگر نمایندگان محترم حساسیت و توجه را در حوزه تولید و اشتغال و اقتصاد کشور بکار می‌گرفتند امروز مردم درگیر چنین مشکلات بزرگی نبودند. با تصمیمات خام و عجولانه دولت نهم و دهم در حوزه اقتصاد کشور با اجرای خلاف قانون در بحث هدفمندی یارانه‌ها، زخم‌های عمیقی برپیکر کمر مق اقتصاد کشور وارد شد که بعضی از عوارض و آثار آن را در فساد اقتصادی و رانتی، افزایش بیکاری، تعطیلی واحدهای تولیدی و در نهایت رکود توری می‌شاهد هستیم. براساس قانون هدفمندی یارانه‌ها، قرار بود یارانه انرژی هدفمند شود. در حالی که وقتی پول نقد به شکل مساوی بین مردم تقسیم می‌شود درست ضد هدفمندی عمل می‌کند.

در بند الف ماده ۷ چنین آمده است: دولت مجاز است حداکثر تا ۵۰ درصد خالص و جوه حاصل از اجرای این قانون را در قالب‌بندی‌های زیر هزینه کند:

الف - یارانه در قالب پرداخت نقدی و غیرنقدی با لحاظ میزان درآمد خانوار بنا بر این پرداخت مساوی یارانه خلاف قانون است. در همین حال کل درآمد دولت از افزایش فروش انرژی و آب و برق و ... حدود ۴۵ هزار میلیارد تومان بود در قالب یارانه نقدی تا پایان شهریور ۱۳۹۱ حدود بیش از ۷۵ هزار میلیارد تومان پرداختی داشت یعنی بیش از ۳۰ هزار میلیارد تومان کسری بودجه. به هر حال دولت دهم در اجرای مرحله اول هدفمندی بسیاری از الزامات قانونی را رعایت نکرده بود. در جلسه ۱۰ دولت مکلف بود افزایش تدریجی قیمت بنزین گازوئیل، گاز، برق و ... را رعایت کند، نکرده. دولت مکلف بود ۳۰ درصد درآمد حاصل از افزایش قیمت‌ها را برای جلوگیری از تعطیلی واحدهای تولیدی و بیکاری کارگران، به آنها اختصاص دهد، اما اجرا نکرد. ۳۰ درصد مجاز بود حداکثر تا ۵۰ درصد درآمد حاصل شده را به خانوارها اختصاص دهد. اما بیش از ۱۳۰ درصد مصوب، پرداخت کرد. ۴۰ درصد بود سهمی برای تامین اجتماعی (مانند پوشش بیمه) هزینه کند، هیچ اقدامی نکرد. ۵۰ درصد بود از هیچ محل دیگری از بودجه کشور برای پرداخت یارانه استفاده نکند ولی ۳۰ هزار میلیارد تومان برخلاف قانون از بودجه کشور برداشت کرد.

در اجرای مرحله دوم هدفمندی یارانه‌ها دولت یازدهم قرار بود این مشکل برطرف شود اما همان شیوه ناصواب ادامه دارد و نمایندگان محترم مجلس که در بعضی از مسائل بسیار حساس و پیگیر هستند در این مورد اقدامی نکردند و تداوم پرداخت یارانه نقدی، اقتصاد بیمار کشور را زمین گیر خواهد کرد و چرخه تولید در حوزه کشاورزی و صنعت روز به روز کندتر خواهد شد و طبعاً افزایش بیکاری و تعطیلی واحدهای تولیدی را به دنبال خواهد داشت. بحث اقتصاد مقاومتی و حمایت از تولید داخل در سایه همدلی همه قوا و رفع موانع تولید میسر خواهد شد. قطعاً با رونق چرخه تولید کاهش نرخ بیکاری و ایجاد اشتغال پایدار، آسیب‌های اجتماعی کاهش می‌یابد و اعتماد مردم به یکدیگر و به دولت و حاکمیت افزایش خواهد یافت.

مردم از نمایندگان محترم انتظار دارند در عرصه اقتصاد و حمایت از تولید داخلی با دولت همفکری و مساعدت کنند و شرایط را برای خروج از بحران رکود و تورم فراهم آورند.

دست در دست هم نهمیم به مهر میهن خویش را کنیم آباد

رییس جمهوری در مراسم آغاز ایمن‌سازی با واکنس پنج‌گانه:

هدایت بودجه یارانه نقدی به سمت سلامت و تولید

رییس جمهوری روز سه‌شنبه در جریان طرح آغاز ایمن‌سازی با واکنس پنج‌گانه در انستیتو پاستور گفت: طرح تحول نظام سلامت با وجود بار مالی سنگین برای دولت، مرحله به مرحله پیش خواهد رفت و تا رسیدن به نقطه‌ای مطلوب، متوقف نخواهد شد.

دکتر روحانی همچنین به موضوع پرداخت یارانه‌ها اشاره کرد و با بیان اینکه اگر بودجه‌ای که برای پرداخت یارانه نقدی در نظر گرفته شده به‌صورت غیرنقدی و در بخش‌هایی نظیر سلامت، تولید، صنعت و محیط‌زیست هزینه شود اثربخش‌تر است، اظهار کرد: هدایت بودجه یارانه‌های نقدی به سمت این بخش‌ها باید به مطالبه مردم و افکار عمومی از دولت تبدیل شود.

وی با اشاره به اینکه دولت در اجرای طرح تحول نظام سلامت مصمم است، اظهار کرد: سلامت دغدغه مردم است و شایسته است همگان برای کمک به بیماران و نزدیکان آنان تلاش کنند تا از رنج بیماری رهایی یابند و با پایبندی سلامت خود عنصری مفید و فعال برای جامعه باشند.

دکتر روحانی با یادآوری اهمیت بهداشت و ضرورت آموزش همگانی برای پیشگیری از بیماری، گفت: باید تلاش کنیم مردم کمتر بیمار شوند و این امر با عمومی شدن بهداشت در همه زمینه‌ها و مشارکت مردم محقق می‌شود.

رییس شورای عالی سلامت، وظیفه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی را در پیشبرد طرح تحول نظام سلامت نظیر تولید واکنس خاطر نشان ساخت

ظریف: صحبت‌های خوبی با اشتون داشتیم

وزیر امور خارجه کشورمان پس از ناهار کاری با کاترین اشتون هماهنگ‌کننده ۵+۱ گفت: صحبت‌های خوبی داشتیم. تصمیم گرفتیم در روزهای آینده چگونه کار را پیش ببریم.

به گزارش واحد مرکزی خبر، ظریف در اظهارات کوتاهی پس از پایان این دیدار در جمع خبرنگاران حاضر در مقابل نمایندگی دائم ایران در وین افزود: تصمیم گرفتیم که در روزهای آینده چگونه کار را پیش ببریم و باقی مسائل بستگی به میزان اراده سیاسی برای رسیدن به نتیجه دارد.

ناهار کاری ظریف و اشتون ساعت ۱۳ بعدازظهر به وقت محلی اتریش در محل نمایندگی دائم ایران در وین آغاز شد که حدود دو ساعت به‌طول انجامید.

محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران صبح دیروز هنگام ورود به فرودگاه وین در گفت‌وگو با خبرنگاران درباره ادامه مذاکرات گفت: اگر برائز زاده‌خواهی طرف مقابل راه‌حل به دست نیاید، دنیا متوجه خواهد شد که جمهوری اسلامی ایران به‌دنبال راه‌حل، تفاهم و تعامل سازنده است، اما از حقوق، عزت و سربلندی‌اش دست بر نمی‌دارد.

نمایشگاه تخصصی سیستم‌های ایمنی و حفاظتی

یک نمایشگاه امن و امان

می‌خواهند در این نمایشگاه دستاوردهای خود را ارائه کنند و همین‌طور حضور ویژه پلیس فتا به عنوان مرجع برقراری امنیت سایبری اشاره کرد.

تیمورنژاد در پایان گفت: این نخستین‌باری است که اتحادیه سراسری سیستم‌های ایمنی و حفاظتی نیز در این نمایشگاه حضور دارند و امیدواریم با مشارکت و همکاری همه نهادهای مرتبط، نمایشگاه خوبی برگزار شود.

در ادامه این نشست، مسعود شنتیایی رییس اتحادیه سراسری سیستم‌های ایمنی و حفاظتی تریبون را در اختیار گرفت و گفت: حوزه حفاظت الکترونیک هنوز حوزه پر قدرتی نیست و شرکت‌های فعال در این حوزه سابقه طولانی ندارند. در جریان برگزاری نمایشگاه‌های مختلف، مخاطبان می‌توانند به صورت مستقیم با تولیدکنندگان ارتباط برقرار کرده و نیازهای خود را رفع کنند.

رییس اتحادیه سیستم‌های ایمنی ادامه داد: برپایی نمایشگاه‌ها نباید فقط به بخش‌های نظامی و دولتی محدود باشد و در این زمینه بخش‌های خصوصی هم باید آسیایی حضور خواهند داشت.

وی ادامه داد: از میان شرکت‌هایی که در این نمایشگاه با ما مشارکت دارند، می‌توان به جهاد دانشگاهی که گیت‌های کنترل تردد کاملاً ایرانی را تولید کردند و

شرکت‌های دولتی موظف به واریز مالیات

به صورت یک دوازدهم شدند

نمایندگان مجلس شورای اسلامی شرکت‌های دولتی و بانک‌هایی را که برای آنها سود ویژه پیش‌بینی می‌شود، موظف به واریز مالیات و سود سهام علی‌الحساب بودجه مصوب به صورت یک دوازدهم در هر ماه کردند.

به گزارش ایرنا، نمایندگان مجلس شورای اسلامی عصر دیروز (سه‌شنبه) بررسی طرح الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت را با تصویب ماده ۵ این طرح ادامه دادند.

بر این اساس، به خزانه‌داری کل کشور اجازه داده می‌شود در صورت واریز نشدن مالیات و سود سهام دولت به صورت علی‌الحساب به یک

هر آنچه که ایزد منان مقدر می‌فرماید، هیچ بنده‌ای را توان تغییر آن نیست.

بدینوسیله از ابراز همدردی و بذل محبت کلیه عزیزان و بزرگواران جناب آقای مهندس نعمت زاده وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت، استانداران محترم، نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی، ریاست، معاونین، مدیران، اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و دانشکده پرستاری اصفهان، فرمانداران، بخشداران، شهرداران، مدیران و کارشناسان دستگاه‌های اجرایی استان اصفهان، روحانیت معزز، خانواده معظم شهدا و ایثارگران، معاونین، مشاورین و مدیران کل وزارت صنعت، معدن و تجارت، مدیران عامل و اعضای هیات مدیره شرکت‌های صنعتی معدنی و تجاری، روسای اتاقهای اصناف کشور، روسای سازمان صنعت، معدن و تجارت، معاونین و کارشناسان استانها، کلیه مدیران، کارشناسان و کارکنان دستگاه‌های اجرایی، تشکل‌های صنعتی معدنی و تجاری، انجمن‌های تخصصی و مدیران محترم مطبوعات که با حضور در مراسم و مجالس بزرگداشت شادروان مرحوم مغفور محسن یزدانی و یا ارسال گل و پیام‌های تسلیت همگام و التیام بخش بودید شایسته قدردانی و خاضعانه سپاسگزاری می‌نمایم. روزهایتان دور از غم و همراهیتان مستدام و توفیقاتتان همراه با سعادت و سلامتی روزافزون.

خدمتگزار شما - علی یزدانی
معاون توسعه مدیریت، منابع و اموراتانها
وزارت صنعت، معدن و تجارت

نیست مشکلات را حل کند. دولت و مردم اگر دست به دست هم بدهند قادرند گام‌های بلندی حتی در شرایط تحریم بردارند که بسیار ارزشمند است.

حجت‌الاسلام دکتر حسن روحانی در جریان آغاز طرح ایمن‌سازی با واکنس پنج‌گانه در مصاحبه با خبرنگار واحد مرکزی خبر و شبکه خبر گفت: از اردیبهشت‌ماه سال جاری که طرح تحول نظام سلامت کلید خورد تا به امروز که طرح ایمن‌سازی با واکنس پنج‌گانه کلید خورده است، هر ماه قدمی به پیش برداشتیم که باید تریبک گرفت.

رییس جمهوری با بیان اینکه بیش از ۹۰ سال از شروع فعالیت‌ها در مبارزه با بیماری‌های واگیردار و تولید واکنس در کشور می‌گذرد، اظهار کرد: تولید واکنس پنج‌گانه برای جلوگیری از بیماری‌های خطرناکی که کودکان ما را تهدید می‌کند اهمیت بسزایی دارد. این واکنس که برای نخستین‌بار در کشور تولید می‌شود جایگزین واکنس ثلاث می‌شود که کار بسیار بزرگی است و امیدواریم این کار ادامه پیدا کند.

رییس جمهوری با بیان اینکه بیش از ۹۰ سال از شروع فعالیت‌ها در مبارزه با بیماری‌های واگیردار و تولید واکنس در کشور می‌گذرد، اظهار کرد: تولید واکنس پنج‌گانه برای جلوگیری از بیماری‌های خطرناکی که کودکان ما را تهدید می‌کند اهمیت بسزایی دارد. این واکنس که برای نخستین‌بار در کشور تولید می‌شود جایگزین واکنس ثلاث می‌شود که کار بسیار بزرگی است و امیدواریم این کار ادامه پیدا کند.

رییس جمهوری با بیان اینکه بیش از ۹۰ سال از شروع فعالیت‌ها در مبارزه با بیماری‌های واگیردار و تولید واکنس در کشور می‌گذرد، اظهار کرد: تولید واکنس پنج‌گانه برای جلوگیری از بیماری‌های خطرناکی که کودکان ما را تهدید می‌کند اهمیت بسزایی دارد. این واکنس که برای نخستین‌بار در کشور تولید می‌شود جایگزین واکنس ثلاث می‌شود که کار بسیار بزرگی است و امیدواریم این کار ادامه پیدا کند.

ویژه

صادرات ۱۰۰ میلیون دلاری

در صنایع هوایی

معاون علمی و فناوری رییس‌جمهور در آیین گشایش هفتمین نمایشگاه بین‌المللی صنایع هوایی و هوانوردی ایران در کیش گفت: ظرفیت‌های زیادی در صنایع هوایی کشور وجود دارد و متخصصان ایرانی امسال حدود ۱۰۰ میلیون دلار از تولیدات خود در زمینه صنایع هوایی را صادر کرده‌اند اما برای صادرات بیشتر محصولات هوایی باید تلاش کنند.

سورنا ستاری افزود: صنایع هوایی جمهوری اسلامی ایران هزینه‌های زیادی را پرداخت کرده تا به اینجا رسیده است اما برای توسعه صنایع هوایی و پیشرفت در این زمینه، ورود بخش خصوصی به این صنعت ضرورت دارد.

وی گفت: کشور ما در زمینه ساخت هواپیماهای سبک تا ۲ تا ۶ تفره به خودکفایی رسیده است. ستاری تصریح کرد: ظرفیت‌های زیادی در زمینه بالگرد، پهپاد و هواپیمای سبک وجود دارد و کشور ما تشنه ورود فناوری است.

معاون علمی و فناوری رییس‌جمهور گفت: ورود شرکت‌های دانش‌بنیان به این عرصه، موجب تحول بزرگی خواهد شد و این معاونت زیرساخت‌های لازم را ایجاد می‌کند تا شرکت‌های خصوصی با استفاده از آن به توسعه صنایع هوایی کمک کنند.

معاون وزیر دفاع و رییس سازمان صنایع هوایی کشور نیز در هفتمین نمایشگاه بین‌المللی صنایع هوایی و هوانوردی کیش بیان کرد: جمهوری اسلامی ایران در زمینه تعمیرات اساسی انواع بالگردها خودکفا شده و به‌زودی دو پایگاه تعمیرات اساسی در کشورهای خارجی ایجاد خواهد کرد.

منوچهر منطقی با اشاره به ساخت پهپاد در کشور افزود: ساخت انواع پهپادها بومی شده است و کشور ما می‌تواند انواع پهپادها را برای سفارش‌دهندگان در کمتر از دو سال بسازد.

وی گفت: تاکنون هزار و ۵۰۰ بالگرد اورهال (بازآباد: تعمیرات اساسی) شده است که می‌توانند در ایمنی کامل تا ۸/۱ میلیون ساعت پرواز کنند. منطقی افزود: تاکنون یک نوع بالگرد نیز در کشور ساخته شده و ۳ نمونه دیگر در حال ساخت است. رییس سازمان صنایع هوایی در ادامه تصریح کرد: جت و آمبولانس هوایی در حال ساخت است و مطالعات اولیه طراحی موتور نیز تکمیل شده که از دی ماه ساخت آن آغاز خواهد شد.

گفتنی است، هفتمین نمایشگاه بین‌المللی صنایع هوایی و هوانوردی کشور روز گذشته در کیش گشایش یافت و تا سوم آبان برپاست.

سیدمسعود همايونفر
رئيس انجمن مديريت منابع انساني ايران

امروزه سازمان‌ها در سراسر جهان دریافته‌اند که برای پایدار ماندن باید به فراتر از اهداف اقتصادی بیندیشند و پیامدهای اجتماعی و زیست‌محیطی فعالیت‌های خود را مورد توجه قرار دهند. مفهوم مسئولیت اجتماعی، از سازمان‌ها می‌خواهد که ضمن رعایت منافع سهامداران، در امور اجتماعی مشارکت فعال داشته باشند و در بهره‌برداری از منابع، حق نسل‌های آینده را به مخاطره نیندازند. در واکاوی این مفهوم، موافقان و مخالفان دیدگاه‌های متفاوتی را مطرح کرده‌اند و نهادها و سازمان‌های بین‌المللی تلاش کرده‌اند تا به تعریف ابعاد مختلف آن بپردازند و با ارائه دستورالعمل‌ها و استانداردها، به سازمان‌ها کمک کنند تا به مسئولیت‌های خود واقف شده و راهکارهایی را برای تحقق آنها به اجرا بگذارند. مدیران منابع انسانی با توجه به نقش‌های نوینی که برعهده گرفته‌اند، وظایف سنگین‌تری را نسبت به سایر مدیران بر دوش دارند. مفهوم مسئولیت اجتماعی، طی چند دهه اخیر وارد ادبیات مدیریت شده است. پیدایش آن عمدتاً در پاسخ به ناکارآمدی مدل‌های اقتصادی و قانونی در تأمین نیازهای اجتماعی و از بین بردن مشکلاتی از قبیل فقر و بیکاری، و غلبه بر زیاده‌خواهی شرکت‌ها و بی‌توجهی آنها به نیازهای جامعه بوده است. در چارچوب مسئولیت اجتماعی، از سازمان‌ها خواسته می‌شود تا به تعهدات خود در قبال جامعه، به‌طور داوطلبانه و فراتر از الزامات قانونی عمل کنند.

این پرسش که مسئولیت اجتماعی چیست و برای آن چه باید کرد، موضوعی است که ابهامات فراوانی را در ذهن رهبران سازمان‌ها ایجاد کرده است. راهکارهای ایفای تعهدات اجتماعی، به عوامل متعددی از قبیل فضای کسب‌وکار، شرایط حاکم بر جامعه، فرهنگ سازمانی و ویژگی‌های کسب‌وکار بستگی دارد. از سویی دیگر، برای مسئولیت اجتماعی تعاریف متعددی ارائه شده است و در اصل متفکران اقتصادی و صاحب‌نظران عرصه مدیریت، در این رابطه دیدگاه‌ها و نظریه‌های متفاوتی دارند که اغلب در تعارض با هم نیز هستند.

با وجود همه این موضوعات، تفکر مسئولیت اجتماعی، در عرصه جهانی روند روبه‌رشدی دارد و دامنه آن به سرعت در حال گسترش است. استانداردها و معاهده‌های فراوانی به کمک سازمان‌ها آمده‌اند تا حرکت آنها را در این مسیر تسهیل کنند. در این میان، منابع انسانی به‌عنوان پراهمیت‌ترین سرمایه و مدیران منابع انسانی، به‌عنوان شریک استراتژیک و عامل تغییر در سازمان‌ها، نقش بسیار تعیین‌کننده‌ای دارند. هرچند که این مفهوم در جهان، دارای عمری در حد چند دهه است، اما در کشورمان هنوز بسیار جوان است و قریب به اتفاق سازمان‌های ایرانی و رهبران آنها با آن ناآشنا هستند یا برداشت‌های درست و کاملی از آن ندارند. بر این اساس لازم است برنامه‌هایی در سطح ملی برای آگاه‌سازی مدیران به اجرا درآید و ضمن تشریح مفهوم مسئولیت اجتماعی، به واکاوی ابعاد مختلف آن پرداخته و راهکارهایی را برای ایفای نقش استراتژیک رهبران منابع انسانی در حوزه مسئولیت اجتماعی ارائه شود.

ضرورت بازرسی سالانه آسانسورها

واحد مرکزی خبر - مدیرکل استاندارد استان تهران با اشاره به بی‌توجهی مالکان و بهره‌برداران در زمینه تعمیر و نگهداری ماهانه و بازرسی سالانه آسانسورها در زمینه ایمنی و عملکرد، بعد از دریافت گواهینامه استاندارد گفت: بیشتر حوادث آسانسورها مربوط به انجام ندادن تعمیر و نگهداری ماهانه و بازرسی سالانه آسانسورها بعد از دریافت گواهینامه استاندارد می‌شود. مسلم بیات تأکید کرد: حفظ شرایط ایمنی و عملکرد استاندارد برای آسانسورها منوط به انجام تعمیر و نگهداری ماهانه و بازرسی سالانه، به‌منظور حصول اطمینان از حفظ شرایط مناسب ایمنی و عملکرد است. بیات از شهروندان به‌ویژه مدیران دستگاه‌های اجرایی برج‌های مسکونی و اماکن عمومی خواست ضمن توجه شایسته به این موضوع، با انعقاد قرارداد با شرکت‌های نصاب (تعمیرکاران مجاز) که فهرست آنان نیز در سایت اداره کل استاندارد تهران موجود است، تعمیر و نگهداری ماهانه آسانسور را در دستور کار خود قرار دهند و حداقل نیز سالی یکبار با استفاده از شرکت‌های بازرسی مجاز و تأیید صلاحیت شده از جانب سازمان ملی استاندارد، کار بازرسی ادواری از ۲۲۰ پارامتر ایمنی و عملکرد آسانسورها را لحاظ کنند.

دکتر سید رضا نوروززاده، رئیس هیات عامل ایدرو در دهمین کنفرانس توسعه منابع انسانی:

سرمایه انسانی قابل‌کپی برداری نیست

سریع‌القلم: کانون مشکلات در ایران، روابط انسانی است

کشور خواهد بود. به این دلیل که هرچند مشکلات ناشی از تحریم حل می‌شوند، اما مشکلات بزرگ برای فعالیت کشور همچنان پابرجا خواهد ماند. سریع‌القلم افزود: در مباحث توسعه و توسعه‌یافتگی در جهان تقریباً به فرمول‌های ریاضی، علمی و مهندسی رسیده‌ایم، به این معنا که اصول لازم برای دستیابی به توسعه‌یافتگی به‌صورت کاملاً روشن و شفاف مشخص است.

وی بیان کرد: مطالعات توسعه پس از ۷۰ سال اصل مهمی را به جامعه امروزی منتقل می‌کند و آن اینکه اگر کشوری می‌خواهد توسعه پیدا کند باید روابط بین انسان‌ها تسامحی و تعاملی باشد. ژاپن، کره جنوبی و چین چنین فرهنگی دارند. فرهنگ هارمونیک، تعامل کردن و نزاع نکردن که اصل مهم توسعه‌یافتگی در کشورهاست، در این ۳ کشور وجود دارد. در واقع همکاری کردن در تصمیم‌گیری، تصمیم‌سازی و مدیریت یک کشور اصلی اساسی است.

این استاد علوم سیاسی اظهار کرد: ایران نخستین کشوری بود که خارج از مدار کشورهای غربی، ۱۷۰ سال پیش واژه ترقی را به کار بردند اما چرا این چنین نشد؟ این در حالی است که کره جنوبی در این مدت بیش از یک تریلیون دلار GDP دارد اما ما پیشرفت خاصی در این زمینه نداشته‌ایم. وی تصریح کرد: مسئله کلیدی مسئله تفاهم در جامعه است، اگر تفاهم در کشور وجود داشت بسیاری از مشکلات کشور حل می‌شد. به عقیده من کانون مشکلات در ایران روابط انسانی است که از نوع رانندگی تا مدیریت کشور و نحوه تعامل افراد را در برمی‌گیرد. سریع‌القلم ادامه داد: به تعبیر علم روابط بین‌الملل می‌توان ریشه نبود تفاهم را در این مسئله جست‌وجو کرد که ایران هنوز کشور - ملت نشده است و تا زمانی که به معنای واقعی این مفهوم دست یابد، باید در انتظار توسعه‌یافتگی بمانیم. وی با نگاهی قیاسی خاطرنشان کرد: اگر نگاهی به کشورهای توسعه‌یافته داشته باشیم در می‌یابیم که در این کشورها تعلق به خاک و کشور وجود دارد اما در ایران وفاداری به فرد نسبت به وفاداری به سازمان و کشور در اولویت است که نشانی از توسعه‌نیافتگی کشور دارد. این در حالی است که اگر فرد حذف شود انگیزه‌ها برای پیشرفت نیز از بین می‌رود اما اگر انگیزه سازمان و کشور باشد این انگیزه پابرجا خواهد ماند.

در پایان این کنفرانس نیز جوایز تعالی منابع انسانی به شرکت‌ها و سازمان‌های برتر این حوزه اهدا شد.

منابع انسانی اظهار کرد: در گذشته نگاه به انسان در بنگاه‌ها نگاهی ابزاری و کمی بود که برای کسب بیشترین سود در کسب و کار به خدمت گرفته می‌شد.

دکتر کرمانشاه افزود: امروز در توسعه منابع انسانی سازمان‌ها، تأکید بیشتری بر تعهد و انگیزش قلب‌ها و ذهن‌ها با توجه به پیچیدگی‌های وجود انسان می‌شود. مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی اظهار کرد: امروزه سازمان‌ها نیز مانند گذشته یک ماشین اداری بوروکراتیک و یکنواخت نیستند که با فرماندهی یک نفر فقط به‌دنبال کسب سود باشند؛ بلکه سازمان، مفهومی پیچیده است و افراد هر روز با تغییر مدل‌های ذهنی، بر مبنای تفسیر از محیط فعالیت می‌کنند.

دکتر کرمانشاه در ادامه افزود: امروز نگاه به توسعه منابع انسانی، نگاهی استراتژیک، جمعی و چالشی است. وی پایه اقتصاد مقاومتی را نگاه به انسان، سازمان و استراتژی توسعه منابع انسانی دانست که مسئولیت مشترک همه مدیران است.

فرمول توسعه‌یافتگی، فرمولی شفاف و روشن است

دکتر محمود سریع‌القلم، استاد دانشگاه شهید بهشتی نیز در ادامه این همایش گفت: با فرض اینکه ایران و ۵+۱ به توافق جامع رسیدند و در پی آن مشکلات موضوع صادرات نفت ایران حل شده و به ۳/۵ تا ۴میلیون بشکه بازگردد و همچنین مشکل بانکداری و سوئیفت و سرمایه‌گذاری خارجی نیز حل شود، در این صورت به عقیده من این مسئله ابتدای مشکلات

فناوری را وارد یا محصولی را با مهندسی معکوس تولید کرد، اما سرمایه انسانی سازمان‌ها است و اگر چه حدود ۳ دهه از پیدایش آن می‌گذرد اما هنوز در بسیاری از سازمان‌ها در حال جلب توجه و اثبات خود بوده و برای یافتن جایگاهی شایسته در کنار سایر موضوعات مدیریتی و سازمانی تلاش می‌کند. دکتر نوروززاده افزود: نقش سرمایه انسانی به‌عنوان اصلی‌ترین عامل تولید ثروت در جهان به‌گونه‌ای است که کشوری مانند ژاپن ۸۰درصد ثروت خود را از خروجی‌های سرمایه انسانی و خلق دانش تأمین می‌کند. رئیس هیات عامل ایدرو تصریح کرد: این سازمان به‌عنوان بنیاد توسعه صنعتی ایران در نیم قرن گذشته همواره توجه به توسعه منابع انسانی و تربیت کادر مدیریتی کشور را از راه‌های مهم دستیابی به توسعه صنعتی دانسته و از سال ۸۲ با همکاری سایر سازمان‌ها، در برگزاری کنفرانس توسعه منابع انسانی اهتمام ورزیده است.

وی تولید سالانه ۲۵۰ مقاله علمی و پژوهشی، بسترسازی رشد بهره‌وری منابع انسانی، تأسیس انجمن مدیریت منابع جایزه تعالی منابع انسانی و برگزاری ۶ دوره این جایزه، تولید ده‌ها عنوان کتاب، تغییر نگرش مدیران سازمان‌ها به منابع انسانی و الگوبرداری از موضوعات کنفرانس به‌عنوان موضوع پایان‌نامه‌های دوره‌های دکترا و کارشناسی ارشد را به‌عنوان مهم‌ترین دستاوردهای کنفرانس توسعه منابع انسانی عنوان کرد. دکتر نوروززاده خاطرنشان کرد: به هر میزان که رقابت در کسب و کارها رشد می‌کند، توجه به منابع انسانی افزایش می‌یابد. به‌نحوی که منابع انسانی به مزیت اصلی سازمان‌ها تبدیل می‌شود. شاید بتوان

دکتر علی کرمانشاه با بیان این مطلب افزود: مسئولیت مشترک همه مدیران منابع انسانی، تعامل با سایر منابع مرتبط و نزدیک به مدیریت است.

وی تأکید کرد: ساختار تصمیم‌گیری در مورد منابع انسانی در سال‌های اخیر متحول شده و همه مدیران در فرآیندهای جذب و نگهداری، آموزش و ایجاد سیستم‌های انگیزشی، مسئول هستند. کرمانشاه با توضیح درباره مفهوم توسعه

اظهار کرد: توسعه منابع انسانی موضوعی نسبتاً جدید اما پراهمیت در جوامع و سازمان‌ها است و اگر چه حدود ۳ دهه از پیدایش آن می‌گذرد اما هنوز در بسیاری از سازمان‌ها در حال جلب توجه و اثبات خود بوده و برای یافتن جایگاهی شایسته در کنار سایر موضوعات مدیریتی و سازمانی تلاش می‌کند. دکتر نوروززاده افزود: نقش سرمایه انسانی به‌عنوان اصلی‌ترین عامل تولید ثروت در جهان به‌گونه‌ای است که کشوری مانند ژاپن ۸۰درصد ثروت خود را از خروجی‌های سرمایه انسانی و خلق دانش تأمین می‌کند. رئیس هیات عامل ایدرو تصریح کرد: این سازمان به‌عنوان بنیاد توسعه صنعتی ایران در نیم قرن گذشته همواره توجه به توسعه منابع انسانی و تربیت کادر مدیریتی کشور را از راه‌های مهم دستیابی به توسعه صنعتی دانسته و از سال ۸۲ با همکاری سایر سازمان‌ها، در برگزاری کنفرانس توسعه منابع انسانی اهتمام ورزیده است.

وی تولید سالانه ۲۵۰ مقاله علمی و پژوهشی، بسترسازی رشد بهره‌وری منابع انسانی، تأسیس انجمن مدیریت منابع جایزه تعالی منابع انسانی و برگزاری ۶ دوره این جایزه، تولید ده‌ها عنوان کتاب، تغییر نگرش مدیران سازمان‌ها به منابع انسانی و الگوبرداری از موضوعات کنفرانس به‌عنوان موضوع پایان‌نامه‌های دوره‌های دکترا و کارشناسی ارشد را به‌عنوان مهم‌ترین دستاوردهای کنفرانس توسعه منابع انسانی عنوان کرد. دکتر نوروززاده خاطرنشان کرد: به هر میزان که رقابت در کسب و کارها رشد می‌کند، توجه به منابع انسانی افزایش می‌یابد. به‌نحوی که منابع انسانی به مزیت اصلی سازمان‌ها تبدیل می‌شود. شاید بتوان

شکوفه حییب زاده-گروه صنعت: دهمین کنفرانس توسعه منابع انسانی در سالن همایش‌های صداوسیما با حضور تعدادی از مدیران ارشد و نیز مدیران و کارشناسان منابع انسانی سازمان‌ها و بنگاه‌های خصوصی و دولتی برگزار شد. در این مراسم دکتر سیدرضا نوروززاده معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، دکتر علی کرمانشاه مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی، دکتر محمود سریع‌القلم استاد دانشگاه شهید بهشتی و برخی از صاحب‌نظران دیگر به سخنرانی پرداختند.

توفیق کشورهای پیشرفته، نتیجه بها

دکتر سیدرضا نوروززاده، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در دهمین کنفرانس توسعه منابع انسانی گفت: آنچه باعث توفیق کشورهای پیشرفته شده، بها دادن به منابع انسانی است و هر کشوری که به نیروی انسانی خود بها داده، گوی سبقت را از دیگران ربوده است. دکتر نوروززاده افزود: از سال ۱۹۹۰ میلادی، رتبه‌بندی کشورها در زمینه توسعه منابع انسانی براساس ۳ محور امید به زندگی، دسترسی به دانش و آموزش و پرورش و برخورداری از معاش مناسب صورت گرفته است. بر این اساس در سال ۲۰۱۲ م بیشترین امید به زندگی مربوط به کشور ژاپن، بالاترین میانگین تحصیلات در ایالات متحده، بیشترین درآمد ناخالص ملی در قطر و بالاترین شاخص منابع انسانی مربوط به نروژ بوده است.

رئیس هیات عامل ایدرو ادامه داد: در نتیجه این رتبه‌بندی، ایران در رتبه ۷۶ در میان ۱۸۷ کشور دنیا قرار دارد که در بین کشورهای دارای توسعه انسانی بالا قرار گرفته است. دکتر نوروززاده گفت: در سال ۲۰۱۴ م میزان عددی شاخص توسعه انسانی ایران رشد داشته و یک رتبه ترقی کرده اما در مقایسه، کشورهایی که برنامه توسعه خود را با ما یا بعد از ما شروع کرده‌اند رتبه بهتری دارند؛ مانند ترکیه که در رتبه ۶۹ یا مالزی که در رتبه ۶۲ قرار دارد. وی با تأکید بر اینکه برای دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز، باید تلاش مضاعفی در بهبود شاخص توسعه انسانی داشته باشیم،

تدوین برنامه توسعه صنعتی با رویکرد سیاست صنعتی

ایرنا - رئیس موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی با بیان اینکه تدوین سیاست صنعتی در ایران طی سال‌های گذشته به نتیجه مطلوب نرسیده است، گفت: تلاش‌هایی برای برنامه‌ریزی صنعتی صورت گرفته اما نتایج اندک بوده است. محمدرضا رضوی افزود:

برنامه توسعه صنعتی اگر با رویکرد سیاستی تدوین نشده باشد، نمی‌تواند اثرگذار باشد. وی با تأکید بر اینکه نمی‌توان برنامه توسعه صنعتی را با رویکرد صرفاً کاربردی تدوین و سپس انتظار پیشبرد تحولات فناورانه را داشت، اظهار کرد: تغییرات مکرر در نظام اداری کشوری پیشبرد برنامه‌های کلان و استراتژیک را مشکل می‌کند. وی سپس با اشاره به دوره‌بندی

بازار آزاد باید از طریق مداخله دولت کارآمد رفع شود تا توسعه صنعتی تسریع شود. رئیس موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در ادامه به تعریف سیاست صنعتی پرداخت و اظهار کرد: سیاست صنعتی مجموعه اقدامات هدفمند دولت را در برمی‌گیرد که در چارچوب آن رشته فعالیت‌های خاصی مورد حمایت پارانه‌ای، مالیاتی، تعرفه‌ای و تحقیقاتی قرار می‌گیرند.

باشگاه خبرنگاران - معاون صنایع کوچک سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران گفت: براساس جمع‌بندی‌ها یارانه ۱۲۰۰میلیارد تومانی برای صنایع کوچک و متوسط است، اما با توجه به رکود موجود در کشور، اگر منابع به صنایع پیشران اختصاص یابد منجر به رشد اقتصادی می‌شود.

غلامرضا سلیمانی با بیان اینکه یارانه ۱۲۰۰میلیارد تومانی تولید طبق مصوب دولت برای صنایع کوچک و متوسط است، اظهار کرد: البته نحوه تخصیص این منابع بستگی به مدیریت منابع دولت دارد چراکه با توجه به تحمیل تعهدات دولت قبل، دولت یازدهم در تخصیص منابع کمی محتاط باید باشد.

۵ محور اصلی برای توسعه صنایع

معاون صنایع کوچک سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران افزود: از طرفی هم با توجه به اینکه صنایع کوچک و متوسط آسیب بیشتری دیدند به این منابع احتیاج بیشتری دارند. وی تصریح کرد: جلساتی را به همراه مجموعه وزارت صنعت، معدن و تجارت با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور داشتیم که در این جلسات ۵ محور اصلی مورد تأکید قرار گرفت. سلیمانی ادامه داد: اصلاح بهینه‌سازی مصرف انرژی، نوسازی و بازسازی، افزایش بهره‌وری، تأمین سرمایه در گردش و یارانه سود تسهیلات مواردی بود که مورد اتفاق نظر همه افراد حاضر در جلسات قرار گرفت.

تشکیل کنسرسیوم به جای ابر قطعه‌سازی

بهرام شریاری

عضو هیات‌مدیره انجمن قطعه‌سازان

در حال حاضر موفق نبودن خودروسازان در تولید خودروهایی با موتورهای دیزلی به شرایط و ساختار تولید خودروسازان بستگی دارند. از این رو اظهار نظرها مبنی بر اینکه قطعه سازان توان ساخت و تامین قطعات برای موتورهای خودروهایی دیزلی را ندارند در عمل صحت ندارد. باید توجه داشت که تجهیزات ساخت خودروها و موتورهای دیزلی با خودروهایی بنزینی متفاوت است و قطعه‌سازان از ابتدا حتی در خصوص خودروهایی بنزینی هم توان و دانش فنی متناسب با تولید این دست قطعات را نداشتند که به مرور زمان به آن دست یافتند که بی‌شک در مورد خودروهایی مجهز به موتورهای دیزل نیز به این شکل خواهد بود. در واقع هنوز ساخت قطعات خودرو و موتور این خودروها در دستور کار قرار نگرفته و اگر گرفت باید در این زمینه توان قطعه‌ساز سنجیده شود. بر این اساس نمی‌توان گفت که به تولید نرسیدن موتورهای دیزل به محدود بودن توان قطعه‌ساز برمی‌گردد زیرا محدودیت وارد کردن و یا ساخت خودروهایی دیزلی از نبود سوخت مورد نیاز این خودروها گرفته تا شرایط تولید آن نشأت می‌گیرد بنابراین نمی‌توان به قطعه ساز در این خصوص خورده گرفت. به هر ترتیب باید به توانمندی‌های قطعه‌سازان در خصوص پشتیبانی و تامین قطعات خودروهایی با ساختار تولید جدید همچون ال ۹۰ اشاره کرد که این بخش توانست در تجهیز قطعات این خودرو موفق باشد. در واقع آنچه که در دستور قطعه‌سازان قرار می‌گیرد با توان بالا انجام خواهد شد که تولید موتورهای دیزلی نیز شامل آن می‌شود. البته قطعه سازان نیز به ضرورت بزرگ شدن و حرکت به سمت ابر قطعه‌ساز (TIER 1) شدن اعتقاد دارند. اما همین نکته نیز خالی از اشکال نیست. بر این اساس به نظر می‌رسد تشکیل کنسرسیوم‌های قطعه‌سازی می‌تواند از ابر قطعه‌سازها (TIER 1) بهتر باشد که دلیل آن هم ادامه فعالیت شرکت‌ها با حفظ منافع خود با تشکیل کنسرسیوم‌ها است. اما ابر قطعه‌ساز (TIER 1) شدن می‌تواند آثاری نیز به دنبال داشته باشد که یکی از اصلی‌ترین موارد، فشار بر روی زیرمجموعه‌ها در قالب پرداخت نکردن مطالبات و ایجاد انحصار است. با این حال بهتر است شرکت‌های قطعه‌ساز در قالب کنسرسیوم‌ها بزرگ شوند و به سمت توسعه حرکت کنند.

خودروسازان

ضرورت خدمات پس از فروش چابک در کشورهای هدف

مدیرعامل شرکت سایپا یک از گسترش شبکه خدمات پس از فروش در بازارهای صادراتی سایپا خبر داد. مصطفی وحیدزاده، در بازدید از شبکه خدمات پس از فروش خودروهایی سایپا در کشور جمهوری آذربایجان با اشاره به لزوم ارائه خدمات چابک به خودروهایی صادراتی گروه سایپا در بازارهای صادراتی گفت: سایپا یک با برنامه‌ریزی در حوزه خودروهایی صادراتی قصد دارد با گسترش فعالیت‌های خود در این حوزه و سرعت به خدمات‌دهی خود در جهت افزایش رضایتمندی حرکت کند. وی افزود: نیاز بازارهای صادراتی در قطعات یدکی و ارائه دانش خدماتی در اولویت برنامه‌های سایپا یک قرار گرفته و حرکت در این زمینه به صورت هدفمند ادامه می‌یابد.

قیمت ۳۱ میلیون تیبیا ۲ در کشور آذربایجان

گروه خودروسازی سایپا در راستای گسترش بازارهای صادراتی خود و با هدف ارائه توانمندی‌های فنی و مهندسی خود در نمایشگاه باکو شرکت کرد. گروه خودروسازی سایپا در ادامه حضور موثر خود در کشورهای آسیای میانه و حوزه CIS و به منظور ارائه هرچه بیشتر توانمندی‌ها و قابلیت‌های خود در حوزه‌های قطعه‌سازی و تولید خودرو در این نمایشگاه حضور یافته است. بر اساس این گزارش، شرکت‌های سایپا، محصولات تیبیا ۲، سایپا ۱۵۱، سایپا ۱۳۲ و ریچ را در این نمایشگاه عرضه کرده است که خودروهای تیبیا ۲ و سایپا ۱۵۱ برای نخستین بار در این نمایشگاه عرضه شده است. خودرو تیبیا ۲ در کشور آذربایجان، قیمت ۷۸۰۰۰ منات معادل ۳۱ میلیون تومان فروخته می‌شود و ۱۰۰۰ دستگاه از این خودرو به تازگی به این بازار عرضه شده است. همچنین تا به حال ۵۰۰ دستگاه خودرو تیبیا با قیمت ۷۵۰۰ منات معادل ۳۰ میلیون تومان وارد بازار این کشور شده که مورد استقبال قرار گرفته شده است.

اما واگرهای حضور موتورهای جدید در صنعت خودروی ایران

سوخت، چالش اصلی تولید دیزلی‌ها

شبکه سوخت ایران کار نمی‌کند و آسیب جدی خواهند خورد. این در حالی است که سوخت مورد نیاز برای استفاده خودروهای دیزلی در کشور موجود نیست.

وی با اشاره به اینکه در اروپا و امریکای شمالی گازوئیل استاندارد و بنزین هم‌قیمت هستند، گفت: برخی کلاس‌های خودرویی در اروپا تا ۸۰ درصد دیزلی هستند که این خودروها تا ۳۰ درصد از مصرف سوخت کمتری استفاده می‌کنند و همین امر می‌تواند به دلیل هم قیمت بودن سوخت آن با بنزین، به مزیت تبدیل شود. اما در اینجا به دلیل اینکه فاصله قیمت سوخت گازوئیل با بنزین بسیار بالاست برای استفاده از این خودروها باید پیش‌فرض خریدار در این خصوص اصلاح شود. در واقع باید اطلاع‌رسانی شود و منظور این است که خودروهای دیزلی با گازوئیل لیتری ۱۰۰ تومان قابل مصرف نبوده و این موتور نیاز به سوخت روز دارد که به مراتب قیمت آن از بنزین بالاتر خواهد بود. مومن با عنوان اینکه در فاز اول بهتر است تولیدکنندگان برای ساخت خودروهای دیزلی ابتدا به حوزه خودروهای تجاری و وانت ورود کنند، تصریح کرد: در خودروهای سبک نیز به دلیل تغییر ساختار موتور باید بسترسازی آن در حوزه تولید و فرهنگ استفاده از این دست خودروها در میان خریداران فراهم شود.

ساختار متفاوت موتورهای دیزل با نگاهی به ساختار موتورهای دیزلی، این‌انجی‌ها از یک مزیت ذاتی نسبت به خودروهای بنزینی برخوردار هستند که عبارت است از عملکرد بالا در رانندگی سوخت، دوام بیشتر و آلایندگی کمتر. هم‌اکنون دیزل‌های مورد استفاده در خودروهای سبک نسبت به خودروهای بنزینی مشابه و با توجه به نوع رانندگی و نوع خودرو بین ۲۰ تا ۲۵ درصد سوخت کمتری مصرف می‌کنند.

همچنین این موتورها در مقایسه با موتورهای بنزینی، نیروی رانشی (گشتاور) بیشتری را در دور پایین‌تری از موتور ایجاد می‌کنند که این مزیت گشتاور بالاتر باعث می‌شود، فرآیند احتراق که به نام احتراق تراکمی نامیده می‌شود در این موتورها بهتر صورت بگیرد. و بنزینی از دوام بیشتری برخوردار هستند. از سویی موتورهای دیزل مورد استفاده در خودروهای سبک هرگاه به خوبی تحت تعمیر و نگهداری قرار گیرند، معمولاً بیش از ۵۰۰ هزار مایل می‌توانند کار کنند. از سویی فناوری جدید موتورهای دیزل باعث شده است که به میزان بسیار وسیعی از انتشار آلاینده‌های اکسید نیتروژن NOX و PM کاسته شود.

می‌کند که خود این سازندگان بزرگ به دلیل دستیابی به فناوری روز دنیا می‌توانند در طراحی یا تولید موتور نیز ورود کنند. این در حالی است که تعداد قطعه‌سازان ما نزدیک به ۲ هزار واحد کوچک با توانمندی محدود است که با فناوری ۳ دهه پیش مشغول به کار بوده و از دانش فنی و توان مالی محدودی برخوردار هستند.

وی با اشاره به اینکه همین امر موجب می‌شود تا خودروسازان نتوانند برای تامین ساخت قطعه موتور روی توان قطعه‌سازان حساب کنند، تصریح کرد: در این مورد می‌توان به موتور EF۷ اشاره کرد که نتوانست به تیراژ تولید ۱۰۰ هزار دستگاه برسد که دلیل اصلی آن توان پایین قطعه‌ساز در این حوزه بود.

سوخت، اصلی‌ترین مشکل خودروهای دیزلی

در همین حال، کارشناس تحقیقات شرکت پارس خودرو نیز معتقد است؛ موتورهای دیزل در کنار وزن بالا و گران بودن همچنین به دلیل نبود سوخت مورد نیاز این موتورها تولید آن با مشکل مواجه است. این در شرایطی است که برخی خودروهای دیزل موجود با گازوئیل داخلی کار می‌کنند ولی از آلایندگی بالایی برخوردارند. امیر حسین مومن در گفت‌وگو با افزود: اما خودروهای دیزلی جدید و مورد بحث ما به هیچ‌وجه با گازوئیل موجود در

قطعه‌سازان داخلی در تامین قطعات به‌روز، آن هم به دلیل تعداد زیاد آنها و کهنه بودن تجهیزات ساخت قطعه، دلیل دیگر به تولید نرسیدن این موتورها است. موضوعی که مشاور انجمن خودروسازان نیز بر آن اذعان دارد و با تاکید بر اینکه قطعه‌سازان باید به سمت بزرگ شدن بروند به **مشکل** گفت: در حال حاضر مشکل اصلی در خصوص تولید خودروهای دیزلی در حوزه ساخت قطعه بوده و ساختار ما در این حوزه غلط است. این

برخی کلاس‌های خودرویی در اروپا تا ۸۰ درصد دیزلی هستند که این خودروها تا ۳۰ درصد از مصرف سوخت کمتری استفاده می‌کنند و همین امر می‌تواند به دلیل هم قیمت بودن سوخت آن با بنزین، به مزیت تبدیل شود

در حالی است که قطعه‌ای که باید به تولید برسد چندین سال طول خواهد کشید تا به تیراژ ۱۰۰ هزار عددی برسد. بر این اساس نمی‌توان به این اهداف استراتژیک دست یافت که تولید خودروهایی با موتورهای دیزل از این قاعده مستثنا نیست.

داوود میرحانسی رشتی با اشاره به اینکه ساختار قطعه‌سازی باید تغییر کند، افزود: ساختار قطعه‌سازان باید به ابرقطعه‌ساز (TIER 1) تبدیل شوند. این در حالی است که در همه جای دنیا سازنده خودرو به ۳۰۰ تا ۴۰۰ قطعه‌ساز قرارداد نمی‌بندد، بلکه با ۱۰ الی ۲۰ سازنده بزرگ قطعه همکاری

سروشت دوگانه‌سوزها دچار می‌شوند؟ آیا زیرساخت‌های استفاده از این نوع خودروها، به موقع و موازی با تولید آنها ایجاد خواهد شد؟ آیا اصلاً در شرایطی که پالایشگاه‌های کشور قادر به تولید گازوئیل استاندارد در حجمی وسیع نبوده و ایران واردکننده این سوخت به حساب می‌آید، قرار دادن گازوئیل در جایگاه دوم سبب سوخت اقدامی درست و منطقی است؟

سوخت یکی از چالش‌های تولید و استفاده خودروهای دیزلی است که پیش از این مهندس نعمت‌زاده با تاکید بر اینکه پالایشگاه اراک و سایر پالایشگاه‌های در دست احداث سوخت مورد نیاز این خودروها را تولید می‌کنند، اظهار امیدواری کرده بود که با به وجود آمدن چنین زیرساخت‌هایی، مردم از این تولیدات استقبال کنند. با این حال نخستین موتور ملی دیزل سبک سال ۸۸ با حضور علی اکبر محرابیان وزیر صنایع و معادن سابق رونمایی و قرار شد با اضافه شدن سوخت موتورهای دیزل به سبد تولید پالایشگاهی کشور، این موتور بر خودروها نصب و به مردم عرضه شود. همچنین قرار بود تولید انبوه خودروهای دیزل از سال ۱۳۹۱ در ایران خودرو آغاز شود که با گذشت نزدیک به ۵ سال از رونمایی آن هنوز خبری از خودروهای مجهز به موتور دیزل نشده است.

ضرورت تبدیل قطعه‌سازان به ابرقطعه‌ساز

به تولید نرسیدن موتورهای دیزل در ایران شاید به عواملی همچون نبود دانش فنی و همچنین سوخت مورد نیاز برای استفاده خودروهای مجهز به موتور دیزل بستگی داشته باشد اما به اعتقاد برخی فعالان صنعت خودرو، توان کم

بین‌الملل

نامیدی فورد از بازار افریقای جنوبی

خبر خودرو - طبق اعلام مدیر منطقه‌ای فورد در افریقای جنوبی، این شرکت در حال بررسی امکان توسعه سرمایه‌گذاری برای جلوگیری از توقف مکرر تولید به دلیل اعتصاب‌های پیاپی است. در کل در طول سال‌های اخیر صنعت خودروی افریقای جنوبی دارای تعداد زیادی توقف تولید بوده و تحت تاثیر سوء اوضاع مستقیم و غیرمستقیم قرار گرفته است. به گفته مدیر منطقه‌ای فورد در افریقای جنوبی مدیران بومی در جذب سرمایه‌گذاران مشکل دارند و مهم‌ترین دغدغه آن‌ها نبود ثبات تولید می‌باشد. تنها در ماه سپتامبر جاری در افریقای جنوبی - که به نوعی پیشرفته‌ترین اقتصاد در منطقه محسوب می‌شود - تولید خودرو با وقفه‌های چهار هفته‌ای و به دلیل اعتصاب ۲۲۰ هزار کارگر از سر گرفته شد که گفتنی است سال ۲۰۱۳، صنعت خودرو باعث از دست رفتن تولید به ارزش ۲ میلیارد دلار شد.

خودرو نیازمند دو اقدام کوتاه‌مدت و بلندمدت است خاطر نشان کرد: در این زمینه ابتدا باید نظارت‌ها بر عملکرد خودروسازان و واردکنندگان خودرو تشدید شود و در کنار آن راهکار بلندمدتی برای خروج بازار خودرو از انحصار و رقابتی شدن آن اندیشیده شود.

خبر خودرو - در مراسمی با هدف تقدیر از صادرکنندگان برتر استان تهران، شرکت پارس خودرو به عنوان صادرکننده برتر برگزیده شد. بنابراین گزارش، پارس خودرو با وجود تحریم‌ها و محدودیت‌های بین‌المللی در سال ۹۲ توانسته با افزایش صددرصدی نسبت به سال ۹۱ به عنوان صادرکننده برتر استان تهران انتخاب شود.

ایسنا - محمد جعفری، رییس انجمن ملی حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان خواستار تشدید نظارت‌ها بر عملکرد عرضه‌کنندگان خودرو شد و اظهار کرد: هم‌اکنون سازمان‌های مختلف بر عملکرد واردکنندگان خودرو نظارت می‌کنند. وی با تاکید بر اینکه به نظر می‌رسد که این نظارت‌ها باید متمرکزتر شده و افزایش یابد، افزود: مشکل اصلی بازار خودروی ایران انحصاری بودن آن است به گونه‌ای که مصرف‌کنندگان قدرت انتخابی نداشته و مجبورند در میان تعداد محدود محصولات عرضه شده، خودروی مورد نیاز خود را خریداری کنند. جعفری با بیان اینکه ساماندهی بازار

رنو» به تعداد ۶۰۰ دستگاه و «پارس تندر» به تعداد ۴۲۱ دستگاه و «سراتو» به تعداد ۴۸ دستگاه تولید شده است. در مهرماه امسال وانت ۱۳ هزار و ۹۹۷ دستگاه، کامیون یک هزار و ۳۵۳ دستگاه، اتوبوس یک دستگاه و مینی‌بوس یک دستگاه تولید شد.

خبر خودرو - در مراسمی با هدف تقدیر از صادرکنندگان برتر استان تهران، شرکت پارس خودرو به عنوان صادرکننده برتر برگزیده شد. بنابراین گزارش، پارس خودرو با وجود تحریم‌ها و محدودیت‌های بین‌المللی در سال ۹۲ توانسته با افزایش صددرصدی نسبت به سال ۹۱ به عنوان صادرکننده برتر استان تهران انتخاب شود.

ایسنا - محمد جعفری، رییس انجمن ملی حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان خواستار تشدید نظارت‌ها بر عملکرد عرضه‌کنندگان خودرو شد و اظهار کرد: هم‌اکنون سازمان‌های مختلف بر عملکرد واردکنندگان خودرو نظارت می‌کنند. وی با تاکید بر اینکه به نظر می‌رسد که این نظارت‌ها باید متمرکزتر شده و افزایش یابد، افزود: مشکل اصلی بازار خودروی ایران انحصاری بودن آن است به گونه‌ای که مصرف‌کنندگان قدرت انتخابی نداشته و مجبورند در میان تعداد محدود محصولات عرضه شده، خودروی مورد نیاز خود را خریداری کنند. جعفری با بیان اینکه ساماندهی بازار

روی خط خبر

هیات بازرسی امور صنعت، معدن و تجارت در شرکت پارس خودرو مستقر شده است. چنانچه کارکنان و شهروندان در خصوص عملکرد و اقدامات این دستگاه اجرایی شکایت یا اعلاماتی دارند می‌توانند به هیات بازرسی مستقر مراجعه یا با شماره تلفن گویای ۱۳۶ تماس بگیرند.

شاتا - در مهرماه سال جاری ۱۰۳ هزار و ۱۸ دستگاه انواع خودرو تولید شد که این رقم در مقایسه با مهرسال ۹۲ رشد ۵۷ درصدی داشته است. در مهرماه امسال تولید خودروهای سواری با رشدی معادل ۵۶ درصدی نسبت به مهرماه سال گذشته مواجه شده و به ۸۷ هزار و ۶۶۶ دستگاه رسیده است. برپایه این گزارش، تولید انواع خودروهای سواری در مهرماه امسال شامل: «پراید نسیم و صبا» ۲۵ هزار و ۷۹۵ دستگاه، «پژو ۴۰۵» به تعداد ۱۰ هزار و ۹۹۴ دستگاه، «پژو پارس» به تعداد ۱۴ هزار و ۳۹۳ دستگاه، «سمند» ۸ هزار و ۵۱۱ دستگاه، «پژو ۲۰۶» به تعداد ۹ هزار و ۹۹۹ دستگاه، «تندر ۹۰» به تعداد ۲۹۹ دستگاه و «تیبا» به تعداد ۸ هزار و ۸۰۴ دستگاه و «موی‌ام» به تعداد ۴ هزار و ۴۱۴ دستگاه تولید شده است. همچنین در این مدت تولید سایر خودروهای سواری «پراید نسیم و صبا دوگانه سوز» به تعداد ۳ هزار و ۷۹۲ دستگاه، «رانا» به تعداد ۲ هزار و ۶۶۶ دستگاه، «محصولات

نحوه نظارت بر فعالیت‌های اکتشافی بخش خصوصی را بررسی کرد

الزام شرکت‌ها به ارائه گزارش مرحله‌ای اکتشاف

حامد شایگان - گروه معدن: اهمیت ورود بخش خصوصی به فعالیت اکتشافی و رسیدن به توسعه شایسته بخش معدن که تاکنون به دلیل بی‌توجهی مغفول مانده بود، دولت را مصمم به همکاری بیشتر با بخش خصوصی کرد. به‌گونه‌ای

که هم‌اکنون شرکت‌های بزرگ می‌توانند در مراحل اولیه تا شناسایی ذخایر اولیه در پهنه‌های بزرگ سرمایه‌گذاری کنند و به محض دستیابی به ظرفیت‌های محدوده معدنی برای اخذ پروانه اکتشاف طبق قانون معادن اقدام کنند تا فرآیند

استخراج و در نهایت فرآوری در آن پهنه صورت گیرد، اما در این بین ممکن است شرکت‌ها به محض رسیدن به یک ذخیره مناسب از ادامه فعالیت اکتشافی خودداری کنند که در این راستا مسئولان نظارتی بخش معدن کشور معتقدند شرکت‌ها تنها

نپرداختن حق الارض در مراحل اولیه سرمایه‌گذاری در اکتشاف معدنی انگیزه کافی برای حضور بخش خصوصی فراهم کرده است تا با حمایت از آنها مسیری برای ورود به محدوده‌های معدنی مناطق محروم فراهم شود اما این مناطق به دلیل دور افتاده بودن ممکن است با مشکلاتی همچون عمل نکردن شرکت‌ها به طرح پیشنهادی شناسایی اولیه مواجه باشد.

ارزشگذاری عناصر نادر خاکی محرک بخش خصوصی در اکتشاف آن

رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان با اشاره به اینکه واگذاری پهنه‌های معدنی فرصتی طلایی برای بخش خصوصی و دولت است، به **معدن** گفت: از آنجایی که براساس تفاهمنامه‌های شناسایی پهنه‌ها بدون پرداخت اولیه حق الارض به بخش خصوصی واگذار می‌شود و از سوی دیگر هزینه‌های دولت برای انجام فعالیت‌های اکتشافی کاهش می‌یابد این یک فرصت برای هر دو طرف است تا بتوانند به هدف خود دست‌یابند، چراکه بخش خصوصی برای اکتشاف با هزینه خیلی زیادی روبه‌رو نخواهد شد اما پس از رسیدن به ذخیره قطعی و آغاز فعالیت‌های اکتشافی با ارزش‌افزوده بالایی روبه‌رو خواهد شد که هزینه‌های اکتشافی در مقابل آن درآمد خیلی ناچیزی خواهد بود. اسرافیل احمدیه با نگاهی به روند فعالیت‌های اکتشافی شرکت‌های خصوصی، افزود: با توجه به اینکه پهنه‌ها براساس اطلاعات پایهای هر منطقه در مورد شکل‌گیری کانی‌ها و وضعیت زمین‌شناسی تعریف شده‌اند احتمال وجود ماده معدنی در آنجا خیلی زیاد است،

به همین دلیل متمرکز شدن سرمایه‌گذار در شناسایی یک منطقه و اینکه بخواهد پس از رسیدن به یک ظرفیت ادامه فعالیت خود را متوقف کند به ضرر او خواهد بود، هر چند بر مبنای طرح پیشنهادی آنها نظارت خواهد شد و با توجه به نوع ماده معدنی مدت طول کشیدن فعالیت اکتشافی آنها تعیین خواهد شد، به طوری که برای کانی‌های فلزی در مقایسه با مواد غیرفلزی مدت زمان بیشتری برای اکتشاف در نظر گرفته می‌شود و با توجه به حجم پروژه تمدید مجوز ادامه فعالیت آنها انجام خواهد شد. البته برای مواد معدنی سطحی همچون سنگ لاشه مجوز فعالیت‌های شناسایی انجام نخواهد شد و تنها مواد معدنی زیرزمینی می‌توانند از این شرایط بهره‌مند شوند. وی با اشاره به اینکه پس از اکتشاف تنها یک محدوده در اختیار سرمایه‌گذار قرار می‌گیرد، افزود: ممکن است پس از تمام شدن شناسایی پهنه چند محدوده که دارای مواد معدنی هستند، شناسایی شود که سرمایه‌گذار یکی از آنها را انتخاب و مابقی به صورت مزایده‌ای در اختیار شرکت‌های با صلاحیت دیگری قرار می‌گیرد تا با ادامه فرآیندهای اکتشافی به ظرفیت قطعی دست یابند. البته در این زمینه تصمیم‌گیری از سوی دولت انجام خواهد شد، زیرا می‌تواند همان محدوده‌ها را در اختیار سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی قرار دهد تا با طی کردن مسیر شناسایی زمینه بهره‌برداری و واگذاری آن در مراحل بالاتر را به بخش خصوصی فراهم کند. حال دولت با ایجاد صنایع مرتبط با مواد معدنی ارزشمندی که تاکنون در ایران به آن پرداخته نشده است می‌تواند سرمایه‌گذاران را به سمت اکتشاف آنها سوق دهد. برای نمونه هم‌اکنون عناصر نادر خاکی در ایران به دلیل نبود صنایع مرتبط ارزش‌گذاری

نمی‌شوند و اگر حلقه‌های پایین دستی فعال و قیمت این مواد در بازار ایران تعیین شود به طور قطع شرکت‌های خصوصی به سرمایه‌گذاری در این عناصر وارد می‌شوند هر چند عیار این مواد پایین باشد و نیاز به فرآیندهای استخراجی بیشتری داشته باشد.

ادامه روند شناسایی وابسته به اطلاعات پهنه
مدیر کل دفتر بهره‌برداری معادن و نظارت امور معدنی در رابطه با فرآیند نظارت بر پهنه‌های واگذار شده به بخش خصوصی به **معدن** گفت: در مراحل اولیه شناسایی میزان عیار و اینکه تمام ذخیره از ویژگی یکسانی برخوردار است امکان‌پذیر نیست به همین دلیل تنها با رسیدن به مرحله اکتشاف تفصیلی سرمایه‌گذار می‌تواند در رابطه با

ظرفیت محدوده اطلاعات کامل بدهد. از سوی دیگر با آغاز کار در مرحله باید گزارش کار ارائه دهد که شامل نقشه زمین‌شناسی، ژئوفیزیکی و ژئوشیمی پهنه است که توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مربوطه نظارت و بررسی خواهد شد و در صورتی که مراحل اجرایی به درستی صورت نگیرد مجوز فعالیت شناسایی آنها سلب شود. عباسعلی ایروانی با بیان اینکه در استان‌های که معاونت معدنی وجود ندارد معاونت تولید نظارت بر پهنه‌ها را برعهده خواهد داشت، افزود: نظارت بر اجرای شناسایی پهنه‌ها توسط معاونت معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌ها صورت خواهد گرفت که در استان‌هایی که این معاونت را ندارند معاونت تولید نقش نظارتی خود را اجرا خواهد کرد هر چند به دنبال این هستیم که در مابقی استان‌ها نیز این معاونت ایجاد شود.

معاون امور معدن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت از وضعیت نامشخص عوارض صادرات سنگ‌آهن سخن گفت و اظهار کرد: در سال جاری عوارضی برای سنگ‌آهن خام وضع نشده است، اما در عوض به جای آن عوارض کنسانتره و گندله را از ۳۰ درصد به ۱۵ درصد کاهش داده‌ایم.

عوارض برای صادرات سنگ آهن وضع نشد

معاون امور معدن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت از وضعیت نامشخص عوارض صادرات سنگ‌آهن سخن گفت و اظهار کرد: در سال جاری عوارضی برای سنگ‌آهن خام وضع نشده است، اما در عوض به جای آن عوارض کنسانتره و گندله را از ۳۰ درصد به ۱۵ درصد کاهش داده‌ایم.

به گزارش دنیای معدن، جعفر سرقرینی در ادامه افزود: این کاهش از این جهت بود که مردم را برای صادرات کالاهایی با ارزش‌افزوده بالاتر تشویق کنیم، چراکه یکی از ساز و کارهایی که در کشورهای مختلف برای تشویق بنگاه‌ها به ایجاد ارزش‌افزوده بیشتر و تولید محصولات نهایی از منابع طبیعی اولیه، به کار گرفته می‌شود، سازوکارهای تعرفه‌ای است.

به عنوان مثال بر صدور مواد خام و کم فرآوری شده، تعرفه‌های بالاتر وضع می‌شود تا بنگاه‌ها خود به خود به جای صادرات خام مواد اولیه به سمت تولید و صادرات محصولات نهایی تشویق شوند. در این راستا، در ابتدای سال جاری، دولت با هدف جلوگیری از خام‌فروشی و تشویق به فرآوری سنگ‌آهن در داخل کشور، تصمیم به اخذ تعرفه‌های صادراتی بر روی سنگ‌آهن خام گرفت. وی تاکید کرد: به همین دلیل به‌طور کلی مشکل اساسی صادرات مواد خام است. مواد خام سنگ‌آهن نباید از کشور خارج شود، چراکه صادرات این محصول بسیار آسیب‌پذیر است، از طرفی نیز جلوگیری از صادرات مواد معدنی به شکل خام و تبدیل آنها به مواد صنعتی با ارزش‌افزوده، علاوه بر ایجاد اشتغال در کشور باعث رشد درآمدهای صادراتی

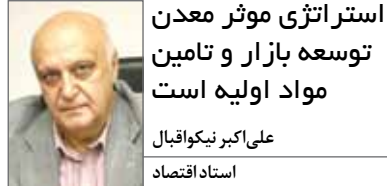
توسعه جهشی در برنامه ششم، در گرو توجه به بخش معدن

آلیاژهای تیتانیوم برای کاربردهای فضایی و آلیاژهای غنی از نیکل برای کاربردهای دمای بالا از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، بنابراین سرمایه‌گذاری کافی در این زمینه می‌تواند دستیابی کشور به توسعه صنعتی را فراهم کند. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه ایمیدرو طی سال جاری اقدام به تعریف و تامین منابع لازم برای انجام پژوهش در زمینه استحصال فلزات از منابع غیرمعدنی از طریق بازیابی زباله‌های الکتریکی و الکترونیک برای استحصال فلزاتی نظیر نقره، قلع، آنتیموان، طلا، مس و پالادیوم با حمایت متخصصان دانشگاهی در رشته «متالورژی استخراجی» کرده است، خاطر نشان کرد: تامین منابع مورد نیاز و استقبال از مشارکت انجمن‌های علمی و متخصصان داخلی و خارجی برای شناسایی و بومی سازی فناوری‌ها و روش‌های تولید و توسعه کاربردهای انواع آلیاژها و ابرآلیاژها نظیر آلیاژهای پایه نیکل، پایه آهن-نیکل و پایه کبالت، از اولویت‌های پژوهشی ایمیدرو است که در این راستا، طرح جامع سوپر آلیاژها با همکاری یکی از معتبرترین دانشگاه‌های کشور در سال جاری در حال انجام است.

کرباسیان با اشاره به اینکه به دلیل اجرا نشدن دقیق طرح توازن فولاد، به رغم وجود ظرفیت ۲۲ میلیون تنی فولاد، تنها حدود ۱۶ میلیون تن فولاد تولید می‌شود، گفت: متأسفانه به دلیل توسعه نیافتن اکتشافات در حوزه سنگ‌آهن، برنامه تولید ۵۵ تنی فولاد تا سال ۱۴۰۴ با مشکل مواجه می‌شود و در تامین سنگ‌آهن مورد نیاز کارخانه‌های گندله و کنسانتره کمبود خواهیم داشت. معاون وزیر و رییس هیات عامل ایمیدرو گفت: توسعه جهشی در برنامه ششم صنایع معدنی است. در گرو توجه ویژه به بخش معدن و صنایع معدنی است. به گزارش **معدن** مهدی کرباسیان در هشتمین همایش مشترک و سومین کنفرانس بین‌المللی مواد مهندسی و متالورژی با بیان این مطلب اظهار کرد: بخش معدن و صنایع معدنی به عنوان یکی از بخش‌های دارای مزیت از نظر منابع اولیه و انرژی و در نتیجه قابلیت بالای آن در ارزش‌افزوده (در برخی فلزات تا ۴ برابر)، تولید ناخالص ملی، اشتغال و توسعه اقتصادی، ایجاب می‌کند تا سیاستگذاران و دلسوزان در مجلس و دولت در تدوین برنامه ششم توسعه، جایگاه ویژه‌ای را برای این بخش در نظر بگیرند. وی افزود: ضرورت توجه به این مهم، در شرایطی است که مولفه‌هایی همچون اقتصاد مقاومتی، اشتغال، چشم‌انداز ۲۰ ساله و توسعه کشور در کنار تحریم‌های بین‌المللی مطرح است و از این رو، ارتقای بخش معدن و صنایع معدنی در برنامه آتی توسعه انکار ناپذیر خواهد بود. رییس هیات عامل ایمیدرو با بیان اینکه رشد جایگاه بخش معدن و صنایع معدنی در تولید ناخالص ملی از حدود ۶ درصد فعلی به رقم شایسته آن نظیر کشورهای معدن خیز جهان، نیازمند حضور جدی بخش خصوصی، همکاری بیشتر با تشکل‌های تخصصی، تقویت ارتباط دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی با صنعت و ... است، تصریح کرد: طبق اساسنامه ایمیدرو، ۲۵ درصد سود خالص این سازمان باید به بخش پژوهش و توسعه اختصاص یابد.

یادداشت

استراتژی موثر معدن توسعه بازار و تامین مواد اولیه است
علی‌اکبر نیکواقبال
استاد اقتصاد

با توجه به وضعیت اقتصاد کشور که نشان‌دهنده فعال بودن کمتر از ۵۰ درصد واحدهای تولیدی در بخش صنایع معدنی است و این منجر شده است که تجهیزات، ماشین‌آلات با ارزشی نزدیک به صدها میلیارد تومان بدون استفاده بماند، از دو روش می‌توان رونق را در این واحدها به وجود آورد، نخست مسئله کمبود نقدینگی است که با تامین مالی بخشی از مشکلات آنها رفع خواهد شد اما در کنار آن باید به موضوع ایجاد صنایع پایین‌دستی نیز توجه کرد، زیرا صنایع در صورتی می‌توانند به افزایش تولیدات خود مبادرت ورزند که تقاضای موثری در بازارهای داخلی وجود داشته باشد. بنابراین برای تقویت صنایع معدنی که به‌عنوان حلقه‌های بالادستی صنعت خودروسازی و ... محسوب می‌شوند باید چشم‌اندازی بلندمدت داشت تا نه‌تنها مواد اولیه آن در داخل تامین شود، بلکه حلقه‌های مصرف‌کننده بعد از آن نیز در کشور ایجاد شود تا نیاز بازار نیز برطرف شود. حال در چنین شرایطی موضوع تعرفه‌های گمرکی مطرح می‌شود که با افزایش تعرفه‌ها می‌توان از صادرات محصولات معدنی در صورتی که نیاز داخلی وجود دارد جلوگیری شود تا از این طریق بتوان انگیزه لازم برای توسعه صنعتی نیز فراهم شود، هر چند خیلی‌ها معتقدند افزایش تعرفه‌های وارداتی منجر به افزایش قاچاق می‌شود اما با توجه به اینکه صنایعی مانند فولاد آلومینیوم و ... از حجم بالایی برخوردارند، بحث قاچاق کالا نمی‌تواند اتفاق بیفتد زیرا هزینه حمل‌ونقل خیلی زیاد خواهد شد و قاچاق این کالاها به سختی رخ می‌دهد که می‌تواند یک عامل بازدارنده در واردات قاچاق صنایع معدنی باشد.

بنابراین برای رشد اقتصادی کشور باید یک استراتژی جامع تدوین شود که در آن به توسعه مواد اولیه صنایع توجه کرد که با ظرفیت بالای ایران در بخش معدن می‌توان در آن موفق عمل کرد. از سوی دیگر با توجه به اینکه ایران یک بازار مصرفی در محصولات صنعتی است، افزایش تولید در صنایع می‌تواند جهشی در بازار صنعت کشور نیز ایجاد کند.

داخل پراتنز

جلوی سوءاستفاده در ثبت

محدوده‌های معدنی را می‌گیریم

مانع سوءاستفاده سودجویان از ثبت محدوده‌های معدنی در تمامی استان‌های کشور خواهیم شد. به گزارش معدن ۲۴، اسدالله کشاورز، مدیر کل دفتر اکتشافات وزارت صنعت، معدن و تجارت در خصوص چگونگی برخورد آن وزارتخانه با افراد سودجویی که محدوده‌های معدنی را به شیوه‌های مختلف به نام خود ثبت کرده‌اند با اعلام این مطلب اظهار کرد: با راه اندازی «کاداستر معدنی» تا پایان سال تمامی افراد حتی از منزل خود می‌توانند از وضعیت محدوده‌های معدنی مطلع شوند.

وی در پاسخ به سوالی درباره چگونگی کمک دولت به بخش خصوصی در زمینه اکتشاف گفت: دولت در مرحله شناسایی ظرفیت‌های معدنی بودجه‌ای جهت انجام عملیات اکتشافی به بخش خصوصی تخصیص نمی‌دهد.

مدیر کل دفتر اکتشافات وزارت صنعت، معدن و تجارت افزود: در برنامه ششم قرار است بودجه مضاعفی به این بخش تخصیص داده شود که در حال تدوین است.

وی در ادامه بیان کرد: درباره محدوده‌های اکتشافی که تا پیش از این ثبت شده در صورتی که مجدداً در فراخوان پهنه‌های اکتشافی قرار گیرند براساس ماده ۳۲ آیین‌نامه قانون معادن تصمیم‌گیری خواهد شد.

مدیرکل دفتر اکتشاف وزارت صنعت، معدن و تجارت تصریح کرد: بر اساس ماده ۳۲ آیین‌نامه، اگر نتیجه مطالعات اکتشافی منجر به شناسایی ظرفیت معدنی جدید شود و داخل محدوده دارای مجوز قرار گرفته باشد در نتیجه تا ۳ ماه مکتشف می‌تواند رضایت مالک را جلب کند و در این مدت مالک باید طرح اکتشاف خود را ارائه دهد در غیراین‌صورت مکتشف می‌تواند با پرداخت هزینه‌های انجام شده به مالک، محدوده را به نام خود ثبت کند.

لازم به ذکر است، در راستای شفاف‌سازی فعالیت‌های معدنی و پس از به‌روزرسانی اطلاعات، تمامی محدوده‌های معدنی کشور برای رؤیت عموم در سامانه کاداستر معدن بارگذاری شده است.

رویکرد تازه جهان به آلومینیوم
به جای فولاد و مس
محمد مهدی مستقیمی
مدیرعامل آلومینیوم جنوب

در بررسی چالش‌ها و مشکلات صنایع آلومینیوم در کشور باید ابتدا ببینیم استراتژی کشور برای آلومینیوم چیست؛ آیا کشور ما به دنبال توسعه صنایع آلومینیوم برای کمک به رفع بیکاری است یا می‌خواهیم منابع فراوان و ارزان گازی را به ارزش افزوده تبدیل کنیم؟

از آنجا که گاز و برق ۴۰ درصد قیمت تمام‌شده این فلز در کشور است و تمام حاشیه سود ما در این بخش خوابیده و از طرف دیگر ایران اولین تولیدکننده گاز در جهان است و در این رابطه مزیت انکارناپذیری دارد، به سمت تولید آلومینیوم می‌رویم؟ آیا به دنبال افزایش صادرات غیرنفتی هستیم یا صرفاً به مصرف داخلی می‌اندیشیم؟

اگر نگاهی به کشورهای پایین خلیج فارس بیندازیم، می‌بینیم امارات به دنبال افزایش یک ظرفیت ۲ میلیون تنی به ظرفیت‌های قبلی تولید آلومینیوم است. به جرأت می‌توان گفت این کشورها برای توسعه صنایع آلومینیومی خود، صرفاً اهدافی مانند صادرات یا اشتغال را مدنظر ندارند و به اهداف بلندمدت‌تری فکر می‌کنند. دلیل واقعی، این است که رویکرد جهان صنعتی به سمت استفاده از فناوری‌های جدید و استفاده از فلز آلومینیوم در صنایعی مانند خودرو و ساختمان در حال تغییر است. دلیل این امر هم مشخص است؛ با کاهش وزن خودرو و استفاده از ورق آلومینیوم تقویت‌شده به جای ورق فولادی، مصرف سوخت کاهش می‌یابد.

این امر هم از آن جهت که بنزین سوخت گران است و هم وابستگی کشورهای صنعتی را به مصرف بنزین و در نهایت به کشورهای تولیدکننده نفت زیاد می‌کند، مهم است و غیر از آن جهان در حال حرکت به سمت استفاده کمتر از سوخت‌های فسیلی است چراکه آلاینده‌های زیست‌محیطی به یک خطر جدی برای حیات انسان تبدیل شده است. جالب است بدانید با استفاده از آلومینیوم در بدنه خودرو، تا ۴۵ درصد وزن آن کاهش می‌یابد و ۳۵ درصد مصرف سوخت را کاهش می‌دهد. کارخانه رولز رویس آلمان تا ۷۰ درصد بدنه و موتور خودروهای جدید را از آلومینیوم می‌سازد.

از طرف دیگر استفاده از تیر آهن‌های فولادی در صنایع ساختمان نیز کمتر شده و این صنعت نیز برای اینکه وزن کلی ساختمان را کاهش دهد تا خطر ریزش ساختمان‌ها هنگام زلزله پایین بیاید، مورد استفاده بیشتر قرار می‌گیرد. شاید کاهش قیمت فولاد و سنگ آهن به این دلیل باشد که رویکرد جهان به آلومینیوم افزایش پیدا کرده است. استفاده از آلومینیوم که درجه سختی آن از فولاد هم بیشتر است در ساختمان نیز باعث کاهش وزن ساختمان تا ۳۵ درصد می‌شود. از طرف دیگر آلومینیوم حتی در تولید سیم و کابل نیز بر مس چیرگی یافته و نظرها را به خود جلب کرده است. در حقیقت دنیا متوجه این واقعیت شده که مصرف بی‌رویه سوخت‌های فسیلی و گازهای گلخانه‌ای، مشکل اساسی است و باید مدیریت شود.

در حال حاضر تولید جهانی آلومینیوم ۴۵ میلیون تن است و پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۲۰ میلادی مصرف آلومینیوم به ۶۵ میلیون تن برسد و در حال حاضر برآورد می‌شود برای ایجاد ۵۳ میلیون تن آلومینیوم، ظرفیت‌سازی شود در حالی که پیش‌بینی کارشناسان این است که فناوری‌های جدید، مصرف جهانی را تحریک می‌کند.

حالا در این وضعیت تولید آلومینیوم در ایران ۳۰۰ هزار تن بوده و این در حالی است که در بین کشورهای منطقه، ایران اولین کشوری بود که تولید این فلز را آغاز کرد ولی اکنون آخرین کشور منطقه از لحاظ تناژ ایران است. حتی کشوری مانند تاجیکستان نیز ۷۵۰ هزار تن آلومینیوم تولید می‌کند.

تقاضا برای تولید آلومینیوم در جهان به شدت در حال افزایش است. در امارات گاز را از زیر آب استخراج و با آن آلومینیوم تولید می‌کنند. در کشورهای دیگر هم به همین شکل اما روند توسعه صنایع آلومینیوم در ایران بسیار کند است. اعتقاد من بر این است که آلومینیوم در وضعیت کنونی جهان، در مرحله‌ای بالاتر از فولاد و مس قرار گرفته و ما برای اینکه در سال‌های آینده در زمینه این فلز استراتژیک دچار مشکل نشویم، باید از الان - که البته خیلی دیر هم شده - هر چه زودتر تکلیف خود را در خصوص برنامه‌های میان‌مدت و بلندمدت توسعه صنایع آلومینیوم مشخص سازیم.

دکتر علی اصغر توفیق، معاون آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صنعت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با مصطفی مطرح کرد

گسترش فناوری و آموزش کارکنان، راهکار توسعه بخش معدن

تجارت استان، مناطق معدنی زیرپوشش را حمایت کنند. این آموزش‌ها با آشنا کردن مسئولان ایمنی معادن پیگیری خواهد شد تا پس از مستقر شدن در معادن، کارکنان زیردست خود را با روش‌های جلوگیری از حوادث بخش معدن آشنا کنند. از سوی دیگر، اقدامات مورد نیاز در زمان حوادث معدنی را به کارگران دهند تا آسیب‌ها به حداقل برسد. در هر حال این آموزش‌ها به قدری در بهبود ایمنی معادن مؤثر است که می‌تواند از تکرار حوادث در بخش معدن نیز جلوگیری کند.

استان‌ها، حامی آموزش‌های معدنی

معاون آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صنعت و معدن و تجارت با بیان اینکه آموزش در هر بخشی به متولی نیاز ندارد و یاد دادن زکات علم است و یاد گرفتن فریضه، تصریح کرد: هر سازمانی که بخواهد به آموزش‌های بخش معدن ورود کند ما حمایت می‌کنیم، از این رو از نظر ما آموزش متولی نمی‌خواهد. در حال حاضر سازمان فنی حرفه‌ای و نظام مهندسی معدن در بخش آموزش کارکنان معدنی به ما کمک می‌کنند. به‌گونه‌ای که نقش سازمان فنی حرفه‌ای در آموزش کارگران معدنی متمرکز است و سازمان نظام مهندسی معدن فعالیت آموزشی خود را بر روی مهندسان معدن متمرکز کرده است. او با اشاره به اینکه سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت، برنامه‌های سایر سازمان‌ها را رصد می‌کنند، ادامه داد: در صورتی که سازمان فنی حرفه‌ای یا سازمان نظام مهندسی در هر یک از بخش‌های آموزشی خود با کاستی روبه‌رو شوند، صنعت، معدن و تجارت استان‌ها وارد عمل می‌شوند، چراکه بخشی از این نواقص در نتیجه مشکلات مالی و ... به وجود می‌آید که می‌توان از طریق سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌ها آن را بر طرف کرد.

این طریق بهره‌وری و فرآوری در محصولات معدنی بهبود یابد. این فناوری در تجهیزات معدنی کاربرد بالایی دارد و با ایمنی معادن ارتباط مستقیمی دارد. این مسئله را به دو صورت می‌توان تأمین کرد، نخست اینکه پروژه‌های معدنی فعالیت خود را با بکارگیری تجهیزات و دانش نو که در دنیا ساخته می‌شوند آغاز کنند، که با خرید این تجهیزات از شرکت‌های بزرگ این موضوع محقق می‌شود. از سوی دیگر شرکت‌های دانش بنیان که وظیفه تولید دانش را دارند می‌توانند در بخش معدن دانش فنی روز را شناسایی و برای ایجاد آن در کشور اقدام کنند و زمینه برای انتقال آن به شرکت‌های بزرگ را به وجود آورند.

آموزش کارکنان معدن در ۶ استان کشور

علی اصغر توفیق، در رابطه با اقداماتی که می‌تواند مسیر کاربردی شدن تحقیقات بخش معدن را فراهم کند، افزود: پایان‌نامه‌هایی که در دانشگاه‌ها انجام می‌شوند دودسته هستند که بیشتر آنها کاربردی نیستند، مجموعه‌ای از این پایان‌نامه‌ها تحت تأثیر افزایش تعداد دانشجویان به سمت پروژه‌های کم‌خرج و سهل الوصول رفته‌اند. از سوی دیگر در سال‌های گذشته خیلی از معادن ایران غیرفعال و راکد بودند، به همین دلیل پروژه‌های معدنی در جهت توسعه این بخش نبوده‌اند. حال با فعال شدن بخش معدن در یک سال اخیر و بازسازی دوباره معاونت آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صنعت، معدن و تجارت بعد از مدتی که در دولت قبل تعطیل شده بود می‌تواند دستیابی به اهداف علمی بخش معدن را فراهم کند، هرچند این موضوع نیازمند زمان بیشتری است.

او با اشاره به اقدامات این معاونت در بخش آموزش کارکنان معدن، اضافه کرد: آموزش کارکنان بخش معدن در ۶ استان کشور متمرکز شده است تا براساس تقسیم‌بندی‌های صورت گرفته سازمان صنعت، معدن

و با حضور مسئولان هر یک از بخش‌های تخصصی در حال برگزار شدن است. این دوره به منظور آشناسازی با مفاهیم معدن از روز دوشنبه ۲۶ آبان‌ماه آغاز شد تا با توجه به اهمیت ایجاد ارزش‌افزوده و پرداختن به بخش معدن، بستری در این ظرفیت ملی برای توسعه اقتصادی و افزایش درآمدهای ارزی کشور فراهم شود.

در این راستا نقش علم و دانش فنی کاملاً محسوس است، زیرا در صورتی ما می‌توانیم خام‌فروشی محصولات معدنی را کنار بگذاریم که به جایگاه علم در معادن

شرکت‌های دانش بنیان می‌توانند زمینه انتقال فناوری را به دیگران فراهم آورند

توجه کنیم. از گذشته تاکنون دانشگاه‌ها به طور سنتی به بحث‌های پژوهشی و علمی در بخش معدن و زمین شناسی پرداخته‌اند که باید به سمت کاربردی شدن حرکت کنند. از این رو، ما به دنبال این هستیم که آموزش در دل معادن انجام شود. معاون آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صنعت، معدن و تجارت با تأکید بر نقش فناوری‌های نوین در رونق بخش معدن، ادامه داد: ما قصد داریم در بخش معدن فناوری‌های تک را توسعه دهیم تا از

توجه کنیم. از گذشته تاکنون دانشگاه‌ها به طور سنتی به بحث‌های پژوهشی و علمی در بخش معدن و زمین شناسی پرداخته‌اند که باید به سمت کاربردی شدن حرکت کنند. از این رو، ما به دنبال این هستیم که آموزش در دل معادن انجام شود. معاون آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صنعت، معدن و تجارت با تأکید بر نقش فناوری‌های نوین در رونق بخش معدن، ادامه داد: ما قصد داریم در بخش معدن فناوری‌های تک را توسعه دهیم تا از

احداث کارخانه فولاد ۵ میلیون تنی در گلستان

به اندازه کل گردش مالی کنونی استان گلستان بوده، ضمن اینکه در ایجاد اشتغال جوانان نیز مؤثر است. وی همچنین از پیگیری تصویب منطقه آزاد تجاری اینچه برون، حل معضل پتروشیمی و تأمین سرمایه در گردش برای واحدهای تولیدی به عنوان دیگر پیشنهادات این سازمان در سفر ریاست جمهوری و هیات دولت به استان گلستان خبر داد. قونلو گفت: در صورت تصویب این پیشنهادات در هیات دولت و یا دستور ویژه رییس جمهور برای پیگیری این موضوعات، شاهد تحولات اقتصادی خوبی در استان گلستان خواهیم بود.

در جریان افتتاح خط آهن بین‌المللی شرق دریای خزر علاوه بر دکتر روحانی رییس جمهوری، روسای جمهوری دو کشور ترکمنستان و قزاقستان نیز به استان گلستان سفر می‌کنند.

طول خط آهن ایران - ترکمنستان - قزاقستان افزون بر ۹۰۰ کیلومتر است و کارشناسان بخش حمل‌ونقل بین‌المللی معتقدند با راه‌اندازی این خط، افزون بر ۶۰۰ کیلومتر از طول مسیر حمل‌ونقل بین‌المللی کشورهای مشترک المنافع تا خلیج فارس و اروپا کاسته می‌شود. افزون بر ۸۲ کیلومتر از این مسیر ریلی در خاک ایران، ۷۰۰ کیلومتر در ترکمنستان و ۱۲۰ کیلومتر باقیمانده در خاک قزاقستان واقع است و با راه‌اندازی خط راه‌آهن مذکور که راهگزر ریلی «شمال - جنوب» نیز نامیده می‌شود، زمان حمل و نقل و ترانزیت کالا از این مسیر ریلی، دو شبانه روز و هزینه‌های بخش حمل و نقل به صورت قابل ملاحظه‌ای کاهش می‌یابد.

رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت گلستان گفت: کارخانه فولاد با ظرفیت ۵ میلیون تن تولید با مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش دولتی، خصوصی و کشور قزاقستان در این استان احداث می‌شود.

حسینقلی قونلو در گفت‌وگو با ایرنا اظهار کرد: این کارخانه بزرگ در منطقه ویژه اقتصادی «ترک» در شرق استان گلستان احداث خواهد شد. وی بابیان اینکه مرحله نخست جواز تاسیس این کارخانه از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت با ظرفیت دو میلیون تن صادر شده، گفت: عملیات اجرایی احداث این کارخانه تا پایان سال جاری با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت آغاز می‌شود. قونلو اضافه کرد: تلاش‌های لازم برای آغاز عملیات اجرایی این کارخانه در سفر رییس جمهوری و هیات دولت به گلستان در حال انجام است.

وی با اشاره به افتتاح راه‌آهن «ایران - ترکمنستان - قزاقستان» با حضور رییس جمهوری در چند هفته آینده، یادآور شد: در نظر است از ظرفیت‌های معدنی کشور «قزاقستان» در احداث کارخانه فولاد استفاده شود. قونلو یادآور شد: در احداث کارخانه فولاد، صنایع فولاد کشور ۲۰ درصد، بخش خصوصی ۵۱ درصد و کشور قزاقستان نیز ۲۹ درصد مشارکت خواهند داشت.

رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت گلستان به مزایای احداث این کارخانه نیز اشاره کرد و افزود: ساخت این کارخانه بزرگ یک جهش اقتصادی در استان گلستان ایجاد خواهد کرد. قونلو مدعی شد: گردش مالی هر میلیون تن فولاد

گروه معدن: برگزاری دوره آشنایی با مفاهیم صنعت، معدن و تجارت توسط معاونت آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صنعت، معدن و تجارت ویژه خبرنگاران و نمایندگان رسانه‌های خبری نشان دهنده اهمیت آموزش در توسعه هر یک از بخش‌هاست که به نوعی می‌تواند راه توسعه اقتصادی را در کشور هموار کند. بخش معدن که به تازگی نقش آن در رشد اقتصادی کشور محسوس شده است به شدت تحت تأثیر توسعه آموزش و ارتقای فناوری‌های روز دنیا در تجهیزات مورد استفاده در بخش معدن است، به طوری که بهره‌وری در بخش معدن و صنایع وابسته ارتباط مستقیمی با سطح ایمنی معادن، تجهیزات و عملکرد کارکنان دارد. علی اصغر توفیق، معاون آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صنعت، معدن و تجارت در این رابطه معتقد است در حال حاضر خیلی از مطالعات بخش معدن و زمین شناسی به‌طور سنتی در دانشگاه‌ها پیگیری می‌شود که ما به دنبال این هستیم که با گسترش فناوری‌های تک و حمایت از آموزش کارکنان معدن در جهت توسعه این بخش گام بلندی برداریم.

همچنین با حمایت مالی از سازمان‌هایی که به آموزش کارکنان بخش معدن می‌پردازند مسیر حرکت معادن در جهت بهره‌وری را تسریع خواهیم کرد. با توجه به هدف‌گذاری ۳ برابری شدن نقش معدن در تولید ناخالص داخلی در کنار افزایش سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی باید زمینه افزایش تولید و برداشت مواد معدنی در کشور فراهم شود.

آغاز برنامه‌ها برای کاربردی کردن تحقیقات معدنی

علی اصغر توفیق، با نگاهی به هدف برگزاری دوره آشنایی با مفاهیم صنعت، معدن و تجارت برای خبرنگاران به گفت: این نشست در ۴ بخش مختلف به صورت

رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت سیستان و بلوچستان: احداث کارخانه سیمان تیس چابهار

رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت سیستان و بلوچستان گفت: سیمان تیس چابهار با ظرفیت یک میلیون تن سیمان خاکستری در سال و پیش‌بینی اشتغال ۳۵۰ نفر در حال احداث است. به گزارش فارس، نادر میرشکار افزود: سیمان تیس چابهار با ظرفیت یک میلیون تن سیمان خاکستری در سال و پیش‌بینی اشتغال ۳۵۰ نفر در حال احداث است. وی افزود: سرمایه‌گذاری مورد نیاز این پروژه ۳ هزار میلیارد ریال برآورد شده که بخشی توسط بخش خصوصی و بخشی دیگر از طریق تسهیلات دولتی تأمین شده است. این مسئول ادامه داد: این پروژه با توجه به شرایط ویژه اقتصادی استان جدای از تأمین بخشی از نیاز سیمان کشور با رویکرد صادراتی ایجاد خواهد شد.

وی ارزش ماشین آلات خارجی را بر اساس برآورد صورت پذیرفته ۲۶ میلیون یورو عنوان کرد و افزود تسهیلات ارزی به مبلغ ۳۳ میلیون یورو با عاملیت بانک سپه پرداخت شده است. میرشکار تصریح کرد: عملیات اجرایی کارخانه سیمان تیس از ابتدای سال ۹۳ آغاز شده و پیش‌بینی زمان راه‌اندازی پروژه بر اساس برنامه زمانبندی ابتدای سال ۹۶ است.

رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت گلستان به مزایای احداث این کارخانه نیز اشاره کرد و افزود: ساخت این کارخانه بزرگ یک جهش اقتصادی در استان گلستان ایجاد خواهد کرد. قونلو مدعی شد: گردش مالی هر میلیون تن فولاد

مدیرکل محیط زیست تهران: نمی‌توان نقش معادن را در آلودگی هوای تهران سانسور کرد

مدیرکل محیط زیست استان تهران با بیان اینکه صنعت تولید سیمان یکی از آلوده‌ترین صنایعی است که در اطراف

کلانشهر تهران فعالیت می‌کند، گفت: نقش بهره‌برداری از معادن اطراف تهران را نمی‌توان در تشدید آلودگی‌های این کلانشهر سانسور کرد. به گزارش فارس، محمدهادی حیدرزاده با بیان اینکه صنایعی که در استان تهران فعالیت می‌کنند هر کدام به‌طور عمده دارای یک نوع آلودگی هستند، اظهار کرد: البته در این میان نمی‌توان گفت که یک صنعت ۱۰۰ درصد پاک و صنعتی دیگر ۱۰۰ درصد آلوده است.

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان تهران در ادامه افزود: دسته‌ای از صنایع واقعاً ایجاد آلودگی می‌کنند که برای نمونه می‌توان به صنعت سیمان اشاره کرد. وی همچنین با اشاره به تأثیر فعالیت معادن اطراف پایتخت بر تشدید آلودگی هوا در این کلانشهر، بیان کرد: در بروز پدیده گرد و غبار و افزایش ریزگردها در تهران بیابان‌های اطراف پایتخت نقش انکارناپذیری دارند اما باید گفت که در این رابطه نمی‌توان نقش معادن اطراف این شهر صنعتی را سانسور کرد و نادیده گرفت.

دریچه

ساختار اقتصادی کشور تولید محور شود
محسن جلالی پور
نایب رییس اتاق بازرگانی ایران

قوانین و ساختارهای اقتصادی کشور باید تولید محور باشند تا سرمایه گذاری‌ها به سمت تولید برود. مشکلات تولید در ۳ دسته تقسیم می‌شود. دسته اول، مشکلات ساختاری اقتصادی کشور است که اساسی و ریشه‌ای و مربوط به دهه‌های اخیر است. دسته دوم مربوط به مشکلاتی از جمله تحریم‌هاست که در ۱۰ سال اخیر به علت شرایط خاص کشور به وجود آمده است و دسته سوم مشکلات تولید هم مشکلاتی از جمله کمبود نقدینگی و نرخ بالای بهره بانکی است که این روزها تولید کنندگان با آن درگیرند.

کشور ما تولید محور نیست و این در حالی است که از زمانی که به منابع زیرزمینی دسترسی پیدا کردیم، شرایط تولید را در کشور فراهم نکردیم و دولت فریه شده و بیشتر مصرف کننده است تا تولید کننده. وسیع بودن دولت و استفاده از منابع نفتی هم از دیگر مشکلات است با توجه به اینکه ۸۵ درصد بودجه‌ها، هزینه‌های جاری است و آن مقدار اندک که بودجه عمرانی است هم معمولاً تنها حدود ۶۰ درصد آن محقق می‌شود. ضمن اینکه در سال‌های اخیر تحریم‌ها شرایط را برای صادرات و دسترسی به امکانات خارج از کشور محدود کرده است. کمبود نقدینگی و نرخ بالای بهره و سود تسهیلات و ثبات نداشتن قوانین تولید از مشکلات کنونی فرآوری تولید عنوان می‌شود. کمبود تقاضا و رکود اقتصادی در سال‌های اخیر نیز مشکلاتی را ایجاد کرده است.

از سوی دیگر، مناسبات بین‌المللی در سال‌های اخیر خوب نبوده و بازارهای خارجی به سمت ما خیلی باز نیست و فضای کسب و کار نامناسب است که باید برای رفع این مشکلات تلاش کرد.

متأسفانه برنامه‌ای برای تولید نداریم؛ چون هیچ وقت کشور را نیازمند به آن ندیدیم و این در حالی است که باید همه تصمیم گیران اقتصادی کشور راهبرد مشخصی را تدوین کنند تا اقتصاد با نگاه تولید محور به پیش برود. در واقع باید ساختار کشور را تولیدمحور کنیم یعنی در تصویب هر قانون و مصوبه‌ای باید بررسی شود که این مصوبه چه کمکی به تولید می‌کند. در این میان، باز کردن عرصه مناسبات با بین‌الملل و در کنار آن بهبود فضای کسب و کار داخل و برداشتن قوانین مزاحم و تزریق نقدینگی به تولید از وظایف دولت است و نگاه مردم هم به تولید باید ملی باشد و کالای داخلی را مصرف و از دولت پشتیبانی کنند. بنگاه‌های اقتصادی نیز باید با استفاده از فناوری‌های نوین و دانش بنیان، بهره‌وری را افزایش دهند تا قدرت حضور در بازارهای جهانی را داشته باشند.

کوتاه از تجارت

ایرنا - شمی ایستا، نماینده یک هیات تجاری روسیه گفت: براساس تجربیات کشورها، ایجاد بازاری در مسکو با هدف توسعه مناسبات تجاری تهران - مسکو ضروری است.

فارس - سیدمحمد موسوی، رییس سازمان جهاد کشاورزی استان تهران گفت: در این استان ۷۴۵ هکتار از اراضی سبزی و صیفی با آب فاضلاب آبیاری می‌شد که اکنون به کمتر از ۳۰ هکتار کاهش یافته است.

مهر - سیدمهدی تقفی، رییس سابق اتحادیه میلمان گفت: سال‌های گذشته واردات میلمان از کشور ترکیه رقم بالایی را به خود اختصاص داده بود اما به تازگی این میزان کاهش یافته است. در مقابل کارگران ترکیه‌ای در واحدهای صنعتی ایران مشغول به کار شده‌اند و تجربیات آنها به صنعت میلمان کشور منتقل شده است.

ایرنا - عبدالله کعبی، قائم مقام سازمان منطقه آزاد اروند گفت: هزار و ۹۷۰ میلیارد ریال در سال جاری در منطقه آزاد اروند سرمایه‌گذاری شده که نسبت به مدت مشابه پارسال ۱۴۶ درصد رشد داشته است.

ایرنا - محمود مولانژاد، قائم مقام رییس سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران در امور بین‌الملل گفت: متأسفانه ایران هیچ سهمی از این بازار مهم در اختیار ندارد و آغاز حرکت‌هایی مانند راه‌اندازی مرکز ملی و منطقه‌ای فناوری حلال ایران می‌تواند اقدام نویدبخشی در گام‌های نخست این حرکت باشد.

چهره‌ها و نظرها

حذف کارت بازرگانی به صلاح نیست
مسعود دانشمند
عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران

حذف کارت بازرگانی برای واردات فعلاً به صلاح نیست اما در مورد صادرات، اینکه فرد نیاز به کارت بازرگانی نداشته باشد بسیار خوب بوده و سرعت را افزایش می‌دهد، چرا که برای صادرات نیازی به چک کردن و شفافیت مالیاتی وجود ندارد و از همین الان می‌توانیم کارت بازرگانی را برای صادرکننده حذف کنیم، چرا که یکی از موانع صادرات کارت بازرگانی است. در حالی که در امور واردات به راحتی نمی‌توان کارت بازرگانی را حذف کرد و هنوز برای وصول مطالبات مالیاتی از این طریق باید کنترل‌هایی وجود داشته باشد که کارت بازرگانی یکی از آنهاست و باید یکی، دو سال دیگر تحمل کرد، تا موضوع راه‌حل خود را پیدا کند. در خصوص آسیب‌شناسی بودجه دولت برای سال آینده و اینکه بیشتر باید به چه بخش‌هایی توجه شود، باید گفت که دولت همواره در بودجه‌ریزی خود، بخشی از منابع آن را بر مبنای فاینانس خارجی قرار می‌دهد که معمولاً محقق نمی‌شود. و این در حالی است که بودجه‌ای که متکی بر نفت و فاینانس باشد، بودجه نیست. به عنوان نمونه سال گذشته قرار بود، تا ۳۵ میلیارد دلار از محل خارجی در قالب فاینانس وام بگیریم که محقق نشد، در نتیجه با کسری بودجه مواجه شدیم و در نهایت دولت مجبور شد تا از منابع مالی خود ابتدا بودجه جاری را بپردازد که بیشتر آن صرف حقوق کارمندان بدنه دولت می‌شود و بقیه کسری بودجه را از بودجه عمرانی برداریم و در این سال‌ها فقط شاهد چنین اتفاقی بوده‌ایم. کسری بودجه چیزی جز افزایش تعداد پروژه‌های ناتمام کشور را در پی ندارد، در نتیجه طبق آمار اکنون با ۷۵ هزار پروژه ناتمام مواجه شده‌ایم که از ۵ درصد تا ۸۰ درصد روی آنها سرمایه‌گذاری شده، ولی هیچ بازدهی در اقتصاد ملی نداشته است. مضاف بر آنکه خواب سرمایه داریم و فناوری مصرفی در این پروژه‌ها رو به فرسایش است. دولت‌مدان باید در تدوین بودجه واقع‌بینانه عمل کنند، چرا که اگر بنا باشد تا بودجه کشور بر اساس دخل و خرج جاری باشد نام آن بودجه نیست، بلکه این بودجه باید مبتنی بر برنامه‌های ۵ ساله توسعه باشد و وقتی برنامه‌های توسعه‌ای در مجلس تصویب می‌شود، برای هر سال آن متناسب با برنامه بودجه‌ریزی کنیم.

دستمزد پایین قالیبافان در مقایسه با تورم
حمید کارگر
سرپرست مرکز ملی فرش ایران

در پایان سال ۹۲ فقط ۳۱۴ میلیون دلار صادرات فرش داشته‌ایم که کمترین عدد ثبت شده در دو دهه اخیر بوده است و به نظر می‌رسد متاثر از عوامل مختلف داخلی و خارجی بوده است. یکی از مهم‌ترین دلایل، تحریم مستقیم واردات فرش ایران به خاک امریکا بوده است که از ۴ سال پیش که این اتفاق افتاده حدود یک چهارم صادرات فرش خود را از دست دادیم. ضمن اینکه تحریم‌های عمومی کشور ما هم بر صادرات کشور موثر بوده است و این موضوع موجب افزایش هزینه‌های حمل و نقل و بیمه شد که باعث شد قیمت تمام شده فرش هم بالا برود. در این مدت برخی از عوامل خارجی مانند رکود اقتصادی در بازارهای اروپایی و انقلاب‌های عربی صادرات فرش ایرانی را متاثر کرد و اتفاقی مثل هدمندی یارانه‌ها و پرداخت نقدینگی مستقیم به قالیبافان باعث خروج بخشی از تولید از بدنه فرش دستباف شد. در نهایت تمام این موضوعات باعث شد تا در پایان سال ۹۲ به کمترین عدد صادراتی خود برسیم. ماهر چند در صادرات فرش به لحاظ وزنی و ارزشی صادرات رو به رشدی داشته‌ایم اما امیدواریم با بهبود وضعیت اقتصادی این روند شتاب بیشتری پیدا کند البته ما به این اعداد رو به رشد اصلاً بسنده نخواهیم کرد و از این اعداد هم خوشحال نیستیم، زیرا این رشد با بدترین اعداد در سال گذشته مقایسه می‌شود که نسبت به وضعیت رونق بسیار فاصله داریم. بازار جهانی فرش دستباف بین یک میلیارد و ۲۰۰ تا ۱/۵ میلیارد دلار همیشه در تروالتس است و از این مقدار همیشه بین ۳۰ تا ۳۵ درصد سهم فرش دستباف ایران بوده و امروز هم همین طور است و با وجود رقبای متعدد ایران بیشترین سهم را از تجارت جهانی داشته است. البته کشورهای دیگری هم هستند بعد از ایران که دارای رتبه هستند مانند هند، پاکستان، افغانستان، ترکیه و نپال که در حوزه فرش حرفی برای گفتن دارند اما به دلیل تحولات اخیر، چین مدام در حال خروج شتابناک از فرآیند تولید فرش دستباف به واردکننده فرش دستباف است.

رییس مرکز تجارت الکترونیک خبر داد سند فاز اول پنجره واحد تجاری امضا شد

زهرآ طهرانی - گروه تجارت: بالاخره پس از ماه‌ها بررسی جدی و شاید هم سال‌ها کش و قوس برای پیاده‌سازی پنجره واحد تجاری که رکن مهمی در تجارت کشور محسوب می‌شود، این طرح روی پله آخر قرار گرفت. پنجره واحد تجاری به عنوان درگاهی واحد برای یکپارچه‌سازی اقدامات گمرکی و سهولت کار بازرگانی در بیش از ۱۱۰ کشور جهان اجرا می‌شود و به طور قطع با راه‌اندازی کامل آن در ایران نیز می‌توان شاهد شفافیت و تسهیل بیشتری در امور تجاری کشور بود. چند ماه پیش وزیر صنعت، معدن و تجارت دستور داد که این طرح تا پایان سال راه‌اندازی شود و شاید پس از آن هم بود که روند تحقق این امر سمت و سوی جدی‌تری به خود گرفت. مرکز توسعه تجارت الکترونیک به عنوان متولی و مسئول پنجره واحد تجاری کشور در این مدت بررسی‌های متعددی همراه با نظرات کارشناسی و تخصصی انجام داد که به تازگی هم به گفته محمد گرکانی‌نژاد رییس این مرکز، سند طراحی تفصیلی فاز اول پنجره واحد تجاری کشور در کمیته ملی تسهیل تجاری با امضای تمام اعضا به تایید نهایی رسید. به گزارش **تجارت الکترونیک** رییس مرکز توسعه تجارت الکترونیک با بیان اینکه پیاده‌سازی فاز اول در نیمه راه قرار دارد، اظهار کرد: با توجه به امضای سند طراحی تفصیلی فاز اول پنجره واحد تجاری کشور، امیدواریم بدون هیچ مشکلی بتوان پنجره واحد تجاری را تا پایان سال به بهره‌برداری رساند.

سوئیچ تبادل اطلاعات

محمد گرکانی‌نژاد در مراسم دوره آشنایی با مفاهیم صنعت، معدن و تجارت ویژه خبرنگاران و رسانه‌ها، تصریح کرد: پنجره واحد تجاری در گام واحدی است که بازرگان با مراجعه به آن تمام نیازهای خود را از زمان اظهار تا ترخیص، از کانال این طرح انجام می‌دهد. وی که در این نشست از فعالیت‌ها و برنامه‌های مرکز توسعه تجارت الکترونیک سخن می‌گفت، ادامه داد: پنجره واحد تجاری قرار نیست کار گمرک را انجام دهد بلکه فقط به عنوان یک سوئیچ تبادل اطلاعات است. گرکانی‌نژاد با تاکید بر اینکه با اجرای این طرح، دیگر لازم نیست بازرگان به ارگان‌های مختلف برای ارائه اسناد مراجعه کند، گفت: تسهیل مهم‌ترین موضوعی است که از یک پنجره واحد انتظار می‌رود و این در حالی است که حدود ۱۱۲ کشور در دنیا از این پنجره واحد استفاده می‌کنند. رییس مرکز توسعه تجارت الکترونیک افزود: با توجه به اهمیت کار گروه تجارت الکترونیک که فضای تسهیل تجاری کشور را رهبری می‌کند، کمیته‌ای ملی در این راستا تشکیل شد که دارای حدود ۱۵ دستگاه ذی‌ربط در این بخش است. به گفته وی، امضای سند طراحی تفصیلی فاز اول پنجره واحد تجاری کشور اتفاق مهم و به معنای این است که چندین دستگاه بر آن همفکری دارند و مورد تایید قرار گرفته است.

اجرای فاز اول تا پایان سال

گرکانی‌نژاد تصریح کرد: براساس دستور وزیر صنعت، وی تصریح کرد: در خوشبینانه‌ترین حالت این بخش، زیرساخت‌ها را تا حدود بسیاری فراهم کرده‌ایم اما باید کاربردهای تجارت الکترونیک به صورت جدی و عمیق در جامعه نفوذ یابد. گرکانی‌نژاد اظهار کرد: تشکیل مرکز توسعه تجارت الکترونیک در چین و کره جنوبی سابقه دیرینه داشته است و به همین دلیل برای تشکیل آن در ایران از تجربه این کشورها استفاده شده است. رییس مرکز توسعه تجارت الکترونیک با اشاره به وظایف این مرکز ادامه داد: توسعه و تعمیم کاربردها، فرهنگ‌سازی و حتی پیشنهاد برای اصلاح قانون برعهده مرکز قرار داده شده است. وی با اشاره به ۴ کمیته و کارگروه مهم

زیرساخت‌ها فراهم است

راهنمای مرکز توسعه تجارت الکترونیک با بیان اینکه براساس سامانه تدارکات الکترونیکی دولت، قرار است تمام معاملات دولتی از طریق یک سامانه متمرکز انجام شود، گفت: ایجاد شفافیت، دسترسی سریع، سهولت و الکترونیکی شدن امور از مزایای سامانه ستاد محسوب می‌شود. وی ادامه داد: براساس گزارش‌های رسیده مربوط به سال ۹۱، پیش خریدهای دولتی ۴۸ هزار میلیارد تومان بوده است که این امر نشان می‌دهد ارقام بالایی در این سامانه در حال جابه‌جایی است. همچنین به گفته گرکانی‌نژاد، جایگاه ایران در دولت الکترونیک و مشارکت آن مطلوب نیست و حتی از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۴ افت هم داشته‌ایم. اما امیدواریم که در ادامه به جایگاه بهتری برسیم چرا که این موقعیت شایسته کشور ما نیست.

راهکار کنترل فساد اداری

گرکانی‌نژاد با اشاره به شاخص فساد اداری در ایران و سایر کشورهای جهان گفت: ایران در شاخص فساد اداری از رتبه ۱۳۳ به ۱۴۴ تنزل یافته است در حالی که عربستان و ترکیه بالاتر از ایران قرار دارند. وی افزود برای کنترل فساد اداری فقط زیرساخت مهم نیست بلکه باید کاربردهای به‌گونه‌ای نهادینه شود که به عنوان نمونه فساد کنترل شود. به گفته این مقام مسئول در کنوانسیون مبارزه با فساد سازمان ملل متحد یکی از راهکارهای توصیه شده برای مبارزه با فساد همین سامانه «ستاد» است.

رییس اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران خبر داد

حل مشکل تردد در مرز بازرگان، به‌زودی

مشکلات تردد کامیون‌های ایرانی و ترکیه‌ای در مرز بازرگان از چندی پیش با درخواست غیرمنطقی ترک‌ها آغاز شد که در حال برطرف شدن است. در این خصوص رییس اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران گفت: مشکل تردد کامیون‌ها در مرز بازرگان از سوی وزارت راه و شهرسازی در حال برطرف شدن است و مذاکره با ترکیه روند مثبتی دارد و به‌زودی حل می‌شود. غلامحسین شافعی در گفت‌وگو با ایسنا

با بیان اینکه سوخت یکی از مشکلات تجار برای تردد در مرزهای ترکیه بود، اظهار کرد: نرخ بین‌المللی را کامیون‌های ترانزیتی باید مورد توجه قرار دهند و ارتباط به زودی گشایشی بین دو کشور خواهد شد و مذاکرات به نتیجه می‌رسد. وی در پاسخ به اینکه این مشکل چه زمانی برطرف می‌شود؟ گفت: نمی‌توان زمان مشخصی را برای به نتیجه رسیدن مذاکرات ارائه داد ولی امیدواریم به‌زودی برطرف شود و اهتمام جدی در این زمینه وجود دارد. شافعی تصریح کرد: قدر مسلم این است که کامیون‌های ترکیه وقتی می‌خواهند از

خاک ایران استفاده کنند نمی‌توان به آنها یارانه سوخت داد؛ بنابراین قیمت سوخت باید منطقی باشد و منطقی بودن یعنی قیمت براساس نرخ بین‌المللی اعمال شود.

مذاکره تا ۱۰ روز آینده

اما از سویی دیگر، سفیر ایران در ترکیه از حل اختلاف ایران و ترکیه برسر تعرفه ترانزیت کامیون‌های عبوری از مرز دو کشور خبرداد و گفت: «ما به دلیل اصرار دوستان ترکمان و اعمال برخی مالیات‌ها این درخواست را پذیرفتیم.» به گزارش خبرگزاری تسنیم پایگاه خبری ورد بولتین نوشت: علیرضا بیگدلی، سفیر ایران در ترکیه گفت: مسائل مورد اختلاف اخیر درخصوص تعرفه‌های ترانزیتی کامیون‌های عبوری از مرز ایران و ترکیه، پس از مذاکرات مقامات دو کشور حل و فصل شده است. بیگدلی همچنین اضافه کرد، ورود و خروج در مبادی مرزی ایران و ترکیه مطابق با سیستم فعلی ادامه دارد. ترتیبات معینی باید در ۱۰ روز آینده برای سیستم جدید انجام گیرد. نورتین کائیکلی، وزیر گمرک و تجارت ترکیه پیشتر گفته بود: ترکیه تنها از حق خود برای تلافی استفاده کرده است. تلاش می‌کنیم با ایران مذاکره

مدیرعامل اتحادیه سراسری دامداران ایران، از خرید تضمینی ۱۴۴۰ تومانی شیرخام توسط سازمان تعاون روستایی و اتحادیه سراسری دامداران از هفته آینده در دو استان کشور خبر داد. هم‌اکنون شیر خام با نرخی کمتر از ۱۲۰۰ تومان نیز به فروش می‌رسد. سعید سلطانی سروسناری در گفت و گو با ایرنا افزود: خرید تضمینی شیرخام به‌صورت آزمایشی در دو استان کشور از جمله مشهد و قزوین آغاز می‌شود. وی تصریح کرد: دولت باید وارد عمل شود و هر کیلوگرم شیرخام را با قیمت مصوب ۱۴۴۰ تومان از دامداران خریداری کند. وی با بیان آنکه دولت باید برای حمایت از تولید شیر خام یارانه مطلوبی اختصاص دهد، افزود: در مدت یک سال گذشته تولیدکنندگان شیر خام، محصول تولیدی خود را پایین‌تر از قیمت تمام شده به فروش رسانده‌اند که همچنان این ضرر و زیان ادامه دارد. مدیرعامل اتحادیه سراسری دامداران اظهار کرد: برای حمایت از تولیدکنندگان شیر خام و افزایش تولید این محصول در کشور دولت باید علاوه بر تخصیص یارانه به این محصول نرخ خرید تضمینی را نیز اجرایی کند.

مرغ ۱۶۰۰ تومان زیر قیمت عرضه می‌شود

رییس انجمن صنفی پرورش دهندگان مرغ گوشتی با بیان اینکه قیمت مرغ آماده به طبخ بین ۵۳۰۰ تا ۵۴۰۰ تومان و قیمت تمام شده تولید این کالا حدود ۷۰۰۰ تومان است، گفت: تولید سیلی شده که همه چیز را ویران می‌کند، محمد یوسفی در گفت‌وگو با مهر با بیان اینکه شرایط بازار مرغ در دو، سه روز اخیر مقداری بهبود پیدا کرده است، افزود: در حال حاضر مرغ زنده با قیمتی بین ۳۸۰۰ تا ۴۰۰۰ تومان به فروش می‌رسد در حالی که قیمت تمام شده تولید آن ۴۶۰۰ تومان است. وی قیمت مرغ گوشتی (آماده به طبخ) را بین ۵۳۰۰ تا ۵۴۰۰ تومان عنوان کرد و ادامه داد: قیمت تمام شده تولید این کالا حدود ۷۰۰۰ تومان است.

افتتاح پایانه صادر اتی‌گل ۳ میلیارد تومان می‌خواهد

مدیرعامل اتحادیه سراسری گل و گیاه با بیان اینکه برای افتتاح پایانه گل و گیاه و تکمیل آن نیازمند همکاری مسئولان هستیم، گفت: با برنامه‌ریزی به منظور تولید و صادرات گل می‌توانیم در آینده جایگزین مناسبی برای صادرات نفت داشته باشیم، ضمن اینکه کشورهای اطراف ایران بازارهای خوبی برای صادرات گل هستند. به گفته محمود حسن‌ولی: برای تکمیل پایانه صادراتی گل و گیاه ۳۰ میلیارد تومان درخواست وام داده‌ایم، با ادغام بخش بازرگانی در وزارت جهاد کشاورزی کارها با سرعت بیشتری پیش می‌رود و وزیر جهاد کشاورزی هم دستور داده این کار سریع‌تر انجام شود.

گشتی در بازار

گوجه فرنگی نایاب شد خیار گران شد

معاون اتحادیه بازرگانان از نایاب شدن گوجه فرنگی درجه یک در میدان بازرگانان خبر داد و گفت: قیمت خیار تحت تاثیر سرمازدگی‌های اخیر ۱۵ درصد افزایش یافته است. علی‌امامی در گفت‌وگو با مهر گفت: خیار تحت تاثیر سرمازدگی قرار گرفته و آسیب دیده؛ به همین دلیل قیمت آن ۱۵ درصد رشد داشته است، ضمن اینکه قیمت هر کیلوگرم خیار رسمی بین ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ تومان و خیار آویز بین ۲۰۰۰ تا ۲۵۰۰ تومان است. وی، شرایط بازار گوجه فرنگی را نیز نامطلوب توصیف کرد و گفت: عرضه این محصول بسیار کم است، محصول درجه یک در بازار عرضه نمی‌شود و قیمت هر کیلوگرم گوجه‌فرنگی درجه دو بین ۲۰۰۰ تا ۳۰۰۰ تومان است. به گفته امامی، قیمت گوجه فرنگی یک ماه دیگر با ورود محصول نو به بازار کاهش می‌یابد. وی از کاهش ۲۰ درصدی مصرف نارنگی در میان مردم خبر داد و اضافه کرد: در حال حاضر قیمت هر کیلوگرم نارنگی تخم‌زایی ۴۰۰۰ تومان و نارنگی انشوساری ۲۰۰۰ تومان است. امامی قیمت انواع پرتقال را بدین شرح اعلام کرد: هر کیلوگرم پرتقال تامسون شمال ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ تومان، پرتقال معمولی رسمی جنوب ۱۲۰۰ تومان، پرتقال کوهستانی جیرفت ۲۰۰۰ تا ۳۰۰۰ تومان. معاون اتحادیه بازرگانان، قیمت هر کیلوگرم لیمو شیرین را بین ۱۲۰۰ تا ۲۵۰۰ تومان اعلام کرد.

مسکن؛ برگ برنده یا پاشنه آشیل دولت‌ها

بازار در رکود

عاطفه خسروی - گروه تجارت: طلا، سکه، زمین، ارز، مسکن همه بازارهایی هستند که آینده شاخص‌های کلان اصلی اقتصاد ایران را رقم می‌زنند. روند ۱۵ سال گذشته بازار نشان می‌دهد که در مقطعی با کاهش ارزش پول ملی، قیمت ملک تا ۳ برابر افزایش یافت. افزایش تورم افسارگسیخته‌ای که به دنبال سیاست‌های اقتصادی دولت نهم و دهم بر اقتصاد کشور تحمیل شد، نه تنها بازار مسکن و زمین، بلکه معادلات اقتصادی بسیاری از بازارهای کشور را بر هم زد. تاریخ بازار مسکن نشان می‌دهد که بازار در این حوزه معمولاً با حرکت سینوسی مواجه است که با زمان‌بندی مشخصی پیش می‌رود. به این معنا که به طور معمول بازار شاهد ۳ سال دوره رکود و یک‌سال رونق است. به علاوه این واقعیتی انکارناپذیر است که بخش مهمی از نوسانات بازار مسکن مربوط به سیاست‌های دولت‌هاست اما حوزه مسکن نیازمند بسته‌های حمایتی است که دولت‌ها باید با نگاه فراتر از سیاست‌های بخشی به آن بپردازند. بررسی بازار مسکن در سال جاری و پیش‌بینی سال آینده این بازار در هفته‌های اخیر در صدر اخبار بازار است. اما برای بررسی بازار مسکن دولت یازدهم، چاره‌ای جز بررسی بازار مسکن در دولت‌های قبل نداریم، چرا که بازار مسکن متأثر از مجموع سیاست‌های دیروز و امروز است. بر همین اساس در این گزارش به بررسی بازار مسکن در دولت‌های پیشین و به‌خصوص دولت نهم و دهم می‌پردازیم و بعد بازار امروز مسکن را از نگاه کارشناسان بررسی می‌کنیم.

مسکن زیر سایه خصوصی‌سازی

در دوران سیاست‌های تعدیل اقتصادی، خصوصی‌سازی از مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار بر بخش مسکن بود. اعطای تسهیلات ویژه برای سازندگان مسکن استیجاری از جمله مهم‌ترین راهبردها و برنامه‌های دولت سازندگی بود. هدف این برنامه تولید یک‌میلیون و ۵۸۲ هزار واحد مسکونی شهری بود که سهم بخش خصوصی از این میزان ۹۵ درصد در نظر گرفته شده بود. اگر چه به گفته کارشناسان، تحقق این عدد محقق نشد اما با تکیه بر آمار این مقطع را می‌توان دوران افزایش قیمت زمین و مسکن دانست. در این دوران واگذاری زمین از طرف سازمان زمین شهری همچنان ادامه یافت ولی در پایان دوره و آغاز فروش تراکم در شهر تهران، قیمت زمین و ملک را از کنترل دولت خارج کرد. در دور دوم ریاست‌جمهوری هاشمی تاکید بیشتری بر آزادسازی اقتصادی، تک‌نرخی کردن ارز و آزادی واردات به عمل آمد. همچنین کاهش دخالت دولت و استفاده از سازوکار قیمت‌به‌عنوان دو شعار اصلی مطرح شد. در چنین شرایطی در بخش مسکن نیز همانند سایر بخش‌های اقتصادی از شدت دخالت و تاثیرگذاری دولت در بازار کاسته شد و در عین حال در این سال‌ها توجه به مسکن ارزان‌قیمت، حل مشکل اسناد مسکن روستایی، بازسازی مناطق جنگ‌زده، استفاده اقتصادی از زمین به‌عنوان سیاست‌های راهبردی دولت در بخش مسکن مطرح شد. در کنار این برنامه‌های نسبتاً جامع اما آمارها چیز دیگری را گواهی می‌دهد. خانه‌دار شدن واقعیت نبود. از سوی دیگر در راستای کمک به اقشار کم‌درآمد، مقرر شد دولت از سازندگان واحدهای با زیربنای کم حمایت کند، همچنین دولت از طریق پرداخت بخشی از سود تسهیلات اعتباری تلاش کرد توان خرید اقشار کم درآمد را افزایش دهد اما واقعیت این است که این برنامه نیز آنطور که باید محقق نشد و کلاف سردرگم مسکن همچنان به قوت خویش باقی ماند.

موقفیت‌های کم اعتبار

در شروع کار دولت سید محمد خاتمی، بخش مسکن وارد رکود شده بود و بر حل مشکل کم‌درآمدها و آزادسازی بازار مسکن تاکید می‌شد، همچنین حمایت از کوچک‌سازی و انبوه‌سازی مورد تاکید بود. در عین حال در این سال‌ها بر نقش سیاست‌های پولی و تسهیل شرایط اعطای وام مسکن تاکید زیادی می‌شد اما بررسی میزان ساخت‌وسازها نشان می‌دهد: در سال ۸۰، در کل مناطق شهری مسکونی پروانه ساخت ۳۹۰ هزار واحد مسکونی صادر شد که فراتر از هدف برنامه بود اما تمرکز ساخت‌وساز در تهران این موفقیت را کم اعتبار کرد. در این دوران طرح‌هایی مانند مسکن استیجاری برای بهبود شرایط مسکن اجرا شد اما در عمل وضعیت مسکن اقبال آسب‌پذیر بهبود نیافت.

مسکنی که عمل نکرد

هنگام روی کار آمدن دولت احمدی‌نژاد، بازار مسکن روند نزولی داشت بنابراین نمی‌توان رشد قیمت مسکن در دولت نهم را ادامه حرکت بازار مسکن در دوره قبل دانست. هرچند در آن سال‌ها دولت شوق زیادی برای خدمت به مردم داشت، اما تکرار چرخه معیوب اتخاذ سیاست‌های نادرست اقتصادی از سوی دولتمردان، بی‌توجهی به هشدار کارشناسان، اصرار لجوجانه بر تداوم برنامه‌های غلط و کنار گذاشتن تدریجی مدیران کارشناس اما منتقد سیاست‌های غلط اقتصادی دولت، موجب رشد چندبرابری قیمت مسکن شد. بسته مالیاتی بازار مسکن که آخرین تیر در ترکش دولت نهم برای رسیدن به هدف کنترل التهاب موجود در بازار مسکن بود؛ با اما و اگرهای بسیاری از سوی کارشناسان روبه‌رو شد. بسیاری اجرای این مصوبه را موجب فرار سرمایه‌گذاران در بخش تولید مسکن دانستند. دولت دهم هم با طرح‌هایی مانند پروژه مسکن

باید منتظر ماند و نتیجه برنامه‌های دولت برای سرو سامان دادن به این بازار را دید. به علاوه اگر تئوری روند سینوسی بازار مسکن را بپذیریم، باید منتظر خروج از رکود و افزایش قیمت در این بازار باشیم

مکان سنجی نشده بود و به‌دلیل آماده نبودن زیرساخت‌هایی مانند آب، برق، گاز، مدرسه و فضای تفریحی و فرهنگی، مشکلات متعددی را برای صاحبان خانه و سکنه ایجاد کرد.

خانه ۵ برابر گران شد

بررسی نوسانات قیمت مسکن از سال ۸۴ تا مردادماه سال ۹۲ حاکی از آن است که براساس آمار رسمی مرکز آمار ایران در این مدت قیمت هر مترمربع زیربنای مسکونی ۴۵۹ درصد افزایش یافته است. در کل می‌توان گفت مسکن در ۸ سال دولت احمدی‌نژاد فراز و نشیب‌های فراوانی را تجربه کرد تا آنجا که بازار مسکن در تمام این سال‌ها روی آرامش به خود ندید. بر اساس آمار مرکز آمار ایران متوسط قیمت یک مترمربع زیربنای مسکونی در شهر تهران در بهار سال ۸۴ یعنی در آستانه فعالیت دولت نهم ۵۸۷ هزار تومان بوده که به فاصله چند ماه پس از روی کار آمدن یعنی در تابستان همان سال با ۱۲/۲ درصد رشد به ۶۵۹ هزار تومان افزایش یافت. روند افزایش قیمت در فصل پاییز و زمستان ۸۴ ادامه

داشت و قیمت هر مترمربع زیربنای مسکونی در پایان این سال به ۶۸۳ هزار تومان رسید. در پایان بهار سال ۸۵ متوسط قیمت هر مترمربع واحد مسکونی به ۷۲۴ هزار تومان افزایش یافت، روند افزایشی در فصل تابستان، پاییز همان سال همچنان ادامه داشت و قیمت‌ها به ترتیب به ۷۷۶ هزار و بعد از آن به ۸۸۰ هزار تومان رسید. اما در زمستان ۸۵ رکورد افزایش قیمت شکسته شد و قیمت هر مترمربع واحد مسکونی به یک میلیون تومان افزایش یافت. سیستم انبساطی دولت در پرداخت تسهیلات بانکی و افزایش و هجوم نقدینگی‌های سرگردان جامعه به سمت بازار مسکن، سال ۸۶ را به سالی فراموش نشدنی برای این بخش تبدیل کرد.

در ۳ ماه نخست این سال قیمت هر متر مربع واحد مسکونی با ۳۵ درصد افزایش به یک میلیون و ۲۵۷ هزار تومان رسید در سه فصل بعدی روند افزایشی به مدد اصرار دولت در پرداخت بی‌حد و حساب تسهیلات بانکی ادامه داشت و در پایان سال ۸۶ قیمت هر مترمربع واحد مسکونی با رشد ۲۵ درصدی به یک میلیون و ۶۹۹ هزار تومان رسید.

بهار سال ۸۷ متوسط قیمت هر مترمربع زیربنای مسکونی رکوردزنی کرد و با رشد ۱۸/۸ درصدی نسبت به زمستان ۸۶ به ۲ میلیون و ۱۹ هزار تومان افزایش یافت. با کاهش پرداخت تسهیلات بانکی توسط دولت روند افزایشی قیمت مسکن در تابستان، پاییز و زمستان ۸۷ روند کاهشی در پیش گرفت و این روند در بهار سال ۸۸ نیز ادامه داشت تا متوسط قیمت هر مترمربع واحد مسکونی در پایتخت به یک میلیون و ۵۰۳ هزار تومان برسد.

البته در تابستان ۸۸ روند صعودی قیمت مسکن یکبار دیگر آغاز شد و به یک میلیون و ۶۲۹ هزار تومان برای هر مترمربع رسید.

این روند در دو فصل بعدی این سال و چهار فصل سال ۸۹ ادامه داشت و متوسط قیمت هر مترمربع واحد مسکونی در پایان این سال به یک میلیون و ۸۸۵ هزار تومان افزایش یافت. افزایش قیمت در بهار و تابستان سال ۹۰ تداوم یافت تا در پاییز این سال رکورد ۲ میلیون و ۱۴۸ هزار تومان ثبت شود. در زمستان ۹۰ متوسط قیمت به ۲ میلیون و ۲۶۲ هزار تومان افزایش یافت. در بهار و تابستان سال گذشته نیز متوسط قیمت هر مترمربع واحد مسکونی به ترتیب به ۲ میلیون و ۲۴۴ هزار و ۲ میلیون و ۷۵۸ هزار تومان افزایش یافت. سرانجام در پاییز سال ۹۱ قیمت هر متر مربع با رشد ۱۸/۹ درصدی رکورد ۳ میلیون و ۲۸۲ هزار تومانی را ثبت کرد. زمستان ۹۱ یکبار دیگر قیمت‌ها براساس آمار غیررسمی بین ۳۰ تا ۵۰ درصد در مقایسه با سال ۹۰ افزایش یافت تا به گفته فعالان بازار مسکن اتفاق سال‌های ۸۵ و ۸۶ در بازار مسکن تکرار شود. بررسی آمار رسمی در بازه زمانی سال ۸۴ تا سال ۹۱ متوسط قیمت هر مترمربع زیربنای مسکونی در تهران ۴۵۹ درصدی افزایش یافته، به عبارت دیگر در این مدت قیمت‌ها ۵/۵ برابر شده است.

دیوار کچی که به روحانی تحویل شد

رکود بازار مسکن از اواخر سال ۹۱ علائم خود را نشان داد و با گذشت بیش از دو سال از ابتلا به این بیماری هنوز نشانه‌هایی از بهبود در این بازار دیده نمی‌شود، این در حالی است که بارها مسئولان به این مهم در لابه‌لای نوبدهایی که برای خروج اقتصاد کشور از رکود داده‌اند، اشاره کرده‌اند که مسکن نقش اساسی در اقتصاد کشورمان دارد و اگر بتوان این بخش را از رکود خارج کرد سایر بخش‌ها هم از رکود نجات می‌یابند اما گویا هنوز هیچ یک از راهکارهای وزارت راه و شهرسازی به‌عنوان متولی این بخش نتوانسته درمانی برای این بیماری باشد.

به گفته کارشناسان، در دو سال گذشته آمار معاملات خریدوفروش مسکن در مشاوران املاک به حداقل رسیده و این روند نزولی همچنان ادامه دارد. البته این رکود نه تنها در بخش تقاضا، بلکه در بخش عرضه حادث است. هر چه دولتی‌ها از تثبیت قیمت مسکن در آینده چند ماهه بازار حرف می‌زنند، کارشناسان مشکل افزایش قیمت خانه و زمین را هشدار می‌دهند و معتقدند دولت نمی‌تواند در بلندمدت مکانیسم بازار را سرکوب و از افزایش قیمت‌ها جلوگیری کند. مجتبی بیگدلی، رییس انجمن انبوه‌سازان کشور تاکید می‌کند که باید منتظر سونامی قیمت‌ها باشیم اما پیش‌بینی کارشناسان بازار مانند بیت‌الله ستاریان نشان می‌دهد که توافقات هسته‌ای بازار را به سمت رونق هدایت خواهد کرد. به گفته او در صورت رفع تحریم‌ها، دست دولت برای سرمایه‌گذاری در بخش مسکن باز می‌شود و از سوی دیگر درآمدهای سرانه مردم نیز افزایش می‌یابد. این اتفاقات در نهایت منجر به رشد معاملات مسکن می‌شود. در همین حال سعید لیلان کارشناس اقتصادی نیز اعتقاد دارد، وضعیت بازار مسکن به شدت وابسته به قدرت خرید مردم شده است. در مقابل این اظهارات حسام عقیبا، رییس اتحادیه مشاوران املاک تهران معتقد است؛ قرار گرفتن در انتهای دوره رکود و افزایش نسبی معاملات از یک‌سو و همچنین کاهش قیمت مسکن از سوی دیگر، بهترین شرایط معامله برای متقاضیان مصرفی را به وجود آورده است.

تئوری روند سینوسی بازار مسکن

واقعیت‌های بازار مسکن حاکی از آن است که با وجود گذشت بیش از یک سال و نیم از سکنداری دولت یازدهم هنوز این بخش آشفته است و آرامش به بازار مسکن بازنگشته است. بنابراین می‌توان گفت تا زمانی که طرح‌های دولت به بار نشینند و اجرا نشود، رکود در بازار مسکن ادامه‌دار خواهد بود و صحبت از طرح‌ها تأثیری در این بازار نخواهد داشت. حال باید منتظر ماند و نتیجه برنامه‌های دولت برای سرو سامان دادن به این بازار را دید. به علاوه اگر تئوری روند سینوسی بازار مسکن را بپذیریم، باید منتظر خروج از رکود و افزایش قیمت در این بازار باشیم.

زنگ خطر کاهش قیمت نفت در سند دخل و خرج ۹۴

راه جبران کسری بودجه از تولید می‌گذرد

جلوی کسری بودجه احتمالی در سال آینده را بگیرد. وی افزایش درآمد مالیاتی را یکی از راه‌های افزایش درآمد دولت عنوان کرد و ادامه داد: با این وجود افزایش این درآمدها منوط به رونق تولید در اقتصاد است و این احتمال وجود دارد که با افزایش نرخ‌های مالیات رکود در کشور افزایش یابد.

مردوخی یکی از راه‌حل‌های این مشکل را مقابله با فرار مالیاتی دانست و گفت: اگر دولت بتواند با سازوکارهایی مانع فرار مالیاتی شود در همین شرایط فعلی هم درآمد مالیاتی افزایش قابل توجهی خواهد داشت.

■ معافیت‌ها باز تگری شوند

وی راه دوم را تجدیدنظر در معافیت‌های مالیاتی عنوان کرد و توضیح داد: برخی بخش‌ها در اقتصاد از مالیات معاف هستند که دولت می‌تواند با در نظر گرفتن یک میزان مالیات معقول برای آنها منبع درآمد جدیدی را برای خود ایجاد کند. علاوه بر این، در تعیین مالیات برخی بخش‌ها نادیده گرفته شده‌اند که دولت می‌تواند با شناسایی آنها و دریافت مالیات بهینه، از این طریق نیز به درآمدهای خود اضافه کند.

این کارشناس بودجه‌ریزی حرکت در مسیر کاهش هزینه‌های دولت را یک فرآیند بلندمدت دانست و گفت: در حال حاضر بخش مهمی از هزینه‌های دولت را هزینه‌های جاری به ویژه حقوق و دستمزد تشکیل می‌دهد که کاهش این هزینه‌ها در کوتاه‌مدت محقق نخواهد شد. مردوخی رونق تولید را شرط خروج از این وضعیت دانست و گفت: در این حالت بخشی از نیروی کار دولتی به بخش خصوصی می‌روند و در نتیجه هزینه‌های دولت از این مسیر کاهش می‌یابد.

■ اقتصاد مقاومتی محقق شود

این اظهار نظر در حالی است که یک عضو کمیسیون اقتصادی، کاهش قیمت نفت را گامی برای تحقق اقتصاد مقاومتی عنوان کرد و گفت: قطع وابستگی به نفت از مصادیق عینی اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی است و منافع کلان کشور در درازمدت تنها از این طریق حفظ می‌شود.

عثمان احمدی با اشاره به اینکه امروز حدود ۳۱ درصد از بودجه کشور از طریق نفت تامین می‌شود، گفت: باید باور داشت که اقتصاد وابسته به نفت به ناچار دچار اضمحلال می‌شود.

وی در مورد پیش‌بینی قیمت نفت برای سال آینده،

سامان موسوی - گروه اقتصاد: با نزدیک شدن به نیمه آذرماه، موضوع تدوین بودجه و تعیین درآمدها و هزینه‌های دولت هر روز بیش از گذشته مورد توجه صاحب‌نظران اقتصادی، دولتمردان و نمایندگان مجلس قرار می‌گیرد. امسال اما بحث بودجه‌ریزی با کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی همراه شده است و در نتیجه آن، گمانه‌زنی در مورد منابع بودجه‌های سال ۹۴ اهمیت بیشتری نسبت به گذشته پیدا کرده است. دولت در سال ۹۳ متوسط قیمت برای هر بشکه نفت را ۱۰۰ دلار مشخص کرد. اما در نیمه دوم سال شاهد هستیم که قیمت این کالای استراتژیک در بازار به شدت کاهش داشته و حتی مرز ۸۰ دلار را نیز رد کرده است. این موضوع از یک طرف احتمال کسری بودجه برای امسال را افزایش داده و از طرف دیگر پیش‌بینی‌ها در مورد قیمت نفت برای سال آینده را دچار مشکل کرده است. این موضوعی است که در حال حاضر مسئولان اقتصادی کشور نیز بر آن تاکید دارند و به دنبال راهی برای حل این مشکل هستند.

در همین رابطه سخنگوی دولت با اشاره به اینکه دولت از ابتدا بودجه را با اعداد معقول برنامه‌ریزی می‌کند، گفت: رقمی که در حال حاضر برای هر بشکه نفت پیش‌بینی می‌شود، بین ۷۰ تا ۸۰ دلار است و دولت نیز با توجه به این واقعیت‌ها لایحه بودجه را تنظیم می‌کند.

این صحبت سخنگوی دولت نشان می‌دهد اهالی پاستور ملاحظاتی مربوط به کاهش قیمت نفت در بودجه سال آینده را در نظر گرفته‌اند و بر این مبنا باید منابع درآمدی جدیدی برای بودجه در نظر گیرند یا اینکه هزینه‌های خود را برای سال آینده کاهش دهند.

■ افزایش درآمد از روش‌های صحیح

در این زمینه یک استاد دانشگاه با بیان اینکه دولت باید بیشتر روی جنبه جایگزین کردن درآمدهای نفتی و اتکا به درآمدهای پایدار تمرکز کند و از

این طریق وابستگی خود به درآمدهای نفتی را کاهش دهد، گفت: دقت در مخارج بودجه‌های نشان می‌دهد بخش مهمی از هزینه‌های دولت در کوتاه‌مدت قابل تغییر نیستند و به همین دلیل نمی‌توان برای سال آینده از طریق کاهش هزینه، بودجه را به تعادل رساند. بایزید مردوخ از چهره‌های برنامه‌ریزی در ایران در گفت و گو با ~~اقتصاد~~ افزود: دولت باید از روش‌های معقول درآمدهای خود را افزایش دهد تا از این طریق

گفت: در شرایط فعلی نباید قیمت نفت برای سال آینده را بیش از ۵۰ یا ۶۰ دلار در نظر گرفت. احمدی اهمیت ندادن به صادرات غیرنفتی را از پیامدهای اقتصاد نفتی دانست و اظهار کرد: توجه نکردن به صادرات غیرنفتی مانند فروش، استخراج مواد معدنی و ایجاد ارزش افزوده برای آنها و نیز بی‌توجهی به تامین زیرساخت‌های تولید داخل، نپرداختن یارانه تولید، رها کردن شرکت‌ها و کارخانجات و واردات بی‌رویه میوه و برنج ریشه بسیاری از مشکلات اقتصادی کشور است.

وی اظهار کرد: با قطع اتکا به درآمدهای نفتی، ایران می‌تواند جایگاه ویژه‌ای در حفظ منافع ملی و نیز حمایت از سرمایه‌گذار و تولیدکننده پیدا کند.

■ از نفت عبور کنیم

در تایید این صحبت، یک کارشناس اقتصادی دیگر نیز عبور از نفت را یکی از الزامات بودجه سال ۹۴ عنوان کرد و گفت: دولت باید از نفت عبور کرده و بودجه سال آینده را با تامین منابع مالی پایدار ریالی ببندد، اما اگر قرار باشد پایه بودجه متکی به نفت ریخته شود، ۷۰ تا ۸۰ دلار حداکثر قیمت قابل پیش‌بینی برای نفت است.

وحید شقاقی با بیان اینکه قیمت نفت به احتمال زیاد بین ۷۰ تا ۸۰ دلار باقی‌مانده و در بدبینانه‌ترین حالت به ۷۵ دلار می‌رسد، گفت: اما این فاصله به شدت

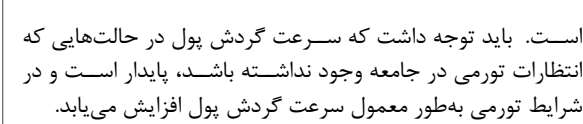
درآمدهای نفتی ما را تحت تاثیر قرار داده و بین ۵ تا ۶ میلیارد دلار کاهش می‌یابد. بر این اساس نمی‌توان همچنان به روال گذشته بودجه را براساس درآمدهای نفتی پایه‌ریزی کرد.

این عضو هیات علمی دانشگاه علوم اقتصادی نیز انقباضی کردن بودجه در شرایط فعلی را مناسب ندانست و گفت: دولت باید به دنبال این باشد که کیک اقتصادی و درآمدی خود را بزرگ کند، در غیر این صورت سیاست‌های انقباضی برای کشوری که به دنبال افزایش رشد اقتصادی است، نتیجه‌ای نخواهد داشت.

وی ادامه داد: برای این کار باید دولت منابع درآمد پایدار را شناسایی و با رونق اقتصاد و افزایش تولید به دنبال جذب منابع جدید از طریق مالیات باشد.

به گفته شقاقی ظرفیت‌های بالقوه بسیار زیادی در کشور ما وجود دارد که دولت با ورود به آن جایگزین مناسبی برای منابع موجود نفتی در بودجه پیدا کرد. عضو بنیاد ملی نخبگان توضیح داد: خدمات سلامت در مناطق آزاد با توجه به تعداد زیاد پزشکان در کشور، تقویت گردشگری، فروش غذای اسلامی، ترانزیت، سوخت‌گیری کشتی‌های در حال عبور از آسیای جنوب شرقی به سمت اروپا و تلاش برای رونق اقتصادی بخشی از ظرفیت‌های کشور هستند که می‌توانند به تامین منابع پایدار بینجامد.

این در حالی است که دولت باید در این زمینه همت کند، چرا که افزایش یا کاهش قیمت نفت در هر دو حالت همواره برای ایران دردرساز بوده است.

است. باید توجه داشت که سرعت گردش پول در حالت‌هایی که انتظارات تورمی در جامعه وجود نداشته باشد، پایدار است و در شرایط تورمی به‌طور معمول سرعت گردش پول افزایش می‌یابد.

۱۰۰ میلیون شغل جدید برای زنان

سازمان جهانی کار اعلام کرد: کشورهای گروه ۲۰ تصمیم گرفتند تا ۱۰ سال آینده ۱۰۰ میلیون شغل جدید برای زنان ایجاد کنند. سازمان جهانی کار در تازه‌ترین گزارش خود به لزوم انجام برخی اقدامات هماهنگ در اقتصادها به منظور ایجاد اشتغال پرداخت و اعلام کرد: کشورهای گروه ۲۰ باید با بردن رشد جهانی برای بهبود استانداردهای زندگی و همچنین شغل با کیفیت را به عنوان بالاترین اولویت کاری حفظ کرده‌اند. همچنین کشورهای گروه ۲۰ در جدیدترین تصمیمات اتخاذ شده، به دنبال بالابردن سطح دستمزدها و افزایش درآمد خانوار در سال ۲۰۱۵ م هستند. از سوی دیگر، برای کاهش شکاف در نرخ مشارکت زنان و مردان به میزان ۲۵ درصد تا سال ۲۰۲۵ م برنامه‌ریزی شده است.

بر پایه این گزارش، به منظور ایجاد اشتغال برای ۱۰۰ میلیون زن در کشورهای گروه ۲۰ تا ۱۰ سال آینده پیش‌بینی‌هایی شده که در این بخش می‌توان به برخی دیگر از اهداف از جمله رسیدگی به مسئله مرخصی زایمان، سرمایه‌گذاری مناسب برای کودکان و مراقبت از سالمندان، تقویت اقدامات ضد تبعیض در کار و رسیدگی به موضوع پرداخت دستمزد برابر هم اشاره کرد.

سرعت گردش پول چیست؟

سرعت گردش پول به عواملی از جمله وضع اقتصادی از نظر رکودی یا تورمی بودن، ارزش پول، حجم دادوستد و شرایط اعتبار و وام‌دهی بستگی دارد. سرعت گردش پول از فرمول زیر قابل محاسبه است: (نقدینگی بخش خصوصی) / (تولید ناخالص ملی به قیمت جاری) = سرعت گردش پول

این فرمول نشان می‌دهد که هر اندازه حجم نقدینگی بیشتر شود یا هر میزان ارزش مجموع کل کالا و خدمات تولیدی کمتر شود، سرعت گردش پول کاهش خواهد یافت. به عبارتی کاهش سرعت گردش پول توجیه‌کننده رکود در تولید یا افزایش حجم نقدینگی

سرعت گردش پول، تعداد دفعاتی است که پول در یک دوره زمانی معین دست به‌دست می‌شود. به بیانی ساده‌تر گردش پول تکرار ثابت و یکنواخت یک فرآیند اقتصادی است. کالا همواره در دست فروشنده قرار دارد و پول به منزله وسیله خرید در دست خریدار است. پول کالا را از خریدار به فروشنده انتقال می‌دهد و خود از دست خریدار خارج می‌شود و در دست فروشنده قرار می‌گیرد تا باز همان فرآیند را با کالایی دیگر از سر گیرد. به این تعداد دفعات دست به‌دست شدن پول در یک دوره زمانی معین سرعت گردش پول می‌گویند.

اقتصاد محاوره‌ای

تهرانی‌ها، در صدر پر درآمدها

یک خانوار شهری ساکن در استان تهران از نظر متوسط درآمد ناخالصی سالانه با حدود ۴۰۳ میلیون و ۵۷ هزار ریال بیشترین و استان سیستان و بلوچستان با حدود ۱۵۵ میلیون و ۴۸۴ هزار ریال کمترین درآمد را دارا بوده‌اند. به گزارش بانک مرکزی، بررسی متوسط هزینه ناخالصی سالانه یک خانوار ساکن در مناطق شهری استان‌های مختلف نشان می‌دهد که استان تهران با حدود ۴۰۹ میلیون و ۳۱۷ هزار ریال (ماهانه حدود ۳۴ میلیون و ۱۱۰ هزار ریال) بیشترین و استان هرمزگان با حدود ۱۶۸ میلیون و ۶۰۰ هزار ریال (ماهانه حدود ۱۴ میلیون و ۵۰ هزار ریال) کمترین هزینه را به خود اختصاص داده‌اند. بررسی تسهیلات محل سکونت خانوارها در سال ۱۳۹۲ نشان می‌دهد که حدود ۹۹/۴ درصد خانوارها از آب لوله‌کشی، ۱۰۰ درصد از برق، ۹۲/۹ درصد از گاز شهری، ۴۱/۲ درصد از سیستم فاضلاب شهری، ۸۲/۲ درصد از تلفن، ۲۳/۹ درصد از اینترنت، ۹۸/۱ درصد از آشپزخانه، ۹۹/۳ درصد از حمام، ۶۲/۵ درصد از کولر ثابت آبی، ۱۷/۶ درصد از کولر آبی، ۸/۶ درصد از سیستم حرارت مرکزی (شوفاژ)، ۵/۲ درصد از پکیج و ۴۱/۷ درصد از انباری بهره‌مند بوده‌اند.

یادداشت

دو راهکار مبارزه با فساد اقتصادی

علی دینی ترکمانی
کارشناس اقتصادی

فساد اقتصادی مانند موربانه‌ای است که از درون نظام اجتماعی را تهی می‌کند و می‌تواند در بلند مدت منجر به فروپاشی افراد و حتی فروپاشی نظام سیاسی و اجتماعی شود. لذا باید این مشکل مورد کنترل قرار گیرد و به حداقل میزان ممکن خود کاهش پیدا کند و تلاش‌ها باید در این جهت باشد که فساد به صفر برسد.

برای حل این مشکل باید در درجه اول یک مشکل اساسی دیگر که من آن را «تور توی» نهادی می‌نامم رفع شود. منظور از تور در توی بودن، دولت در دولت و نهاد در نهاد بودن نظام اداری ماست که موجب می‌شود ۳ اتفاق مهم شکل بگیرد.

مشکل نخست، افزایش موازی‌کاری است. در این شرایط فعالیت‌های موازی تا جایی که ممکن است زیاد می‌شود و در نتیجه آن مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی تا جایی که ممکن است کاهش می‌یابد و در نهایت بی‌ثباتی‌ها افزایش می‌یابد. این مشکلات اجازه نمی‌دهند فضای شفاف‌تری در جامعه وجود داشته و مسیرها شفاف و روشن باشد. همچنین شرایطی به وجود می‌آید که افراد دوزدن‌ها و در رفتن‌ها را یاد بگیرند و بنابراین مادامی که این وضعیت «تور توی» نهادی وجود داشته باشد شفاف‌سازی کار خیلی سختی می‌شود. در این وضعیت بالابردن مسئولیت‌پذیری کار بسیار سختی می‌شود.

نکته دوم برمی‌گردد به توزیع نابرابر بیش از اندازه ثروت و درآمد که موجب می‌شود نظم اجتماعی بهم بخورد. وقتی یک عده‌ای وجود دارند که به دلیل وصل شدن به منابع رانتی و رابطه‌ها یک‌شبه ره صد ساله می‌روند باعث می‌شود بخش کثیری از جامعه هم آنها را به عنوان گروه مرجع در نظر بگیرند و سعی کنند که خود را به آنها برسانند و چون از راه‌های معمولی رسیدن به چنین چیزی ممکن نیست بنابراین از راهکارهای غیرقانونی و راهکارهایی که همراه با زد و بند و همراه با پرداخت رشوه است استفاده می‌کنند.

این موضوع در مخیله افراد و در واقع به صورت یک جریان اجتماعی درمی‌آید، یک راهکار این است که توزیع ثروت عادلانه‌تر شود و آنهایی که به شکل‌های غیرمترقبه و نامشروع دست به ثروت‌اندوزی زده‌اند تعیین تکلیف شوند. مسئله سوم که در ارتباط با مسئله دوم است عدالت قانونی و قضایی است یعنی اگر عدالت قانونی و قضایی وجود نداشته باشد و با همه کسانی که از طریق رانت‌ها دست به ثروت‌اندوزی زده‌اند برخورد یکسانی صورت نگیرد این افراد فکر می‌کنند که یک فضای امن وجود دارد و در نتیجه اگر با مسئله فساد درگیر شوند، مطمئن هستند مشکلی برای آنها به‌وجود نمی‌آید. عدالت قانونی و قضایی رکن مهمی در برخورد با فساد است.

خبر

واگذاری ۳۲ هزار میلیارد ریال سهم دولتی تا نیمه آبان

سازمان خصوصی‌سازی اعلام کرد: از ابتدای سال جاری تا نیمه آبان ماه، ۳۲/۴ هزار میلیارد ریال سهم دولتی واگذار شده است.

از ابتدای سال تا نیمه آبان ماه ۳۲ هزار و ۴۸۸ میلیارد ریال سهم دولتی توسط سازمان خصوصی‌سازی واگذار شده که از این میزان ۲۲۳ میلیارد ریال در بورس، ۲۵ هزار و ۶۹۸ میلیارد ریال در فرابورس، ۶ هزار و ۵۶۷ میلیارد ریال از طریق مزایده و یک میلیارد ریال از طریق مذاکره به فروش رسیده است. همچنین از ۲۲ هزار و ۴۸۸ میلیارد ریال سهم دولتی واگذار شده در این مدت، ۲۱ هزار و ۹۹۰ میلیارد ریال به صورت بلوکی، ۱۸۷ میلیارد ریال به صورت تدریجی و ۳۱۱ میلیارد ریال به صورت ترجیحی واگذار شده است. از این میزان واگذاری در مدت زمان یادشده، ۳۲ هزار و ۲۸۱ میلیارد ریال مربوط به شرکت‌های گروه یک ماده ۲ قانون اصل ۴۴ و ۲۰۸ میلیارد ریال مربوط به شرکت‌های گروه دو ماده ۲ این قانون بوده است.

پیشینه تاریخی گردشگری در ایران

ایران یکی از ۱۰ کانون مهم شکل‌گیری تمدن بشری در جهان بوده و نخستین آثار مدنیت که در این سرزمین کشف شده، به هزاره پنجم پیش از میلاد مسیح تعلق دارد. چنانکه ورود آریایی‌ها در هزاره دوم پیش از میلاد به این کشور و حکومت عیلامی‌ها، مادها، هخامنشیان، ساسانیان و ... حکایت از ایجاد تمدن پربار و دیرینه در این سرزمین دارد. در عین حال این کشور در دوره‌های مختلف مورد توجه بسیاری از افراد بوده که به منظورهای خاصی از تجارت و دادوستد، تفریحی، فرهنگی و ... به آن مسافرت می‌کرده‌اند.

بنابراین هر چند مطالعات و تحقیقات انجام شده در زمینه گردشگری و مسافرت و شیوه و قوانین مربوط به آن در ایران باستان و حتی در ایران پس از اسلام بسیار اندک است، اما آنچه مسلم است اینکه در ایران قبل از اسلام و حتی قبل از ورود آریایی‌ها به این سرزمین، مسافر و جهانگرد دارای حقوق و امتیازات ویژه‌ای بود که در حکومت‌های مختلف در شکل‌های مدنی هر دوره حدود و میزان آن یکسان و مشابه نبوده است، بلکه با توجه به انگیزه و هدف جهانگرد، آن حقوق و حدود آن تعیین و اجرا می‌شد. علاوه بر این ایران به دلیل موقعیت جغرافیایی خاص و وجود فرهنگ و آداب و رسوم، آثار تاریخی، هنری و میراث فرهنگی به‌طور قطع برای جهانگردان و گردشگران عهد قدیم بهترین مقصد محسوب می‌شده است.

در ایران پس از اسلام، با توجه به سابقه زندگی مدنی و تجربه‌های حاصل از حسن خلق و رفتارهای موجود نزد ایرانیان که از گذشته‌های کهن باقی مانده و همچنین فرهنگ خاص ایرانیان که با مهمان‌نوازی‌های خاص شرعیان توأم بوده، به‌ویژه در پرتوی احکام اسلامی، گردشگری رونق بیشتری یافته و با ایجاد تاسیسات جدید رفاهی و درمانی، ایجاد مهمانسراها و محل‌های پذیرایی از مهمان به طریق وقف باعث شد تا گردشگری در ایران به مرحله تازه‌ای برسد که در سفرنامه‌ها و یادداشت‌های سیاحان متعدد و مشهور اعم از ایرانی و خارجی به نیکی یاد شده است.

در زمینه گردشگری، ایران به ویژه از قرن ۱۷ میلادی دوران حکومت صفویان به عنوان یک کشور مورد توجه جهانگردان قرار گرفته و توجه اروپاییان را به خود جلب کرده است، صرف‌نظر از صدها مسافری که قبل از قرن ۱۷ به ایران سفر کرده‌اند. قرن ۱۷ میلادی که مقارن با قرن ۱۱ و ۱۲ هجری قمری است را می‌توان سرآغاز توجه گردشگری خارجی به ایران دانست. در این دوره می‌توان از سیاحان و گردشگران مختلفی از جمله پیترو دلاواله، ژان شاردن، تاورنیه، آنتونی شرلی، مادام دیولافو، جرج کلارک و ... با ملیت‌های مختلف نام برد. همچنین فهرست بلندی که جرج کروزن انگلیسی در پایان قرن ۱۹ میلادی در جهان معروف خود (ایران و قزاقستان) از مسافران نام می‌برد، نشانگر جای که به ایران سفر کرده‌اند، نام می‌برد. نشانگر جای گرفتن ایران در صدر کشورهای آسیایی به لحاظ تعداد گردشگران طی قرون ۱۷ و ۱۸ میلادی است.

قرن ۱۹ قرن متفاوتی در تاریخ گردشگری ایران شناخته می‌شود. سیاحان، دیپلمات‌ها، بازرگانان، باستان‌شناسان، محققان و حتی افراد کنجکاو به ایران سفر می‌کردند تا صرفاً حس کنجکاو خود را ارضا کنند. در نیمه دوم قرن ۱۹ میلادی لیدی، شل، وانسون، گوینو و دکتر بروگسی از زمره نویسندگانی بودند که با کتاب‌های خود نام ایران را به نیکی بر سر زبان‌ها افکندند.

به هر حال هرچند که در دوره یادشده روند ورود گردشگران خارجی به ایران رو به تزاید گذاشته بود اما هیچگاه به‌عنوان صنعت به شکل امروزی که دارای تشکیلات منظم و قوانین و مقررات ویژه‌ای باشد و درآمدزایی کند، مورد توجه نبوده است. صنعت گردشگری در ایران از نیم قرن پیش به این طرف به منظور شناساندن مفاخر ایران و تمدن این سرزمین باستانی به‌طور رسمی شکل گرفت و برای نخستین‌بار از سال ۱۳۱۴ اداره‌ای در وزارت کشور به نام اداره «امور گردشگری» تاسیس شد که فعالیت آن محدود به چاپ نشریات و کتابچه‌های راهنمای گردشگری ایران بود. پس از شهریور ۱۳۲۰، اداره مذکور جای خود را به «شورای عالی گردشگری» داد که زیر نظر وزارت کشور بود و در نهایت در سال ۱۳۴۲ هیات وزیران تاسیس «سازمان جذب سیاحان» را تصویب کرد و این سازمان به‌طور رسمی کار خود را آغاز کرد. این سازمان که به ارائه طرح‌ها و برنامه‌ریزی‌های وسیع زیربنایی در امر گردشگری موفق شد، در سال ۱۳۵۳ جزو تشکیلات وزارت اطلاعات درآمد و نخست عنوان «وزارت اطلاعات و گردشگری» مسئول تنظیم امور ایرانگردی و گردشگری شد و از آن به بعد اداره ایرانگردی و گردشگری به وسیله شرکت سهامی با نظارت وزارت اطلاعات و ایرانگردی اداره شد.

تا ۶ سال آینده برای توسعه اقتصاد گردشگری در دنیا

یک میلیارد و ۳۶۰ میلیون نفر به گردش می‌روند

و رقص دلفین‌ها بدون دخالت انسان که تنها ۳ یا ۴ نقطه در دنیا از آن بهره‌مند هستند، در بسیاری از استان‌های ایران از جمله سیستان و بلوچستان وجود دارد. ایران سرزمینی است که می‌توان با افتخار از وجود آثار تاریخی ۷هزار ساله آن یاد کرد و این آثار باید محور توسعه گردشگری باشد. ایران از نظر ثبت آثار تاریخی رتبه هفتم و هشتم جهان را دارد، این در حالی است که با وجود داشتن یک میلیون بنا، سایت و اثر تاریخی و فرهنگی بیش از ۳۱ هزار مورد آن ثبت ملی شده است.

موانع گردشگری در ایران

به گفته دبیر کل سازمان جهانی گردشگری، در سال‌های اخیر خاورمیانه بیشترین رشد را در زمینه گردشگری داشته است اما جایگاه ایران در بازار بزرگ گردشگری کمتر از کشورهای استونی، قبرس، اروگوئه و حتی کشور کوچک بحرین است. ایران تنها در کمتر از یک درصد از بازار گردشگری جهان سهم دارد. در تبیین برخی موانع و عوامل موثر بر توسعه صنعت گردشگری در ایران، می‌توان به عواملی چون فقدان پرواز مستقیم به مقصد ایران، وضعیت نامناسب بازاریابی و تبلیغات گردشگری، نبود تدوین استانداردها

۱۵ درصد، تنها یک درصد از سهم گردشگری را داراست. در حوزه گردشگری ایران از بیش از ۱۴۰ کشور دنیا عقب افتاده است. به گفته مسئولان این حوزه، کشور ترکیه در طول ۱۵ سال توانسته است ۲۳ میلیارد دلار از راه گردشگری کسب درآمد کند در حالی که درآمد سالانه ایران از گردشگری ۱/۵ میلیارد دلار است.

زمینه‌های گردشگری در ایران

کشور ایران برای مردم اروپا که تمایل به کویرگردی و بوم‌گردی دارند، بسیار مناسب و جذاب است. ایران از نظر ارزانی هزینه‌های سفر گردشگری در رتبه نخست منطقه قرار دارد و این مهم مورد توجه گردشگران خارجی قرار گرفته است، البته برخی مشکلات مانند تحریم‌ها و نداشتن پرواز از تهران به بسیاری از پایتخت‌های کشورهای جهان موجب شده تا گردشگران از سفر به ایران محروم شوند. جاذبه‌های مذهبی، گردشگری حلال، وجود ۳هزار کیلومتر نوار ساحلی جنوب و هزاران اثر تاریخی، فرهنگی و طبیعی از دیگر زمینه‌های توسعه گردشگری در کشور است، به‌طوری‌که مناطق بکر و کم‌نظیری مانند کوه‌های میناتور، شن‌های طلایی، دریای فیروزه‌ای

بود. هم‌اکنون از ۹۸۳ میلیون نفر گردشگر افزون بر ۴۵۰ میلیون نفر به کشورهای در حال توسعه سفر می‌کنند.

وضعیت ایران

براساس آمارهای سال‌های گذشته، ایران در سال ۲۰۱۰م ۲میزان ۲ میلیون و ۹۳۸ هزار گردشگر بوده است. این رقم در سال ۲۰۱۱م از پیشرفت به نسبت خوبی برخوردار بوده و به رقم ۳ میلیون و ۳۵۴ هزار نفر رسیده و در سال ۲۰۱۲م نیز حدود ۵۰۰ هزار نفر نسبت به سال قبل افزایش داشته است. آمار قطعی گردشگری ایران در سال ۲۰۱۳م هنوز توسط سازمان جهانی گردشگری منتشر نشده است. در مورد درآمد ایران از صنعت گردشگری در سال ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱م به ترتیب شاهد ۲۴۰۰ و ۲۳۰۰ میلیون دلار هستیم که روندی نزولی داشته است. در سال ۲۰۱۲م نیز با کاهش شدید، درآمد ایران از صنعت گردشگری به ۱۱۰۰ میلیون دلار رسیده است. اما مسلمانان آنچه بدیهی به نظر می‌رسد، این است که ایران سهم ناچیزی از صنعت گردشگری در دنیا را به خود اختصاص داده است. یک میلیارد و ۱۵۰ میلیون گردشگر در دنیا جابه‌جا می‌شوند، در حالی که ایران با دارا بودن قابلیت‌های

سارا اصغری - گروه گزارش: گردشگری از برترین صنایع و فعالیت‌های درآمدزا و اشتغالزا در جهان به‌شمار می‌رود. تعداد گردشگران سال ۲۰۱۳م در سطح جهانی حدود ۵ درصد افزایش داشته و به رکورد ۱۰۸۷ میلیون رسیده است. تعداد گردشگران در سطح جهانی در سال ۲۰۱۲م، یک میلیارد نفر بوده است. به گزارش بازار خیر، قاره آسیا و اقیانوسیه با افزایش ۶درصدی میزان گردشگری، بالاترین رتبه را نسبت به قاره‌های دیگر دارند. قاره‌های اروپا و آفریقا نیز هر کدام به تنهایی بالای ۵درصد افزایش میزان گردشگر را داشته‌اند. در قاره آمریکا تعداد مراجعه گردشگران ۳درصد افزایش داشته، در حالی که خاورمیانه شاهد افزایش تعداد گردشگران نبوده است. در سال ۲۰۱۳م میزان درآمد حاصل از صنعت گردشگری به ۱۱۵۹ میلیارد دلار رسیده و این میزان در سال ۲۰۱۲م حدود ۱۰۷۸ میلیارد دلار بوده است. بر اساس پیش‌بینی‌های سازمان جهانی جهانگردی، آینده بازار اقتصاد و تجارت بین‌المللی دنیا، به‌ویژه در سال ۲۰۲۰م با تعداد ۱/۳۶۰ میلیارد نفر گردشگر ورودی و تعداد ۱/۸۰۹ میلیارد نفر در سال ۲۰۳۰م در اختیار صنعت گردشگری خواهد

شهرهای برتر گردشگری جهان در سال ۲۰۱۴

«زوریخ» بزرگترین و پرجمعیت‌ترین شهر سوئیس که در دامنه کوه‌های آلپ جای گرفته، یک مقصد گردشگری منحصره‌فرد برای گردشگران و به‌ویژه گردشگران ورزشکار محسوب می‌شود که در این فهرست حضور دارد.

شانگهای

در رتبه ششم بهترین شهرهای جهان برای سفر در سال ۲۰۱۴م، شهر آسیایی «شانگهای» قرار دارد. در این شهر بندری گردشگران می‌توانند سرعت واقعی توسعه در چین را با چشمان خود ببینند.

شانگهای در سال آینده میلادی صاحب سومین ساختمان مرتفع جهان و سومین خط طولانی متروی جهان خواهد شد. علاوه بر این همواره برگزارای جشنواره‌های سنتی چینی نقش بسزایی در جذب گردشگران به این شهر دارند.

به نظر می‌رسد برنامه‌ریزی‌های شهری برای تبدیل شدن به قطب گردشگری در جهان، روز به روز جدی‌تر می‌شود و مسئولان را به اهمیت موضوع بیش از پیش واقف می‌کند.

در رتبه بعدی شهر «کیپ‌تاون»، دومین شهر پرجمعیت آفریقای جنوبی قرار دارد. این شهر که از آن به‌عنوان «مادر هنر معماری مدرن شهری» نام برده می‌شود، از ساختمان‌های شگفت‌انگیز، چشم‌انداز زیبا و باغ‌های مجسمه‌ای بهره می‌برد که هر گردشگری را مبهوت زیبایی‌هایی خود می‌کند.

ویگا

در رتبه چهارم «ریگا» پایتخت و بزرگترین شهر جمهوری لتونی که به‌عنوان پایتخت فرهنگی اروپا در سال ۲۰۱۴م نیز انتخاب شده است، دیده می‌شود. در این شهر می‌توان بناهای تاریخی ارزشمند با قدمتی بین ۱۰۰ تا ۱۲۰۰ سال را مشاهده کرد.

زوریخ

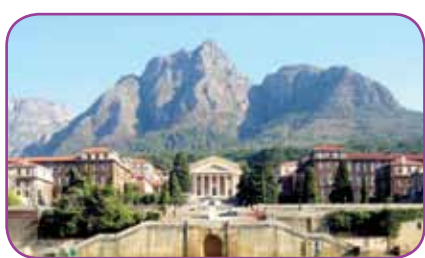
ترینیداد کوبا

شهر تاریخی «ترینیداد» کوبا نیز که در سال ۲۰۱۴م پانصدمین سال تاسیس‌اش را جشن می‌گیرد، دومین شهر معرفی‌شده لوتلی پلنت است. این شهر به‌دلیل تاریخ غنی و سبک ویژه معماری در فهرست میراث جهانی سازمان یونسکو به ثبت رسیده است.

در سال‌های اخیر که دولت کوبا توجه ویژه‌ای به توسعه صنعت گردشگری نشان داده ترینیداد به‌عنوان یکی از مقاصد گردشگری زیبا و ارزان جهان روزانه میزبان هزاران گردشگر است.

کیپ‌تاون

هر ساله میلیون‌ها گردشگر از شهرهای مختلف و معروف جهان دیدن می‌کنند. نشریه گردشگری «Lonely Plane» پایتخت فرانسه را به عنوان بهترین شهر گردشگری جهان در سال ۲۰۱۴م معرفی کرد. به گزارش ایسنا، در شرایطی که فرانسه همواره در سال‌های اخیر عنوان مقصد نخست گردشگری جهان را به خود اختصاص داده، نشریه معتبر لوتلی پلنت، شهر پاریس را در صدر فهرست بهترین شهرهای جهان برای سفر در سال ۲۰۱۴م قرار داده است.

پاریس

پاریس سرسبزترین پایتخت اروپا که سالانه به‌طور متوسط میزبان حدود ۸ میلیون گردشگر است به‌عنوان یکی از پرگردشگرترین شهرهای جهان، مکانی است که آنها می‌توانند با قدم زدن در کرانه رود سن و پیاده‌روهای آن ساعات خوشی را تجربه کنند.

«دیزنی‌لند»، «برج ایفل»، «موزه لوور» و «کاخ ورسای» ۴ جاذبه اصلی گردشگری این شهر محسوب می‌شوند.

عزم مشترک، بازار مشترک

به عقیده بسیاری از تحلیلگران اقتصادی تشکیل بازار مشترک اسلامی، نیازمند کندوکاو یا پژوهش‌های میدانی چندانی نیست و کشورهای اسلامی قادرند با استفاده از تجربیات دیگر تشکلهای مشابه مثل اتحادیه‌های اروپا و آسیا و دستیابی به تجربیات آنها این بازار مشترک را سر و سامان دهند و در این مسیر نباید منتظر حادثه‌های تلخ یا وقوع اسفناز یک جریان اقتصادی جهانی شوند و بعد تصمیم‌گیری کنند، آن گونه که سازمان کشورهای اسلامی در سال ۱۹۶۹ میلادی و بعد از آتش‌سوزی در مسجدالاقصی بیپاشد که البته این تصمیم هم در جای خود تصمیم مهمی برای کشورهای اسلامی بود که در آن مسلمانان کنفرانس اسلامی برای ایجاد جبهه واحد و تصمیم‌گیری هماهنگ در مقابل دشمن ایجاد کردند. این کنفرانس که جنبه سیاسی داشت بتدریج بطرف اهداف اقتصادی کشیده شد.

تعداد اعضای آن در حدود ۵۰ عضو و از اقدامات مهم آن «صندوق همبستگی اسلامی» نخستین بانک بدون ربا در جهان، تشکیل و اعزام گروه‌های مختلف کارشناسی در مورد مسائل اجتماعی - اقتصادی - آمار و اطلاعات در کشورهای اسلامی، تنظیم موافقتنامه عمومی همکاری در زمینه‌های فنی اقتصادی و بازرگانی بین اعضا، تأسیس مرکز آموزش و پژوهش اجتماعی - اقتصادی - آماری کشورهای اسلامی در آنکارا، مرکز اسلامی تحقیق و آموزش حرفه‌ای و فنی در داکا، اتاق اسلامی بازرگان، صنعت و مبادله کالا در پاکستان، مرکز توسعه تجارت اسلامی در مراکش، اتحادیه اسلامی کشتی‌داران در جدّه، شورای اسلامی هواپیمایی کشوری در تونس و سازمان حمل و نقل کشورهای اسلامی است. سازمان کنفرانس اسلامی گاهی با کاهش قیمت نفت و کاسته شدن درآمد اعضا با مشکلات فراوانی روبه‌رو بوده و این در حالی است که بازار مشترک اروپا با داشتن ۱۲ عضو کمی بیش از جمهوری اسلامی ایران وسعت دارد و بیش از نیمی از معاملات آن بین اعضای آن اتفاق می‌افتد و کشوری چون ترکیه که سال‌ها کوشیده بود با عضویت در بازار مشترک (اروپایی) شود بزودی به این موضوع پی برد که کالاهای این کشور قادر نیستند در برابر رقیب اروپایی خود بایستند و از آن هنگام بود که نگاه خود را معطوف به شرق و کشورهای اسلامی کرد و این استراتژی موجب شد که در طول یک دوره ۶ساله، صادرات ترکیه ۸ برابر شود و ایران و عراق به صورت عمده‌ترین شرکای تجاری این کشور در آیند و بیشترین صادرات غیرنفتی را در میان کشورهای اسلامی (۸ میلیارد دلار در سال ۱۹۸۶) داشته باشد.

نگاهی به پیشینه بازار مشترک اروپا

وضعیت اروپا بعد از جنگ جهانی دوم بسیار آشفته بود. در فاصله کوتاهی، در این قاره دو جنگ خونین روی داده بود. بعلاوه، از قرون وسطی به بعد، کشورهای اروپایی مرتب با یکدیگر جنگ و جدال داشته‌اند. به این خاطر، روابط بین کشورها بسیار بد شده بود. سر انجام، بعد از دو جنگ جهانی خانمان برانداز، سران کشورهای اروپا به این نتیجه رسیدند که تنها راه جلوگیری از جنگ این است که با یکدیگر همکاری داشته باشند. این همکاری اول در زمینه تجارت و اقتصاد شروع شد. کشورهای آلمان، فرانسه، ایتالیا، بلژیک، هلند و لوکزامبورگ بسیاری از اختلافاتشان را کنار گذاشته و در زمینه تولیدات صنایع زغال‌سنگ و فولاد شروع به همکاری کردند. سپس این همکاری به سایر امور زندگانی مردم این نواحی توسعه یافت. بازار مشترک اروپا (E.T.Y) و سازمان‌های دیگری برای این همکاری‌های اقتصادی تأسیس شد. در سال ۱۹۶۷ میلادی، برای سازمان‌ها و تشکیلات مختلف، سازمانی مرکزی به نام جامعه اروپا یا جوامع متحد اروپا (E.Y) بنیان گذاشته شد. جامعه اروپا شامل شوراها و کمیسیون‌های مشترکی برای همکاری تمام کشورهای عضو بود.

در دهه ۱۹۷۰ میلادی، با پیوستن اعضای جدید، جامعه اروپا توسعه پیدا کرد. در سال ۱۹۷۲ میلادی، برای نخستین بار، اتباع کشورهای عضو جامعه اروپا توانستند به روش رای‌گیری مستقیم، نمایندگان خود را برای پارلمان جامعه اروپا انتخاب کنند.

در سال ۱۹۹۲ میلادی، کشورهای عضو جامعه اروپا پیمان همکاری‌های بیشتری بین خودشان منعقد کردند. نام جامعه اروپا نیز به اتحادیه اروپا (E.U) تغییر داده شد. این پیمان در شهر ماستریخت (Maastricht) هلند منعقد شد؛ به همین مناسبت این پیمان در متن عهدنامه اتحادیه اروپا، به نام «پیمان ماستریخت» معروف شده است.

فنلاند در سال ۱۹۹۵ میلادی به اتحادیه اروپا پیوست. پیش از آن، یعنی از سال ۱۹۷۳ میلادی، فنلاند یکی از اعضاکنندگان پیمان تجارت آزاد اروپا (E.E.C-sopimus) بوده است. پیمان تجارت آزاد به طرفین این پیمان اجازه می‌داد که بدون پرداخت حقوق گمرکی با یکدیگر مبادلات تجاری داشته باشند.

در حال توسعه جهان سوم است. پس ناگزیرند تشکیل بازار مشترک اسلامی که در برگیرنده بیش از ۵۰ کشور مسلمان جهان و جمعیتی افزون‌بر ۸۰۰ میلیون نفر و مساحتی معادل ۲۵ درصد سطح جهان و برخوردار از منابع عظیم انرژی، مواد معدنی، نیروی کار فراوان، زمین و آب و هوای متنوع است، زمینه رقابت و توسعه را در فضای مناسب و بازار وسیع فراهم می‌سازد و رشد صنعت و افزایش تجارت و رفاه و بهبود رابطه مبادله و اشتغال را نوید می‌دهد. اما با کمال تأسف باید اذعان کرد که این کشورها علاوه بر مشکلات فوق‌الذکر به ناهمگونی سیاسی خاصی مبتلا هستند به طوری که نظام‌های مختلفی از دموکراسی تا دیکتاتوری، از وابسته به غرب و آمریکا تا متمایل به شرق کمونیسم، از منادی اسلام تا مخالف آن، بر ایشان حکومت می‌کند، و پرواضح است که تصمیم‌گیری مشترک در چنین جوی چگونه می‌تواند باشد. به عقیده این پژوهشگر پایین بودن سطح اطلاعات آمار در این کشورها و مکمل نبودن اقتصاد غذایی و کالاهای صنعتی هستند و مشتریان خود را باید در خارج بازار جست‌وجو کنند. کشورهای مسلمان عضو اوپک روزانه بیش از ۱۰ میلیون بشکه نفت صادر می‌کنند در حالی که تمام کشورهای اسلامی روی هم حدود یک میلیون بشکه نفت خریداری می‌کنند. واردات مواد غذایی آنها بین ۲۰ تا ۲۲ میلیارد دلار است درحالی‌که کل صادرات مواد غذایی‌شان به ۵ میلیارد دلار نمی‌رسد. جمع تولیدات صنعتی کشورهای اسلامی ۲ درصد کل تولیدات جهان است و این مقدار کمتر از تولید کشور برزیل است که خود از کشورهای

نقش ایران

او در ادامه مقاله خود یادآور می‌شود که با توجه به مشکلات مورد بحث تشکیل بازاری با شرکت همه کشورهای اسلامی در حال حاضر به‌لحاظ تئوری غیرممکن بنظر می‌رسد، اگرچه تعقیب این اندیشه می‌تواند سیاستگذاری اقتصادی این کشورها را بهم نزدیک سازد و نظام ترجیحات تجاری، تشکیل مناطق آزاد تجاری، حذف موانع و تعرفه‌های مشترک گمرکی، ایجاد اتحادیه‌های اقتصادی منطقه‌ای نظیر «اوپک» یا سازمان همکاری خلیج فارس و... گسترش همکاری‌های تجاری را موجب شود یا افزایش تدریجی اعضا به هدف نزدیکتر شود. ایران با داشتن ظرفیت‌های تولیدی به‌ویژه در زمینه کشاورزی و صنایع سبک، با دارا بودن نیروی کار ارزان و موقعیت ممتاز جغرافیایی می‌تواند نقش مهمی در صادرات به‌حوزه خلیج فارس و دیگر کشورهای اسلامی داشته باشد.

به بهانه ضرورت تشکیل بازار مشترک اسلامی

عزم هماهنگ در بازار مشترک اسلامی

گروه گزارش: با توجه به خبرهای روز مندرج در سایت‌ها و روزنامه‌ها، مهندس محمدرضا نعمت‌زاده وزیر صنعت، معدن و تجارت خواستار راه‌اندازی بازار مشترک کشورهای اسلامی شد و گفت: ممکن است این اقدام با سختی‌ها و مشکلات و مخالفت‌هایی مواجه شود اما راه‌اندازی آن می‌تواند به افزایش تجارت و تبادل تجربیات میان کشورهای اسلامی منجر شود.

وی که در سمینار اتحادیه بیمه‌گران اعتبار و سرمایه‌گذاری کشورهای اسلامی سخن می‌گفت یادآور شد ۲۵ درصد سرزمین‌های جهان در اختیار کشورهای اسلامی است که ۱۲ درصد تجارت جهانی را در خود جای داده‌اند و این در شرایطی است که بخش عمده‌ای از منابع انرژی و هیدروکربنی دنیا در کشورهای اسلامی مستقر است، ولی متأسفانه حجم تجارت اندکی میان این کشورها ردوبدل می‌شود. وی در حاشیه این سمینار گفته بود که فضا و ظرفیت‌های زیادی برای همکاری کشورهای اسلامی وجود دارد و البته امروز به یک خواست سیاسی نیاز است که روابط این کشورها روزبه‌روز با دنیا روان‌تر شود. به عقیده وی ضوابط تجارت خارجی همچون تعرفه‌ها و مقررات باید میان کشورهای اسلامی تسهیل و تجارت ترجیحی میان آنها برقرار شود، این در شرایطی است که ایران در حال حاضر با کشورهای منطقه چون پاکستان و ترکیه تعرفه‌های ترجیحی دارد. مهندس نعمت‌زاده با تأکید بر اینکه افزایش تجارت میان کشورهای اسلامی توان‌های تکنولوژیکی آنها را بالا می‌برد یادآوری کرده بود که سازمان‌های بیمه صادرات برای پذیرش ریسک‌هایی بوجود آمده‌اند که بانک‌ها و بیمه‌ها آنها را نمی‌پذیرند، بنابراین باید برای بالا بردن کار آبی، کنسرسیون‌هایی در جهت پوشش ریسک‌های بالاتر تشکیل شود. به این بهانه گزارش امروز این صفحه را به بررسی اجمالی موضوع «بازار مشترک کشورهای اسلامی» اختصاص داده‌ایم و در آن به طرح چند دیدگاه در این زمینه می‌پردازیم.

اتحاد امت اسلامی

کارشناسان اقتصادی معتقدند یکی از زمینه‌های همکاری‌های مشترک و از راه‌های پیشنهادی کاهش مشکلات و به دست‌آوردن امتیازات برای کشورهای اسلامی همکاری اقتصادی میان آنهاست. این همکاری‌ها با اهداف مختلف شکل گرفته است و یکی از اهداف مهم آن «اتحاد امت اسلامی» در سایه تشکیل بازار اقتصادی و به‌ویژه بازار محصولات کشاورزی و مواد غذایی مشترک است. این ایده که از طرف اندیشمندان مسلمان در طول دوره‌های گذشته بارها مطرح شده است، در سال‌های اخیر با تشکیل سازمان کنفرانس اسلامی قوت بیشتری گرفته است. به عقیده کارشناسان «وجود منابع اولیه فراوان این کشورها و هماهنگی اقتصادی بین آنها» می‌تواند تاحد زیادی آنها را به خودکفایی و استقلال اقتصادی در جهان برساند و تبدیل به قطب‌های قدرتمند اقتصادی کند. قدرت چانه‌زنی آنها را نسبت به کالاهای وارداتی و صادراتی افزون گرداند و بازار مصرف را برای تولیداتشان گسترش دهد، و امکانات نقل‌وانتقال سرمایه و نیروی کار را در بین کشورهای عضو توسعه دهد و شرایط کمی و کیفی اشتغال خود را بهبود بخشد و با توسعه آمار و اطلاعات پولی به رشد و پیشرفت خود همراه با عدالت دسترسی پیدا کنند.

«سیدمحمد تقی‌علوی» پژوهشگر، در این زمینه در یکی از مقالات خود، این موضوع را مورد بحث و بررسی قرار داده و نوشته است: پیشرفت سریع فناوری و تولید موجب برتری کامل کشورهای صنعتی جهان و عقب‌افتادگی جوامع شده است و تلاش

است و بخش سنتی آن قادر به تولید انبوه و ایجاد ارتباط نیست.

۲- ناتوانی در استفاده از منابع طبیعی و استفاده از متخصصان بلوک مسلط برای رفع نارسایی‌ها.

۳- ضعف تولید، نداشتن تولید انبوه برای صادرات و استفاده از متخصصان بلوک مسلط برای رفع نارسایی‌ها

۴- نیاز نداشتن کشورهای درحال توسعه به تولیدات یکدیگر. زیرا این کشورها معمولاً مواد خام و محصولات کشاورزی را تولید می‌کنند که خوراک بنگاه‌های اقتصادی کشورهای مسلط است.

۵- ضعف قدرت سرمایه‌گذاری به‌دلیل پایین بودن پس‌انداز و هزینه‌های غیرلازم نظامی

۶- ضعف مدیریت حاکم به‌علت فرار مغزها و وجود منابع اولیه فراوان این کشورها این ثروت‌ها با یکدیگر به رقابت پرداخته‌اند درحالی‌که، هماهنگی اقتصادی می‌تواند آنها را از سلطه اقتصادی قطب‌های قدرتمند جهان رها سازد، قدرت چانه‌زنی آنها را نسبت به کالاهای وارداتی و صادراتی افزون گرداند، بازار مصرف را برای تولیدات خودی گسترش دهد. به عقیده نویسنده این مقاله در تئوری‌های اقتصادی برای تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی عواملی شمرده شده است از جمله:

الف) وجود اقتصادهای مکمل
ب) وجود روابط نسبتاً قوی یا امکان برقراری آن
ج) وجود سطح زندگی و الگوهای مصرفی نسبتاً مشابه
د) عواملی نیز مانع موفقیت اتحادیه‌ها در جهان

سوم به حساب آمده‌اند از جمله:
۱- دوگانگی ساختار اقتصادی که بخش نوین آن وابسته به بلوک‌های مسلط اقتصادی

نقش مناطق آزاد در بازار مشترک اسلامی

پول و سرمایه را در این عرصه سرعت بخشند. رئیس کمیسیون صادرات اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران نیز در شهریور پارسال یادآور شده بود که ایجاد بازارهای مشترک اسلامی ازجمله دستور کارهای اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران است. وی گفت: همچنین قرار است ایجاد اتاق‌های بازرگانی جاده ابریشم به صورت رسمی از سوی اتاق ایران و کمیسیون صادرات پیگیری شود. اسدالله عسگر اولادی، سال گذشته در نشست خبری

خود ایجاد بازارهای مشترک اسلامی را یکی از مهم‌ترین اهداف اتاق ایران در سال‌های گذشته اعلام کرده و گفته بود: کشورهای اسلامی می‌توانند با همکاری هر چه بیشتر خود شرایط را برای تشکیل یک بازار مشترک فراهم کرده و از منافع آن بهره‌مند شوند. او یادآور شده بود: از طریق این بازار مشترک می‌توان توانایی‌های خود را در اختیار سایر کشورها قرارداد اما باید توجه داشت فعالان اقتصادی نباید به این بازار صرفاً به عنوان یک نمایشگاه نگاه کنند، بلکه باید از آن بهره‌برداری لازم را داشته باشند.

اکثر مدیران حوزه‌های اقتصادی دولتی و غیردولتی بر لزوم تشکیل بازار مشترک اسلامی و گسترش آن تأکید زیادی دارند، از جمله دکتر محمد نهبان‌دیان، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران که تاکنون بارها در این باره به اظهارنظر پرداخته و گفته است: ایجاد بازار مشترک برای کشورهای اسلامی از اهم واجبات اقتصادی است.

او در «همایش ملی حلال» که شهریور پارسال در محل این اتاق برگزار شده بود، گفت: بازار مشترک اسلامی هدفی است که از طریق استاندارد واحد حلال یک گام به آن نزدیک‌تر شده‌ایم و به اعتقاد من مرکز تحقیقات و اطلاع‌رسانی اتاق اسلامی (ایکریک) بازوی اجرایی و تحقیقاتی خوبی برای این موضوع به‌شمار می‌آید.

دبیر شورای هماهنگی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور معتقد است مناطق آزاد ایران با ظرفیت‌هایی که دارند، می‌توانند زمینه‌های ایجاد بازار مشترک در کشورهای اسلامی را فراهم کنند. اکبر ترکان که سیزدهم اردیبهشت اسما در نخستین نشست دو روزه اتحادیه بین‌المللی تجار و بازرگانان جهان اسلام در منطقه آزاد کیش شرکت کرده بود، با قدرانی از ابتکار مجمع جهانی تقرب مذاهب اسلامی در برگزاری این‌گونه نشست‌ها گفته بود: امیدواریم این حرکت گامی برای وارد شدن به حوزه واقعی اقتصاد و حرکت‌های بزرگ دیگری از این دست شود.

مشاور رئیس‌جمهوری اعتقاد دارد پیوند مناطق آزاد ایران و کشورهای اسلامی تجربه بزرگ و خلاقانه‌ای است که در صورت تحقق، قابلیت گسترش در سراسر جغرافیای کشورهای اسلامی را دارد. او در ادامه با طرح این سوال که «چگونه تشکلهای تجاری می‌توانند در راستای اهداف مجمع و براساس موازین اقتصاد اسلامی فعالیت کنند» گفته بود: حوزه پول و بازار مشترک و تشکیل بانک مشترک بین‌المللی از زمینه‌هایی است که فعالان اقتصادی جهان اسلام می‌توانند در آن فعالیت کنند.

مشاور رئیس‌جمهوری همچنین از علما و فقهای دینی خواسته بود تا قوانین و مقررات بانکداری اسلامی را بازتعریف کرده و از این طریق گردش

قرآن کریم

بخوان به نام پروردگارت که آفرید (علق-۱)

حضرت علی (ع):

به هر نسبت که دانش آدمی زیادتر می‌شود توجه خود را به نفس خویش افزون می‌کند و برای نیل به سعادت و صلاح سعی و کوشش خود را به کار می‌اندازد.

حضرت علی (ع):

کسی که با کتاب‌ها خود را آرامش دهد؛ هیچ آرامشی را از دست ندهد.

حافظ

جز صراحی و کتابم نبود یار و ندیم/

تا حرفان دغا را به جهان کم بینم

عراقی

نگیرد به کس سبقت از هیچ باب/

از او تا نپرسی نگوید جواب

توان خواند در لوح پیشانی‌اش/

خط سرنوشت سخن دانی‌اش

کند مستمع، گر قبول کتاب/

توان گفت در وصف او صد کتاب

صائب تبریزی

نیست کاری به دو رویان جهانم صائب/

روی دل از همه عالم به کتابست مرا

وحشی بافقی

کتاب عشق بر طاق بلند است/

ورای دست هر کوزه پسند است

فروگیر این کتاب از گوشه طاق/

که نگشودش کس و فرسودش اوراق

جامی

انیس کنج تنهایی کتاب است/

فروع صبح دانایی کتاب است

درونش همچو غنچه از ورق پر/

به قیمت هر ورق زان یک طبق در

به تقریر لطایف لب گشایند/

هزاران گوهر معنی نمایند

جملات بزرگان درباره کتاب

ویکتور هوگو: کتاب، جام جهان نما است.

فرانسیس بیکن: برخی کتب را باید چشید،

برخی دیگر را باید بلعید و تعداد محدودی را هم

باید جوید و هضم کرد.

لئو نیکولایوویچ تولستوی: در دنیا لذتی که با

لذت مطالعه برابری کند، وجود ندارد.

فرانسوا ولتر: برگ‌های کتاب به منزله بال‌هایی

هستند که روح ما را به جهان روشنائی پرواز

می‌دهند.

فرانسیس بیکن: کتاب، سفینه‌ای است که

اقیانوس بیکران زمان را درمی‌نوردد.

فرانتس کافکا: کتاب باید تبری برای درهم

شکستن دریای منجمد وجودمان باشد.

آرتور شوپنهاور: هنگامی که شخص فقط

مطالعه کند و سپس درباره آنچه مطالعه کرده به

تفکر نپردازد، مطالعه‌اش عمق نمی‌یابد و بخش

اعظم آن از دست می‌رود.

ویکتور هوگو: خوشبخت کسی است که به

یکی از این دو چیز دسترسی دارد یا کتاب‌های

خوب یا دوستانی که اهل کتاب باشند.

منتسکیو: من هیچ غمی نداشته‌ام که

خواندن یک صفحه کتاب آن را از بین

نبرده باشد.

کتاب، مونس و غمخوار اوقات حزن و خستگی

است که غم و اندوه را به سرور و شادمانی تبدیل

می‌کند؛ رنج و غم را از آینه خاطر زدوده و

گنجینه ذهن را پر از گوهرهای گرانبها می‌کند.

ویکتور هوگو:

خوشبخت کسی است که به یکی از این دو چیز

دسترسی دارد یا کتاب‌های خوب یا دوستانی که

اهل کتاب باشند.

موریس مترلینگ:

آدم تنها در بهشت هم باشد، به او خوش

نمی‌گذرد، ولی کسی که به کتاب یا تحقیق

علاقه‌مند است، هنگامی که به مطالعه یا تفکر

مشغول است، جهنم، به تنهایی برای او بهترین

بهشت هاست.

گزارشی درباره فعالیت‌های اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران

گویم سخن فراوان با آنکه بی‌زبانم

اردهالی به سمت رییس، داود رمضان شیرازی به سمت معاون، و محسن باقرزاده به‌عنوان منشی و خزانه‌دار اتحادیه انتخاب شدند. در این دوره کوشش‌هایی برای رایزنی با اعضای صنف به‌عمل آمد؛ ولی در مجموع، روش کار و سیاست‌های حاکم بر اتحادیه تفاوت چشمگیری با دوره قبل نداشت. در سال ۱۳۷۵ که انتخابات دوره نهم انجام شد، داود رمضان شیرازی رییس؛ محسن باقرزاده معاون؛ حسن کیانیان موسوی منشی، دبیر اجرایی و سخنگو؛ مرتضی احمد آخوندی خزانه‌دار؛ و محمود باقری قمی بازرس اتحادیه شدند. دو نفر اعضای علی‌البدل اتحادیه، نادر قدیانی و ارشد عین‌اللهی بودند. در این دوره ساختار تشکیلاتی اتحادیه به‌طور کلی دگرگون شد و کارهای اجرایی آن بر اساس برنامه مصوب هیات‌مدیره شکل گرفت.

طرح آمارگیری از اعضا، انتشار خبرنامه، رایزنی ادواری با اعضای صنف، رفع ممنوعیت عضویت برخی ناشران، تشکیل کمیسیون‌های تخصصی و دادن گزارش سالانه به اعضا از مهم‌ترین برنامه‌های مصوب هیات مدیره در دوره نهم بود.

در این دوره، کمیسیون‌های تخصصی عبارت بودند از: (۱) کمیسیون روابط عمومی و تبلیغات که نشریه گزارش کتاب را به‌طور ماهانه منتشر می‌کرد و تا مرداد ۱۳۷۷، تعداد ۱۶ شماره از آن منتشر شد؛ (۲) کمیسیون آموزش که برای نخستین بار کلاس‌های آموزش ناشران را در کشور سازماندهی کرد و تا مرداد ۲۰۷۷، دوره کلاس (بهار و تابستان) را تشکیل داد. هدف از تشکیل این کلاس‌ها، ارتقای دانش عمومی ناشران، هماهنگ کردن این دانش‌ها و نیز انتقال آن به ناشران جوان و تازه‌کار بود؛ (۳) کمیسیون رفاه که شرکت تعاونی مسکن اتحادیه را تشکیل می‌داد و با مشارکت مستقیم اعضا و کارمندان گروه‌های زیر پوشش و تمامی داوطلبان شامل از ناشران، کتابفروشان، و موزعان کتاب تشکیل شد، و تا خرداد ۱۳۷۷، حدود ۳۵۰ عضو داشت و (۴) کمیسیون حل اختلاف که از قبل نیز وجود داشته، اما فعال‌تر شده و هر هفته چند پرونده از موارد اختلاف را بررسی و حل‌وفصل می‌کرد. از دیگر کمیسیون‌ها، کمیسیون ارشاد و کمیسیون بیمه و شهرداری است.

در مرداد ۱۳۸۰، انتخابات دوره دهم اتحادیه نیز با شرکت ۲۲۶ ناشر و کتابفروش برگزار شد که در آن داود رمضان شیرازی، جلال فهیم هاشمی، محمود باقری قمی، حسن کیانیان و صادق رحمت سمیعی به عضویت هیات مدیره اتحادیه برگزیده شدند. در این سال، اتحادیه نخستین کتاب خود را با عنوان گام‌های اصلی در نشر کتاب منتشر کرد.

امروز، اتحادیه ناشران و کتابفروشان با شکل و فرمی جدید (ریاست جدید) در بهبود اوضاع نشر تلاش خود را آغاز کرده و فعالیت خود را در این زمینه با جدیت تمام پی‌گرفته است.

در چهارمین دوره در سال ۱۳۴۴ نصرالله سبوحی بار دیگر به مدت ۲ سال عهده‌دار ریاست اتحادیه شد. ریاست اتحادیه در دوره پنجم را محمدعلی ترقی برعهده داشت که علی محمدی اردهالی به معاونت برگزیده شد. در این دوره، کاظم سعیدی، احمد عطایی، عبدالغفار طهوری و محسن رضانی جزو اعضای هیات مدیره بودند.

انتخابات دوره ششم در سال ۱۳۵۳ سبب شد که جواد اقبال به ریاست اتحادیه و علی محمدی اردهالی به سمت معاون وی برگزیده شوند (که محمدی اردهالی مدتی بعد استعفا کرد). در این دوره، احمد عطایی، کاظم سعیدی، حسن معرفت، محسن رضانی، و داود رمضان شیرازی جزو اعضای هیات مدیره بودند. فعالیت‌های این اتحادیه در دوره ششم، افزایش یافت و شرکت تعاونی ناشران و کتابفروشان نیز با همت کاظم سعیدی تأسیس شد.

پس از انقلاب

پس از انقلاب اسلامی، با نظارت کمیته موقت امور صنفی و به انتخاب تعدادی از پیشکسوتان صنف، علی محمدی اردهالی به‌مدت ۳ سال ریاست اتحادیه را برعهده گرفت و سپس دوره هفتم اتحادیه در سال ۱۳۶۱ آغاز شد که علی محمدی اردهالی به سمت رییس هیات مدیره برگزیده شد. اعضای دیگر هیات‌مدیره، کاظم سعیدی (معاون)، صدرالسادات دزفولی، محمد آخوندی، داود رمضان شیرازی، قاسم نظیفی و الیاس اسماعیلیان بودند. مدت این دوره تا سال ۱۳۷۱ به طول انجامید. در این سال‌ها، اتحادیه حضور چندانی در صحنه حل‌وفصل مسائل و مشکلات صنفی نداشت و بیشتر نوعی تشکیلات کوچک اداری بود که با انتظارات اعضای صنف سازگار نبود.

در همین مدت سازمان ناظر بر اصناف وضع روشن‌تری به خود گرفت و اتحادیه تبدیل به زیرمجموعه‌ای از مجمع امور صنفی صنوف تولیدی خدماتی فنی شد. در انتخابات دوره هشتم (سال ۱۳۷۱) علی محمدی

شکل‌گیری و فعالیت اتحادیه ناشران و کتابفروشان از آغاز تاکنون گزارش **سمن** پیش روی شماست.

پیشینه اتحادیه ناشران و کتابفروشان

اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران با ایجاد تشکیلاتی که هنوز رسمی نشده بود در جامعه ناشران و کتابفروشان ایران، از دوران سلطنت ناصرالدین‌شاه قاجار تشکیل شد. صنف ناشران و کتابفروشان در این دوره در مراحل اولیه در دو محل متمرکز بوده‌است: نخست تیمچه سرپوشیده حاج‌الدوله که به تیمچه کتابفروش‌ها مشهور بود و بعدها با رفتن برخی ناشران و کتابفروش‌ها به خیابان ناصریه (ناصرخسرو فعلی)، به این محل منتقل شد. از بزرگان طبع و نشر آن دوران ملا حاج‌محمد، حاج شیخ‌باقر، حاج محمدحسین، حاج میرزا علی‌اصغر کاشانی، میرمحمدعلی شیرازی، حاج علی‌اکبر خوانساری، حاج شیخ‌رضا، آقا میرزا محمود خوانساری (که نماینده کتابفروش‌ها در دوره نخست مجلس شورای ملی نیز بود)، میرزا علی فرهموند، میرزا احمد سعادت و دیگران را شامل می‌شد.

در تاریخ نشر و ناشران ایران، انجمنی با نام انجمن ناشران و کتابفروشان نیز تشکیل شده که نشریه کتاب‌های ماه را در چند شماره انتشار داده است. کتابفروشان تهران در سال ۱۳۲۵ به تأسیس اتحادیه صنفی نیز اقدام کردند و در سال ۱۳۳۷ شمسی اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران با ریاست نصرالله سبوحی مدیر کتابفروشی مرکزی و معاونت محمدعلی ترقی، مدیر کتابفروشی خیام آغاز به کار کرد. از نخستین گام‌های دوره نخست اتحادیه اخذ معافیت مالیاتی برای ناشران و کتابفروشان بود.

دومین دوره با ریاست محمدعلی ترقی در سال ۱۳۳۹ آغاز شد. در سومین دوره کار اتحادیه (سال ۱۳۴۲) محمد رضانی، مدیر کتابفروشی کلاله خاور و مدیر مجله شرق، که خود از ادبا و فضلای آن زمان بود، به ریاست اتحادیه برگزیده شد. در این دوره، وزارت فرهنگ انتشار کتاب‌های درسی سال‌های پنجم و ششم ابتدایی و کتاب‌های درسی متوسطه را به گروهی از ناشران و کتابفروشان واگذار کرد.

گفت و گو

گفت‌وگو با محمود آموزگار، رییس اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران و مدیرمسئول نشر کتاب

انتشار موفق کتاب در گرو تولید و توزیع متعادل

نرسد. ناهنجاری بعدی اینکه ما با تمرکز ۷۵ درصدی نشر در تهران مواجهیم که ما را از داشتن سیستم توزیع با کیفیت محروم می‌کند. بنابراین من فکر می‌کنم سیاست درست این است که بر تعداد کتابفروشی‌ها بیفزاییم و دسترسی آسان مردم را به کتاب حتی در شهرستان‌ها فراهم کنیم. آن آمار ۷۵ درصدی انتشارات هم کاهش پیدا می‌کند و در دهله بعد وقتی ما صاحب سیستم مناسبی شدیم که بتوانیم کتاب را در اقصا نقاط کشور در دسترس قرار دهیم، تیراژ کتاب هم بالا می‌رود اگر بتوانیم به نشر بین‌المللی هم فکر کنیم به درآمدزایی دست می‌یابیم که رشد اقتصاد فرهنگ را نیز در پی دارد.

تعدادی از این انتشارات فعال نیستند، اما به هر حال چند برابر توزیع‌کنندگان کتاب هستند. این معضل باعث می‌شود که مردم به آسانی به کتاب دسترسی پیدا نکنند. طبیعی است که تیراژ کتاب هم در محدوده هزار نسخه باقی بماند. در مواردی تیراژ به ۵۰۰ کتاب می‌رسد و در مواردی بیش از ۲هزار نسخه است. نکته دیگر در این ارتباط وجود دارد که حدود ۷۰ هزار

نسخه کتاب در سال به چاپ می‌رسد که این رقم در دنیا رتبه هفتم را دارد که البته رتبه بالا و قابل توجهی است. ولی آن سوی قضیه یعنی تیراژ هزارنسخه متأسفانه تیراژ مناسبی برای یک انتشارات نیست و باعث می‌شود کتاب به آسانی به دست مردم

وجود داشته باشد. هر انسانی به این کار هم به عنوان معدود گزینه‌های متفاوت خود نگاه کند و الزام بحث عشق و علاقه مطرح نباشد. مادامی که این نگاه وجود داشته باشد ما همواره با کمبود افرادی روبه‌رو هستیم که به سودآوری و پیشرفت درآمدزایی در این حرفه فکر می‌کنند. چون بحث نشر آنقدر در گیر حاشیه است که باعث می‌شود افراد از انتخاب فعالیت در این حوزه منصرف شوند.

چه تمهیدی می‌شود اندیشید؟

ما باید حوزه‌های مختلف نشر را ببینیم. در حوزه ادبیات و داستان، ناشران با خطرپذیری بیشتری مواجهند و کتاب‌های آنها در بازه زمانی طولانی‌تری فروش می‌رود. یعنی اگر ناشری بتواند کتاب خود را در بازه زمانی مناسب و تیراژ ۱۵۰۰ بفروشد، موفق بوده؛ در حالی که امروزه در دنیا منبع اصلی درآمد ناشران فروش رایت کتاب‌هاست و برای آن درآمدزایی فراوانی را به همراه دارد و این اتفاق در زمانی روی می‌دهد که نشر ما از داشتن این امکان محروم است و به این موضوع توجه نداشته است که در سطح جهانی مخاطبانی پیدا کند. این همان اتفاقی است

مریم ابراهیمی - گروه

گزارش: محمود آموزگار، پیش از این دبیر اتحادیه ناشران و کتابفروشان بود که در حال حاضر ریاست اتحادیه را برعهده دارد. با او به انگیزه هفته کتابخوانی درمورد اوضاع اقتصادی نشر گپ و گفت کوتاهی داشتیم که می‌خوانید.

از منظر مسئولیتی که در اتحادیه ناشران و کتابفروشان دارید، وضعیت اقتصادی نشر کتاب را چگونه می‌بینید؟

فکر می‌کنم بهتر است با توجه به رویکردی که روزنامه شما دارد، در درجه اول به این وضعیت نگاه اقتصادی داشته باشیم. مادامی که اقتصاد نشر به بنیه و توان نشر متکی نشود، به صورت گلخانه‌ای به حیات خود ادامه دهد و همواره محتاج کمک و حمایت باشد، از داشتن یک مرکز نشر حرفه‌ای محروم خواهیم بود. باید بتوانیم شرایطی را فراهم کنیم؛ چراکه اگر هم‌اکنون کمک‌های دولت نسبت به این حوزه قطع شود، ما با محو فعالیت انتشارات مواجه خواهیم شد. ما اعتقاد داریم که این حرفه با یک برنامه‌ریزی دقیق به سمت و سوی این برود که برای آن توجیه اقتصادی

ثبات بازار سرمایه با قوانین بلندمدت

حمیدرضا مهرپور
مدیرعامل کارگزاری بانک سامان

به طور کلی هرچه دولتمردان، مجلس شورای اسلامی، بانک مرکزی و به‌طور کلی هر ارگان یا فردی که از عناصر تصمیم‌گیرنده در حوزه اقتصاد کشور به‌شمار می‌آیند، سیاست‌های بلندمدت‌تری را اتخاذ کنند، موجب اثرگذاری مثبت در بازار سرمایه خواهد شد.

سیاست‌های خلق الساعه که به سرعت تغییر می‌کند، موجب گیجی و سردرگمی سرمایه‌گذاران خواهد شد. در چنین زمانی هنگامی که افراد می‌خواهند نقدینگی‌های خود را وارد بازار سرمایه کنند، دچار تردید می‌شوند. به زعم کارشناسان، این تردیدها و سردرگمی‌ها برای چنین بازارهایی سم تلقی می‌شود زیرا سرمایه‌گذاران به‌دلیل نداشتن پیش‌بینی درست از آینده بازار، به‌طور مرتب تصمیم‌گیری‌های خود را به تعویق می‌اندازند.

بنابراین اگر برای اقتصاد کشور سیاستی را حتی به غلط اتخاذ کنند اما مدت زمانی طولانی برای آن در نظر بگیرند، سرمایه‌گذاران خود را با آن تطبیق می‌دهند. در صورتی که اگر افراد از آینده بازار اطلاع نداشته باشند، به‌طور مرتب سرمایه‌گذاری خود را به زمانی دیگر موکول می‌کنند. به این ترتیب افراد یا از سرمایه‌گذاری منصرف خواهند شد یا اگر به نتیجه برسند که نقدینگی‌های خود را در چه حوزه‌ای سرمایه‌گذاری کنند، برای انجام آن دیر شده است.

در حال حاضر هم اگر ثبات متغیرهای تاثیرگذار در بازار سرمایه به یکباره صورت گیرد، نمی‌تواند تاثیر چندان مثبتی بر بازار سرمایه بگذارد زیرا باید هر تصمیمی که از سوی کارشناسان اقتصادی در این باره گرفته می‌شود، ابتدا همه زوایای آن به‌طور کامل سنجیده و سپس اجرایی شود. زیرا اقتصاد کشور و به‌خصوص بازار سرمایه همواره تحت تاثیر تغییرات ناگهانی متغیرها قرار می‌گیرد و سرمایه‌گذاران نمی‌توانند به پیش‌بینی بازار بپردازند. به این ترتیب افراد با نداشتن چشم‌انداز طولانی، به‌صورت کوتاه‌مدت به بازار سرمایه نگاه می‌کنند. در چنین حالتی سرمایه‌گذاران به فکر سودآوری در مدت زمان کوتاه خواهند بود و به‌دلیل آنکه سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه از ماهیت بلندمدت برخوردار است، به ضرر این بازار خواهد شد و ریزش‌های ناگهانی به وجود می‌آید. بنابراین هر تصمیم‌گیری که در حوزه اقتصادی به‌خصوص بازار سرمایه اتخاذ می‌شود باید بلندمدت باشد. برای نمونه نرخ خوراک و مواد اولیه بنگاه‌های فعال در بازار سرمایه نباید هرساله و در بودجه کشور تعیین شود. بلکه باید با طراحی سازوکاری مناسب، این نرخ‌ها به صورت کلی و برای مدت زمان طولانی حداقل ۵ساله از سوی دولتمردان محاسبه و سپس اجرایی شود.

میز صنعت

مدیرعامل شرکت بورس تاکید کرد

سیمان، صنعت پیشرو بورس

مدیرعامل بورس تهران گفت: اگر دیدگاه‌ها اصلاح شود صنعت سیمان می‌تواند یکی از صنایع پیشرو در بازار سرمایه باشد. به گزارش **سمنان**، دومین میز صنعت سیمان در محل تالار حافظ برگزار شد و حسن قالیباف اصل در جمع اعضای انجمن صنفی صنعت سیمان و مدیران عامل هلدینگ‌ها و شرکت‌های سیمانی فعال در بورس تهران اظهارکرد: این دومین نشست است که در مورد صنعت سیمان تشکیل می‌شود. وی با ابراز امیدواری در مورد رونق سهام شرکت‌های سیمانی در بازار سرمایه تصریح کرد: حرکت‌های بازار سرمایه منتج از شرکت‌ها و انتظاراتی است که از این شرکت‌ها برای آینده پیش‌بینی می‌شود. به‌طور قطع اگر دیدگاه‌ها اصلاح شود صنعت سیمان می‌تواند یکی از صنایع پیشرو در بازار سرمایه باشد. زیرا صنعت سیمان هنوز یکی از صنایع مهم و پایه‌ای در کشور است و ظرفیت سودسازی دارد. قالیباف‌افاصل ادامه داد: درحال حاضر در کشور ترکیه با ۷۰درصد ظرفیت تولید می‌کنند اما مقایسه شرکت‌ها نشان می‌دهد که حدود ۵۷٪ برابر کارخانجات قدیمی ما سود می‌سازند. وی رقابت بین شرکت‌های سیمانی در داخل کشور را بی‌جهت دانست و افزود: ما اعتقاد داریم که قیمت محصول بالاتر از این است، علاوه بر آن ۲۵ تا ۳۰ درصد (بابت ۳۰ درصد هزینه حمل) هم تخفیف داده می‌شود. این رقابت‌ها یکی از آسیب‌هایی است که توسط خود صنعت ایجاد می‌شود و هلدینگ‌ها می‌توانند آن را مدیریت کنند و برای رفع این موارد باید یک هماهنگی در صنعت سیمان شکل بگیرد.

سرنوشت بازارهای کالایی پس از مذاکرات ژنوزیر ذره‌بین

۲ سناریو پیش روی بورس کالا

بنگاه‌های اقتصادی به دلیل تحریم‌ها با کمبود مواد اولیه روبه‌رو شده‌اند، اظهار کرد: اگر تحریم‌ها برداشته شود، قیمت کالاهای داخلی که محدودیت‌های صادراتی و وارداتی ندارند به قیمت‌های جهانی نزدیک خواهد شد و با روان شدن مبادلات پولی و کالایی، کمبود مواد اولیه نیز در بازارهای ایران از میان می‌رود.

یک نگاه دیگر

مناجاتی در پاسخ به این سوال که اگر نتیجه مذاکرات هسته‌ای منفی باشد، چه تاثیری روی بورس کالا خواهد داشت، گفت: در چنین وضعیتی روند فعلی ادامه پیدا خواهد کرد اما اگر تحریم‌های جدید علیه ایران وضع شود و در نتیجه آن فعالیت‌های اقتصادی را تحت تاثیر قرار دهد، به طور قطع بورس کالا نیز از به وجود آمدن شرایط منفی اقتصادی ضربه خواهد خورد. وی مثبت شدن نتیجه مذاکرات هسته‌ای در صورت برداشته نشدن تحریم‌ها را اتفاق چندان مهمی برای بورس کالا ندانست و بیان کرد: اگر تنها مذاکرات هسته‌ای بدون برداشته شدن تحریم‌های بین‌المللی به نتیجه برسد، در واقع هیچ اتفاقی برای بورس کالا رخ نمی‌دهد. در چنین شرایطی ممکن است فضای روانی منفی در بورس کالا به وجود آید و افزایش قیمت‌ها را به دنبال داشته باشد اما این افزایش پایدار نخواهد بود و در نهایت بورس کالا به سمت ایجاد تعادل گام برمی‌دارد.

تنهایی برای بورس کالا مناسب ندانست و بیان کرد: در صورتی که مذاکرات هسته‌ای پیامدهای مفیدی مانند برداشته شدن تحریم‌ها به دنبال داشته باشد، می‌تواند برای این بازار نتایج مثبتی را در بر داشته باشد. مناجاتی از بین رفتن تحریم‌ها را دارای اثرات متفاوتی دانست و گفت: از میان رفتن تحریم‌های ایران می‌تواند هم برای عرضه‌کنندگان و هم برای خریداران به عنوان مزیت قلمداد شود تا بتوانند تعادل را در بازار برقرار کنند.

وی به ایجاد فضای گسترده برای تولیدکنندگان دارای مجوز صادراتی اشاره کرد و گفت: یکی دیگر از پیامدهای از بین رفتن تحریم‌های ایران به وجود آمدن فضایی است که تولیدکنندگان بتوانند به راحتی به بازارهای جهانی راه پیدا کنند. در چنین وضعیتی بنگاه‌های اقتصادی می‌توانند در صورت نبود تقاضا برای محصولات‌شان در بورس کالای داخل کشور، آن را در بورس‌های کالایی دیگر کشورها به فروش برسانند و به عبارتی قدرت چانه‌زنی این شرکت‌ها افزایش می‌یابد. مناجاتی در ادامه بیان کرد: اگر قیمت مواد اولیه بنگاه‌های اقتصادی که در بورس کالای داخل کشور فعالیت می‌کنند فراتر از قیمت‌های جهانی شود، در آن صورت این شرکت‌ها به راحتی می‌توانند محصولات مورد نیاز خود را از خارج کشور تامین کنند. وی با اشاره به اینکه در حال حاضر بسیاری از

کیمیا بامدادیان - گروه اقتصاد: پیشینه گفت‌وگوهای مقام‌های سیاسی و امنیتی ایران با کشورهای ۵+۱ نشان می‌دهد که در صورت به دست آوردن نتایج مثبت یا بازگشت دست خالی از این مذاکرات، بورس کالا و بازار سرمایه همسو با آن، روندی صعودی یا نزولی را در پیش می‌گیرند.

رشد و گسترش صنایع صادراتی و وارداتی کشور نیاز به آرامش و ثبات سیاسی دارد زیرا به طور قطع در چنین شرایطی آرامش اقتصادی نیز به وجود می‌آید و سرمایه‌گذاران بسیاری به سوی بنگاه‌های اقتصادی داخلی روانه خواهند شد.

در شرایط این روزها که قدم به قدم به مذاکرات تاریخی سوم آذرماه نزدیک می‌شویم، تحلیلگران نظرات متفاوتی را در این باره ارائه می‌کنند، برخی از کارشناسان با مثبت ارزیابی کردن نتیجه مذاکرات هسته‌ای پیش رو، انتظار دارند که بورس کالا در مدار صعود و رونق معاملات قرار گیرد اما در مقابل برخی دیگر معتقدند اگر به دنبال نتیجه مثبت مذاکرات هسته‌ای، تحریم‌های اعمالی علیه ایران به یکباره از میان نرود، وضعیت فرسایشی برای بورس کالا رقم خواهد خورد. در این میان سوال اینجاست که بورس کالا این بار در کدام جهت سوق پیدا خواهد کرد؟ در صورت مثبت بودن نتیجه مذاکرات، رویکردی صعودی در بورس کالا شکل خواهد گرفت یا برداشته شدن تحریم‌ها نیز نقش مهمی در این میان ایفا خواهد کرد؟ آیا این احتمال وجود دارد که مذاکرات هسته‌ای به نتیجه نرسد و با اعمال تحریم‌های بیشتر تولید و صنعت تحت تاثیر قرار گیرد. در این رابطه به سراغ کارشناسان رقیتم و با آنها به گفت‌وگو نشستیم.

برداشته شدن تحریم‌ها

رضا مناجاتی، مدیر کالایی کارگزاری صنعت و معدن، در گفت‌وگو با **سمنان** در خصوص تاثیرات مذاکرات هسته‌ای روی بورس کالا اظهار کرد: محصولات حوزه‌های کشاورزی، صنعتی و پتروشیمی اشاره کرد. به طور معمول این‌گونه محصولات نه تنها در بورس داخل کشور خریداران بسیاری دارند، بلکه در سطح بین‌المللی نیز از بازارهای مناسبی برخوردار هستند. وی نتیجه مثبت مذاکرات هسته‌ای را به

زیر ذره‌بین

گروه اقتصاد - در روزهای گذشته تالار حافظ بعد از رونق چند هفته‌ای روند نزولی را در پیش گرفته است. البته کارشناسان معتقدند بیشتر این میزان نزول به سبب اخبار رسیده از مذاکرات هسته‌ای است که بازار را تحت تاثیر قرار می‌دهد. آگاهان بهترین شرایط را برای بازار سرمایه تعیین تکلیف قطعی مذاکرات می‌دانند و عقیده دارند، اگر مذاکرات به تعویق بیفتد می‌تواند اثرات نامناسبی بر بورس تهران بر جای گذارد.

در همین رابطه مصطفی بابالو، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با **سمنان** اظهار کرد: در حال حاضر بازار سرمایه بعد از آنکه رشد مناسبی را سپری کرد، اکنون با نزولی اندک روبه‌رو و حدود ۵ روز است که شاخص کل بازار سرمایه قرمزپوش شده است.

وی با اشاره به اینکه بورس تهران به مذاکرات هسته‌ای بسیار حساس شده و واکنش نشان می‌دهد، بیان کرد: در حال حاضر خبرهایی مبنی بر به تعویق افتادن نتیجه مذاکرات به گوش می‌رسد که بازار نیز به سرعت به آن واکنش نشان داد و روند هرچند اندک نزولی را در پیش گرفته است. بابالو به نتیجه رسیدن مذاکرات هسته‌ای را به نفع بازار سرمایه دانست و بیان کرد: اکنون بورس تهران نسبت به آینده مذاکرات خوشبین شده و اگر به نتیجه برسد، بازار سرمایه رونق خواهد گرفت. اما اگر مذاکرات به نتیجه نرسد، احتمال دارد قیمت ارز افزایش یابد و به دنبال آن، بورس تهران بعد از یک دوره وقفه زمانی به سوی رونق پیش

چشم انتظاری تالار حافظ

خواهد رفت. وی در شرایط کنونی تعداد خریداران را بیشتر از فروشندگان سهام دانست و گفت: این موضوع نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاران به بازار سرمایه امید دارند و به خریداری سهام می‌پردازند.

نگاهی به آمار

به گزارش خبرنگار **سمنان** از تالار حافظ، در معاملات دیروز، سرمایه‌گذاران بیش از ۷۲۲ میلیون برگه و حق تقدم در بازار دست به‌دست کردند که ارزش این مبادلات بیش از ۲ هزار و ۵۹ میلیارد ریال بود و در ۷۳ هزار نوبت معاملاتی انجام شد. در میان ۳۹ صنعت حاضر در بورس تهران، گروه خودرو توانست با بیشترین حجم و ارزش معاملات در صدر برترین گروه‌های صنعت قرار گیرد و پس از آن گروه‌های مالی و محصولات فلزی در جایگاه‌های بعدی قرار گرفتند.

در بازار روز سه‌شنبه شاخص کل ۵۵۶ واحد کاهش یافت و به عدد ۷۵ هزار و ۴۰۹ رسید. در این روز نمادهای صنایع پتروشیمی خلیج فارس، بانک تجارت، س.نفت و گاز و پتروشیمی تاهن، توسعه معادن و فلزات، فولاد مبارکه اصفهان، گروه مپنا و بانک صادرات ایران بیشترین تاثیر منفی را بر شاخص کل داشتند.

همچنین دیروز نمادهای سرمایه‌گذاری نیرو، نوسازی و ساختمان تهران، سرمایه‌گذاری شاهد، ایران خودرو دیزل، سرمایه‌گذاری صنعت نفت، پارس سوئیچ و پارس سرام بیشترین افزایش قیمت را تجربه کردند.

بیشترین کاهش قیمت نیز در این روز متعلق به نمادهای ایران تایر، قطعات اتومبیل ایران، سیمان کرمان، صنایع جوشکاب یزد، معادن منگنز ایران، سایپا شیشه و ماشین سازی نیرو محرکه بود و این نمادها در انتهای جدول معاملات قرار گرفتند.

همچنین در این روز سرمایه‌گذاران طولانی‌ترین صف‌های خرید را برای نمادهای سرمایه‌گذاری توسعه صنایع سیمان، سرمایه‌گذاری صنعت نفت، سرمایه‌گذاری شاهد، ایران خودرو دیزل، سرمایه‌گذاری توسعه صنعتی ایران، نوسازی و ساختمان تهران و کمپاین‌سازی ایران تشکیل دادند. در مقابل نمادهای فولاد امیرکبیر کاشان، داروسازی امین، پارس الکتریک، سیمان شرق، سرمایه‌گذاری صنعت بیمه، توسعه معدنی و صنعتی صنایع و قند مرودشت با سنگین‌ترین صف‌های فروش به کار خود پایان دادند.

گفتنی است روز سه‌شنبه صنایع آذراب با معامله ۵۵ میلیون سهم، بانک صادرات ایران با معامله ۵۳ میلیون سهم و معامله بلوکی بانک صادرات ایران با معامله ۴۵ میلیون سهم دارای بیشترین حجم معاملات بودند. همچنین صنایع آذر آب با معامله سهام به ارزش ۱۸۱ میلیارد ریال در صدر قرار گرفت و پس از آن اوراق مشارکت شهرداری شیراز با معامله‌هایی به ارزش ۱۱۱ میلیارد ریال و ایران خودرو با معامله‌هایی به ارزش ۷۷ میلیارد ریال در جایگاه‌های بعدی قرار گرفتند.

هیجان و رقابتی که منجر به بروز مشکلات در روش قبلی می‌شد، در این سیستم وجود ندارد. خواجه نصیر در پاسخ به این سوال که این سیستم در چه مرحله‌ای قرار داشته و چه زمانی اجرایی می‌شود؟ گفت: این روش از طرف شرکت مدیریت فناوری در دست اجرا بوده و در ۲ ماه آینده اجرایی می‌شود.

وی ادامه داد: همچنین در این روش با توجه به اینکه ثبت سفارش ابتدا بدون محدودیت صورت می‌گیرد و بعد معاملات انجام می‌شود، معامله‌گران فرصت چند ساعته دارند و اولویت زمانی هم وجود ندارد

لذا به همه افرادی که در عرضه اولیه سفارش ثبت می‌کنند متناسب با «تقسیم به نسبت» سهم تخصیص داده می‌شود و از این نظر

توضیح داد: در سیستم ثبت سفارش، سفارشات در فرصت بیشتری امکان ثبت دارند بنابراین رقابت به شکل فعلی وجود ندارد و هرکس به هر میزانی که علاقه‌مند باشد، می‌تواند سفارشات خود را ثبت کند زیرا در این معاملات قرار است «تقسیم به نسبت» صورت گیرد و آنچه باقی مانده است بین متقاضیان تقسیم شود و دیگر این‌گونه نخواهد بود که سهام در روز اول به برخی از سهامداران برسد و به برخی نرسد.

یک مقام مسئول در سازمان بورس از روش جدید عرضه اولیه در معاملات آنلاین خبر داد. مدیر نظارت بر بورس‌ها و بازارهای سازمان بورس، در خصوص مشکلات معامله‌گران آنلاین در عرضه‌های اولیه گفت: درحال حاضر روش‌های دیگری در عرضه اولیه پیگیری می‌شود به طوری که قرار است سیستم ثبت سفارش راه‌اندازی شده و مشکلات فعلی برطرف شود.

به گزارش ایسنا، محمودرضا خواجه نصیر

روش جدید عرضه اولیه در معاملات آنلاین

نرخ سکه و ارز

عنوان	خرید (ریال)	فروش (ریال)
سکه یک گرمی	۱,۶۶۰,۰۰۰	۱,۷۲۰,۰۰۰
سکه ربع	۲,۵۵۰,۰۰۰	۲,۶۳۰,۰۰۰
سکه نیم	۴,۵۸۰,۰۰۰	۴,۶۵۰,۰۰۰
سکه امامی	۹,۱۳۵,۰۰۰	۹,۱۷۰,۰۰۰
سکه بهار آزادی	۹,۱۳۰,۰۰۰	۹,۱۷۰,۰۰۰
۱ گرم طلا	۹۲۳,۶۰۰	۹۴۱,۱۰۰
۱ مثقال طلا	۴۰,۵۵۰,۰۰۰	۴۰,۷۵۰,۰۰۰

نوع ارز	خرید (ریال)	فروش (ریال)
دلار آمریکا	۳۲۵۱۰	۳۲۶۱۰
یورو	۴۰۸۱۰	۴۰۹۰۰
پوند انگلیس	۵۰۸۵۰	۵۱۰۴۰
فرانک سوئیس	۸۸۲۰	۸۸۸۰
لیبر ترکیه	۱۴۶۰۰	۱۴۶۹۰
ریال عربستان	۸۴۵۰	۸۶۷۰
رینگت مالزی	۹۹۰۰	۹۹۹۰

معادن در آینه بورس

نام شرکت	آخرین قیمت (ریال)	درصد تغییر	حجم معاملات	ارزش معامله (ریال)	تعداد دفعات معامله
استخراج ذغال سنگ	۳۹۷۶	-۲.۷۴	۲۵۴,۷۰۳	۱۰,۱۲۶,۹۹۰	۹۶
ذغال سنگ نگین طیس	۸۹۰۸	-۰.۹۵	۳۳,۹۳۶	۳,۰۲۹,۹۱۲	۳۴
صنعتی و معدنی شمال شرق شاهرود	۹۱۹۰	-۳.۱۹	۷۰۶,۳۴۳	۶۴۷,۱۶۲,۳۲۹	۲۵۳
استخراج سایر معادن	۴۵۱۳	-۰.۵۱	۸۷۳,۱۵۲	۳۸۷,۳۲۸,۰۵۵	۳۶۶
تامین ماسه ریخته‌گری	۲۲۸۸	-۰.۴۴	۲,۱۰۴,۹۲۱	۴۸۱,۵۷۸,۰۷۸	۳۰۲
استخراج کانه های فلزی	۲۸۷۵	-۰.۹۳	۱,۸۰۷,۵۲۹	۵۱۱,۵۸۴,۲۴۵	۲۹۹
معدنی و صنعتی چادرمو	۹۴۴۷	۰.۷۶	۴۸۲,۴۹۲	۴۵۵,۷۸۶,۸۵۲	۲۲۶
توسعه معادن روی ایران	۵۶۴۲	-۱.۲۸	۱,۷۵۹,۴۴۷	۹۶۶۱۷,۴۲۸	۱۹۹
توسعه معادن فلزات	۴۲۷۶	-۰.۷۲	۱۷۳,۵۷۲	۷۴۲۳۱۴,۰۲	۸۸
معدنی و صنعتی گل گهر	۳۳۰۰	-۰.۷۸	۱۴۲,۹۹۰	۴۷۱۸۵۹۰,۴۱	۸۶
معدنی و صنعتی چادرمو	۵۹۳۴	۱.۵۷	۱۱۷,۱۲۱	۶۹۴۹۸۱,۰۵۹	۸۴
معدنی و صنعتی چادرمو	۴۹۲۴	-۰.۳۰	۴۹,۳۶۱	۲۳۶۱۶۹۳,۱	۵۰
سیمان، آهک و گچ	۲۰۴۷	۳.۳۳	۹,۲۱۳,۷۷۲	۱۸۸۶۹۱۳,۳۴	۷۵۳
سیمان سیاهان	۲۹۳۷	۳.۳۳	۶,۵۹۳,۱۴۷	۱۹۳۶۰,۶۴۳۸	۵۹۸
سیمان فارس و خوزستان	۴۳۸۵	۳.۵۹	۴,۲۰۳,۵۲۶	۱۸۴۳۱,۵۴۵۸	۵۱۲
سیمان تهران	۷۳۶۹	۳.۹۱	۱,۱۴۴,۲۹۵	۸۴۳۵۱۴,۷۳	۲۶۰
سیمان کارون	۲۵۰۵	۰.۹۶	۱,۳۶۷,۹۶۸	۳۱۷۶۵۱۶,۴۱	۱۸۱
سیمان داراب	۵۴۷۶	۰.۹۶	۵۱۵,۰۵۹	۲۸۲,۴۶۶۹۱	۱۷۵
سیمان هگمتان	۱۳۰۹۱	۳.۲۱	۱,۳۱۳,۱۷۴	۱۷۱۹۱,۲۱۷۶۸	۱۷۵
سیمان دورود	۳۳۲۰	۳.۲۹	۱,۴۴۵,۸۷۹	۴۶۷۰,۶۵۵۴۶	۱۶۱
سیمان شمال	۱۰۸۲۹	۳.۵۳	۶۰۷,۲۷۲	۶۵۷۶۲۹۴,۷۰	۱۴۵
سیمان کرمان	۵۸۸۵	۳.۸۳	۲۷۷,۴۶۸	۱۶۳۲۸۱۷,۲۸۱	۱۱۵
سیمان غرب	۴۲۷۸	۳.۰۱	۳۳۲,۴۳۹	۱۴۵۵۳۷۵,۰۶	۱۱۱
سیمان کردستان	۶۳۰۱	۱.۶۵	۵۲۱,۶۸۵	۳۲۸۰,۷۶۱۰۴	۸۴
سیمان خوز	۵۰۷۱	۰.۵۴	۲۲۳,۶۲۱	۱۶۴۱۹۱۲,۳۷	۶۴
سیمان شاهرود	۴۰۶۴	-۰.۲۳	۸,۵۴۳	۳۴۳۹,۰۹۰۶	۴۳
سیمان قائن	۱۲۴۴۴	۲.۶۲	۱۰۴,۹۱۰	۱۳۲۲۰,۲۰۱۰	۴۲
سیمان اصفهان	۷۲۸۴	-۰.۲۸	۶۵,۸۸۷	۴۸۵,۴۱۱۹۵	۳۳
سیمان ارومیه	۳۷۳۳۷	-۰.۰۲	۲۰,۴۷	۷۶۱۸۳۶۰	۱۸
سیمان بهبهان	۷۸۰۶	-۰.۰۳	۱۵,۱۳۸	۱۱۷۲۸,۱۲۹	۱۷
سیمان ایلام	۲۹۴۶	-۰.۹۱	۱۰۷,۵۹۶	۳,۰۷۸,۳۲۶۰	۱۶
صنایع سیمان دشتستان	۴۲۷۷	-۰.۳۲	۵۰,۰۷۲	۲۱۳۷۹,۰۳۸۹	۱۶

خودرو در آینه بورس

نام شرکت	آخرین قیمت (ریال)	درصد تغییر	حجم معاملات	ارزش معامله (ریال)	تعداد دفعات معامله
خودرو و ساخت قطعات	۱۵۱۸	۳.۱۳	۶۵,۸۴۵,۲۱۶	۹۹۹۲۷۶۰,۶۶۱	۴۶۵۶
سرمایه گذاری رنا هلدینگ	۱۵۵۱	-۱.۴۶	۴۹,۳۱۷,۷۷۱	۷۶۴۹۶۸۵,۸۷۳	۴۲۷۴
سایپا	۸۷۸	-۲.۴۴	۳۶,۲۴۷,۴۹۷	۲۱۸۲۰,۲۳۱۱۵	۲۲۷۰
ایران خودرو دیزل	۳۱۶۵	-۱.۲۸	۱۷,۳۵۴,۳۹۵	۵۴۵۴۲۲۵,۹۲۹	۲۰۸۹
ایران خودرو	۱۰۱۶	۳.۴۶	۲۹,۲۱۷,۸۸۳	۲۹۷۲۳,۹۶۱۶۰	۱۴۸۰
سایپا دیزل	۱۶۲۰	-۲.۲۹	۱۶,۸۶۶,۰۷۹	۲۷۲۲۵۲۳,۳۶۵	۱۲۰۴
زامیاد	۱۸۶۸	-۱.۴۸	۹,۴۱۳,۶۵۸	۱۷۵۸۶۹۰,۵۰۶	۸۸۷
گروه بهمن	۴۲۷۱	-۲.۷۴	۶,۵۵۷,۹۳۲	۲۸۶۴۱۹۸۲۲	۶۷۴
گسترش سرمایه گذاری ایران خودرو	۱۹۴۰	-۱.۶۷	۱,۲۱۲,۷۵۴	۲۳۵۸۷۴۴,۵۴	۳۳۹
سرمایه گذاری اعتبار ایران	۲۲۹۶	۲.۱۸	۱,۶۰۹,۷۶۹	۳۶۹۶۵,۰۱۷۵	۳۳۸
الکترونیک خودرو شرق	۲۸۴۳	۳.۶۱	۲,۴۴۴,۴۸۱	۶۹۴۹۹۹۲,۳۰	۳۳۵
محور سازان ایران خودرو	۲۸۳۹	۳.۸۰	۲,۵۰۶,۳۲۵	۷۱۱۷۲۴۲۳۳	۳۱۹
سایپا آذین	۶۰۰۸	-۰.۲۷	۱,۰۳۴,۹۹۵	۶۲۱۷۷۵,۲۴۹	۲۷۵
رادیاتور ایران	۲۱۹۵	۱.۱۱	۱,۱۰۸,۲۶۳	۲۴۲۸۲۶۰,۱۲	۲۶۹
کمک فتراپندامین	۲۶۲۳	-۰.۱۱	۱,۴۳۰,۵۸۷	۳۷۵۲,۵۷۲۶۸	۲۶۸
نیرو محرکه	۳۲۴۴	۲.۶۳	۱,۰۲۴,۱۶۴	۳۳۲۲۱۷,۵۲۳	۲۳۱
موتور سازان تراکتور سازی ایران	۲۶۰۰	۰.۷۴	۷۸۷,۶۷۰	۲,۰۴۷,۹۳۷,۰۶	۲۲۸
مهر کام پارس	۳۸۷۱	۳.۹۸	۷۵۴,۵۱۶	۲۹۲,۶۳۵,۱۹۲	۱۸۹
صنایع ریخته‌گری ایران	۲۴۲۵	-۲.۶۸	۷۵۰,۳۲۶	۱۸۲۶۷۸۸,۴۷	۱۶۷
ریخته‌گری تراکتور سازی ایران	۲۳۰۴	۲.۹۵	۴۸۷,۲۲۰	۱۱۲۳۱۹۹,۸۳	۱۳۵
تولید خود خودرو	۴۹۱۳	-۱.۵۴	۳۱۲,۳۰۸	۱۵۳۴۳۸۴,۲۰	۱۳۵
ایرکا پارت صنعت	۲۸۹۹	۱.۶۲	۷۸۲,۴۵۶	۳,۰۵۰,۹۸۲,۶۷۶	۱۳۵
قطعات اتومبیل ایران	۵۳۰۵	-۳.۶۰	۲۰۳,۵۴۶	۱,۰۷۹۷۲,۱۹۶	۸۶
مهندسی تصیرماشین	۲۹۲۵	۳.۹۸	۳۶۲,۵۷۲	۱,۰۶۳۴۵,۱۰۲۵	۴۸
چرخشگر	۲۵۹۲	-۰.۲۵	۵۸,۹۶۶	۲۱۱۶۱,۶۸۲	۲۹
لنت ترمز ایران	۳۱۲۱	۴.۰۰	۲۰۰,۰۰۰	۶۲۴۲,۰۰۰	۲۶
رینگ سازی مشهد					

بیشترین حجم معاملات

نام شرکت	حجم معاملات	قیمت پایانی (ریال)
ت-بانک پاسارگاد	۱۴۰۲۰۰۰۰۰	۶۱۴
گروه صنعتی رنا	۶۷۲۳۳۶۵۲	۱۵۱۸
سرمایه گذاری سایپا	۵۴۸۵۰۷۹۲	۱۴۰۲
سایپا	۵۰۶۷۶۵۵۰	۱۵۵۱
بانک صادرات ایران	۴۲۹۰۸۸۸۰	۹۷۵
ایران خودرو دیزل	۳۶۹۹۴۵۹۸	۸۷۸
بانک تجارت	۳۶۴۷۵۶۶۸	۱۱۶۷

بیشترین ارزش معاملات

نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	ارزش معامله (ریال)
اجاره جویار سه ماهه ۲۰ درصد	۱۰۱۰۸۸۴	۳۰۵۳۳۷۴۰۰۰۰۰
اوراق مشارکت پروژه های شهرداری شیراز	۱۰۰	۱۳۶۳۸۰۰۰۰۰۰۰
گروه صنعتی رنا	۱۵۱۸	۱۰۲۰۳۴۰۲۳۸۵۶
سرمایه گذاری بازنشستگی کشوری	۳۸۳۵	۸۷۷۸۶۶۹۴۴۲۵
ت-بانک پاسارگاد	۶۱۴	۸۶۰۸۸۷۵۱۰۵۷
سایپا	۱۵۵۱	۷۸۵۷۹۱۲۷۲۹۳
سرمایه گذاری سایپا	۱۴۰۲	۷۶۹۱۲۵۲۴۵۴۴

بیشترین افزایش قیمت

نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	درصد تغییر
ت-بانک پاسارگاد	۶۱۴	۲۲.۸
ت-گلکوزان	۲۴۵۶۴	۸
سرمایه گذاری تدبیرگران فارس و خوزستان	۳۱۹۹	۴.۹۹
بهمن لیزینگ	۱۷۳۲	۴.۹۷
شهرسازی و خانه سازی باغیشه	۳۰۴۶	۴.۸۹
سرمایه گذاری مسکن تهران	۲۸۵۲	۴.۸۵
خدمات مهندسی ساختمان و تاسیسات راه آهن	۱۱۶۳۶	۴.۸۳

بیشترین کاهش قیمت

نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	درصد تغییر
ت-سرمایه گذاری نیرو	۴۴۰	-۵.۱۷
صنایع پمپ سازی ایران	۴۶۹۴	-۳.۹۷
داروسازی امین	۵۰۶۴	-۳.۹۶
داروسازی اکسیر	۱۴۹۵۱	-۳.۸۷
خاک چینی ایران	۱۲۳۶۹	-۳.۸۴
ایران یاسا تایر و رابر	۱۸۴۵۳	-۳.۷۳
مهندسی نصیر ماشین	۵۳۰۵	-۳.۶

عنوان شاخص	مقدار	بیشترین	کمترین	تغییر	درصد
کل	۷۵۴۰۹.۴	۷۵۹۹۲.۱	۷۵۴۰۱.۳	(۵۵۶.۵)	(۰.۷۳)
۳۰ شرکت بزرگ	۳۴۶۱	۳۴۸۶.۳	۳۴۶۰.۸	(۲۵.۳)	(۰.۷۳)
آزاد شناور	۸۶۸۲۷.۷	۸۷۵۴۲.۲	۸۶۸۲۴.۸	(۶۶۹.۴)	(۰.۷۷)
بازار اول	۵۵۷۹۹.۳	۵۶۱۹۵.۳	۵۵۷۹۹.۳	(۳۸۹.۵)	(۰.۶۹)
بازار دوم	۱۴۶۶۹۴.۸	۱۴۸۰۵۸.۷	۱۴۶۶۴۰.۱	(۱۲۳۸.۲)	(۰.۸۳)
صنعت	۶۲۹۰۹.۵	۶۳۳۵۲.۸	۶۲۹۰۵.۵	(۴۲۶.۳)	(۰.۶۷)

تجارت و بازرگانی صحرای ثروتمند در انتظار ثبات

اقتصاد در برزخ لیبی

گروه تجارت: «برزخ» می‌تواند واژه‌ای مناسب برای لیبی باشد، کشوری که از ۲۰ سپتامبر سال ۲۰۱۱ میلادی و بعد از خلع و البته کشته شدن معمر قذافی در برزخ سخت گیر کرده و در نتیجه «برزخ

□ ثروت سیاهی به نام نفت

کشورهای خاورمیانه از موهبتی گرانبها برخوردار هستند. در اختیار داشتن ثروت سیاهی به نام نفت که برای داشتن تنها هزینه استخراج لازم است و آن ثروت، این فرصت را در اختیار آنها گذاشته تا برنامه‌های اقتصادی خود را با کمترین دغدغه ممکن پیگیری کنند. لیبی هم از این قاعده مستثنا نیست و به واسطه منبع بی‌انتهای نفت می‌تواند هم در عرصه تجارت، هم در عرصه فناوری و در نتیجه در عرصه اقتصاد به همه اهداف تعیین‌شده‌اش برسد تا از این طریق، فضایی آرام را به لحاظ منابع مالی تجربه کند؛ منابعی که لازمه تحقق برنامه‌ها در هر حوزه‌ای است. اولین حفاری‌های نفت این کشور در منطقه «فزان» در جنوب غربی لیبی انجام شد. با حمل و صادرات نفت این کشور به سایر کشورها، تمایل شرکت‌های نفتی برای سرمایه‌گذاری در صنعت نفت لیبی افزایش پیدا کرد و صنعت نفت این کشور به سرعت شکل گرفت به طوری که با ورود نفت به گستره کالاهای صادراتی این کشور، لیبی به سرعت از یک کشور فقیر به کشوری با درآمد سرشار و تولید ناخالص داخلی بالا تبدیل شد.

□ صادرات و واردات

صادرات و واردات حرف اول و آخر را در تجارت می‌زنند و هر کشوری که بتواند در این دو مقوله مهم روندی منطقی و معقول را از خود به نمایش بگذارد، هم می‌تواند درآمدهای ارزی قابل توجهی را

به خزانه خود سرازیر کند و هم می‌تواند مایحتاج اصلی‌اش را در شرایطی مناسب از کشورهای طرف معامله خود وارد کند. محصولات صادراتی لیبی شامل نفت خام، محصولات فرآوری شده پتروشیمی، گاز طبیعی و مواد شیمیایی است که به کشورهای ایتالیا (۲۶/۷ درصد)، آلمان (۱۴/۳ درصد)، اسپانیا (۸/۷ درصد)، آمریکا (۶/۱ درصد)، فرانسه (۵/۶ درصد) و ترکیه (۵/۳ درصد) صادر می‌شود. محصولات وارداتی لیبی هم شامل ماشین‌آلات،

کالاهای مصرفی و تجهیزات حمل و نقل است که از کشورهای ایتالیا (۱۸/۹ درصد)، آلمان (۷/۹ درصد)، چین (۷/۵ درصد)، تونس (۶/۳ درصد)، فرانسه (۵/۸ درصد)، ترکیه (۵/۲ درصد)، آمریکا (۴/۷ درصد)، کره جنوبی (۴/۳ درصد) و انگلیس (۴ درصد) وارد می‌شود. با توجه به این ظرفیت، لیبی بی‌صبرانه در انتظار ثبات سیاسی است تا از این طریق ثبات اقتصادی و در نتیجه تجارت براساس نیازها و شرایط را رونق ببخشد.

هدفی که برای هر کشور ثروتمندی سهل است و لیبی هم این مهم را در دسترس خود می‌بیند، البته اگر برزخ لیبی به نقطه پایان خودش برسد. یک ماه پیش، پایانه صادرات نفت حریق در شهر بندری طبرق پس از ماه‌ها تعطیلی به دست تظاهرکنندگان و معترضان، به شکل کامل فعالیت خود را از سر گرفته است و به گفته مسئولان این پایانه ۱۲۰ هزار بشکه نفت در روز صادر می‌کند. میدان نفتی الشراخه با ظرفیت تولید ۳۴۰ هزار بشکه نفت در روز

کشور ۷۸/۷۹ میلیارد دلار است و یک میلیون و ۸۲ هزار نفر نیروی کار آن را تشکیل می‌دهند. همچنین نرخ بیکاری در لیبی ۳۰ درصد است و ۷/۴ درصد از مردم آن زیر خط فقر زندگی می‌کنند.

از بزرگترین میدان‌های نفتی لیبی است.

□ ایران و لیبی

برای ایران هرگونه تعاملی با کشورهای اسلامی مهم است. به خصوص در عرصه همکاری با کشورهای دیگر از اهمیت بالایی برخوردار بوده اما در شرایط فعلی با وجود ظرفیت‌هایی که دو کشور دارند، این امکان میسر نیست و ایران و لیبی برای دادوستد با یکدیگر باید در انتظار اتفاقات بعدی باشند. ایران و لیبی در ۳ مرحله پیش از انقلاب ایران، پس از انقلاب ایران و پس از انقلاب لیبی با هم همکاری داشته‌اند، با این توضیح که در هیچ برهه‌ای بنا به دلایل مختلف همکاری قابل توجه اقتصادی وجود نداشته است.

□ آینده مهم

در بین کشورهایی که در انقلاب‌های سال ۲۰۱۱ میلادی دچار تغییر شدند، لیبی بیشتر از هر کشور دیگری بلا تکلیف است و به همین دلیل ساختار اقتصادی‌اش با بحرانی عجیب درگیر شده است. این کشور پولدار در ۳ سال اخیر در بحث مهم صادرات و واردات که نقش مهمی در تجارت و اقتصاد دارد، تقریباً منزوی شده و در نتیجه شهروندان این کشور با محدودیت‌های بسیاری مواجه‌اند؛ محدودیت‌هایی که در صورت «ثبات» به راحتی قابل برطرف شدن هستند. این درحالی است که لیبی از ابزار، منابع و ظرفیت لازم برای اهداف تجاری خود برخوردار است.

گفت‌وگو

لیبی می‌تواند در تجارت جهانی بدرخشد

جمعیت کمی دارد و این عامل را هم می‌توان یکی از دلایل نبود ساختار در اقتصاد آن دانست. البته تخریب زیرساخت‌ها توسط ناتو را هم نباید نادیده گرفت. مجموع این عوامل لیبی را به لحاظ اقتصادی وارد فضایی تیره و تار کرده است، چرا که حتی دستگاه‌های اجرایی هم فلج شد. همچنین بلا تکلیف ماندن ذخایر ۱۶۰ میلیارد دلاری قذافی است که مشخص نیست در حساب بانکی کدام یک از کشورهاست.

● توقیف جریان درآمدهای نفتی هم در این مسئله سهم داشت؟

حتماً. قطع درآمدهای نفتی چیزی نیست که کشوری بتواند به راحتی با آن کنار بیاید، به همین دلیل هم از منابع پس‌اندازی محروم شد و هم از منابع درآمدی، تا شاهد وضعیت بحران فعلی باشیم.

● ۳ سال کافی نیست تا بازار نفت را به رونق گذشته یا حداقل رونق نسبی برساند؟

لیبی به دو دلیل یکی از تولیدکنندگان مهم نفت در بازار جهانی است. اول به دلیل نزدیکی منابع صادراتی با اروپا هم ریسک کمتری دارد و هم اینکه هزینه‌های حمل و نقل‌اش تا حد زیادی کاهش پیدا می‌کند، به خصوص که لیبی بنادری در دریا دارد و انتقال نفت‌اش را به راحتی انجام می‌دهد. همچنین گفته می‌شود که ذخایر نفتی لیبی از مجموع ذخایر قاره آفریقا بیشتر است، البته به جز آنگولا که برای آن حدود ۵۰ میلیارد بشکه نفت تخمین زده می‌شود.

● این گره‌ای که در نفت لیبی به وجود آمده، چه تأثیری در تجارت این کشور گذاشته است؟

شرایط لیبی طوری است که مردمش به کالاهای خارجی احتیاج مبرم دارند، با این وجود هیچ دولتی یا ارگانی نیست که نیازها را بررسی کرده و برای خرید اقدامات لازم را انجام بدهد. واردات فعلی این کشور محدود به محموله‌های کوچکی می‌شود که کالاهای سبک و مصرفی را وارد لیبی می‌کند و می‌توان گفت که واردات و صادرات این کشور در حالت فلج مطلق قرار دارد و واردات صنعتی و حیاتی در حد صفر است.

● در صورت ثبات احتمالی، تجارت و بازرگانی

لیبی دو امتیاز بزرگ دارد؛ مرغوبیت نفت این کشور در حد بالا و تصفیه آن آسان است و دوم اینکه کشور بدهی خارجی ندارد و حتی دارایی خارجی آن به مرز ۱۷۵ میلیارد دلار نیز می‌رسد. با این وجود این کشور هنوز نتوانسته است از بلا تکلیفی خارج شود و بر همین اساس اوضاع اقتصادی وخیمی را تجربه می‌کند. دکتر جواد قناد باشی، کارشناس مسائل آفریقا با گفتن اینکه «لیبی در حال بلا تکلیفی محض است که به واسطه منابع نفتی می‌تواند در تجارت جهانی حرف‌های زیادی برای گفتن داشته باشد و بدرخشد»،

● اقتصاد لیبی وضعیت خوبی را سپری نمی‌کند، این شرایط فقط به انقلاب ۲۰۱۱ م برمی‌گردد یا...؟

آنچه مشخص است، اینکه دوران انتقال این کشور بعد از قذافی طولانی شد و دقیقاً به همین دلیل زمینه مناسبی برای برپایی ساختار اقتصادی جدید فراهم نشده است. البته «تأرامی اقتصادی» بعد از هر انقلابی امری طبیعی و غیرقابل اجتناب است، اما همان‌طور که عنوان شد دوران گذار در کشور مهم لیبی بیشتر از حد معمول شد.

● «کشور مهم لیبی»؟ تأکیدتان نسبت به اهمیت لیبی چه دلیلی دارد؟

نفت لیبی در قاره آفریقا همیشه حرف اول و آخر را می‌زند و این کشور بیشترین، بزرگترین ذخایر نفتی را در اختیار دارد. این مشخصه باعث شده تا در نظام بین‌الملل لیبی را به‌عنوان یکی از مهم‌ترین کشورهای آفریقایی بشناسند.

● به غیر از دلیلی به نام تحول سیاسی، علت دیگری را می‌توان در نابسامانی اقتصادی این کشور مشاهده کرد؟

معمر قذافی با وجود ادعای مردم‌مداری، کشور را به طور قبیله‌ای اداره می‌کرد و به همین خاطر لیبی فاقد نهادها و سازمان‌هایی بود که بتوانند برنامه‌های اقتصادی را پیگیری کنند. همچنین باید این را هم در نظر گرفت که با وجود وسعت زیادی لیبی، این کشور

این کشور براساس آنچه لایه‌های مختلف اجتماعی می‌خواهند، مشخص شود. با این وجود به لحاظ اقتصادی هم‌اکنون در اوپک و سازمان کنفرانس اسلامی و جنبش عدم‌تعهد همکاری داریم. اما با توجه به شرایط لیبی، با وجود اشتیاق ایران برای همکاری با کشورهای اسلامی در حال حاضر احتمال داد و ستد اقتصادی غیرممکن است. البته اگر این کشور به ثبات برسد، ما می‌توانیم در راه انداختن پالایشگاه و حفاری‌های نفتی و همچنین راه‌اندازی خطوط انتقال برق و مخابراتی و همچنین جاده‌سازی در لیبی حضوری پررنگ داشته باشیم.

● در بحث صادرات و واردات کالا و تجهیزات چطور؟

لیبی در حال حاضر نیاز شدیدی به اقلام ساختمانی دارد که می‌توانیم بازار آن کشور را در دست بگیریم و همچنین در وسایل الکتریکی و ظروف چینی و ملامین هم به‌طور حتم مردمانش به اجناس ما احتیاج دارند و به همین دلیل ما این فرصت را داریم که از طریق فروش این اقلام در بحث درآمدهای ارزی منفعت زیادی ببریم. در کل می‌توان گفت؛ امروز لیبی در شرایط بلا تکلیفی محض است که به واسطه منابع نفتی می‌تواند در تجارت جهانی حرف‌های زیادی برای گفتن داشته باشد و بدرخشد.

● با چه کشورهایی مزیت‌های بالقوه‌ای دارد که بتواند شکوفا شود؟

با وجود اینکه در بخش واردات آنها به کالاهای شرقی و کشورهایی چون مالزی، ژاپن و کره احتیاج دارند اما به دلیل همسایه بودن با اروپا لیبی‌ها می‌توانند مبادلات تجاری قوی‌ای با اروپایی‌ها داشته باشند. همچنین در بخش صادرات هم اروپا همیشه مشتاق نفت لیبی بوده و هست و در هر شرایطی مشتری پروپا قرص نفت مرغوب این کشور است. بنابراین می‌توان گفت که اروپا می‌تواند هم در صادرات و هم واردات طرف معامله‌ای مناسب برای این کشور آفریقایی باشد.

● یعنی لیبی با هم‌قاره‌ای‌های خود مناسبات اقتصادی نخواهد داشت؟

در زمان قذافی برخی از روسای جمهور کشورهای ضعیف آفریقایی از دوستی یا او استفاده کرده و به طور رایگان از لیبی نفت می‌گرفتند که تکرار چنین وضعیتی بعید است. البته این کشور می‌تواند مایحتاج غذایی مانند کاکائو و قهوه... را از همسایگان خود تامین کند.

● ایران در چه فضایی می‌تواند با لیبی همکاری اقتصادی - تجاری داشته باشد؟

ایران قبل از هر اقدامی منتظر است تا تکلیف

یادداشت

امنیت سیاسی لازمه ثبات اقتصادی

احمد بخشایشی

نماینده مجلس شورای اسلامی

لیبی در شرایطی وضعیت اسفبار اقتصادی را مانعی برای آرامش و آسایش خود می‌بیند که این کشور در شاخ آفریقا به‌عنوان کشوری مهم شناخته می‌شود و یکی از بزرگترین منابع نفتی جهان را در اختیار دارد. این کشور آفریقایی حتی در بحث مهمی چون فعالیت‌های هسته‌ای هم توانسته توفیق‌های زیادی به دست آورد. با این حال اقتصاد و به طور مشخص فضای تجارت این کشور با وجود گذشت ۳ سال از انقلاب ۲۰۱۱ تحت‌تأثیر این تغییر عظیم است و مردم لیبی همچنان تاوان اتفاقی را می‌دهند که اتفاقاً «خود» در وقوع آن نقش و سهم بسزایی دارند.

واقع بینی عموم را به این نتیجه می‌رساند که «تلاش برای سوءاستفاده از نفت لیبی توسط غرب» دلیل اصلی تداوم بلا تکلیفی این کشور است. کشورهای غربی دنبال این هستند تا گروهی بر این کشور مسلط شوند که با تسلط آنها منابع نفتی لیبی کاهش نیابد. در این صورت اقتصاد و به‌طور مشخص تجارت این کشور همچنان در دوران محاق سیر خواهد کرد و در نتیجه رهبران لیبی نمی‌توانند سیاست‌های مالی مناسبی را به‌عنوان راهکاری برای دغدغه‌های اقتصادی ارائه بدهند. در نتیجه این کشور در تجارت به رونق نخواهد رسید. واقعیت موجود و غیرقابل انکار این است که تجارت این کشور در ناامنی محض به سر می‌برد، به طوری که لیبی را حتی تا آستانه ورشکستگی برده است. آن هم در شرایطی که لیبی به دلیل درآمدهای نفتی و موقعیت جغرافیایی که دارد، از موقعیتی ایده‌آل برای حضور در فضای تجاری جهان برخوردار است. این کشور ظرفیت اینکه بتواند هم واردات مناسب با نیازهای خود داشته باشد و هم صادرات پرمنفعتی را با کشورهای دیگر، به خصوص اروپایی‌ها تجربه کند را دارد و اینکه در فعالیت‌های منطقه‌ای با کشورهای آفریقایی وارد تعامل اقتصادی شود.

«منابع مالی» لازمه اول دادوستد است و لیبی به دلیل منابع زیرزمینی از این موهبت بهره‌مند است و اگر در فضای سیاسی بتواند ثبات را به دست بیاورد و دولتی قانونی اختیار امور را به عهده بگیرد، به راحتی وضعیت مطلوب تجاری به واسطه همکاری‌های بین‌المللی محقق خواهد شد. در این صورت لیبی می‌تواند بعد از ۳ سال در عرصه تجارت جهانی موفقیت‌هایی را از آن خود کند. بیکاری، ناامنی مالی، گرانی و... شرایطی است که این روزها مردم لیبی به‌طور پررنگی آن را حس می‌کنند و همین عامل این ذهنیت را که «لیبی باید هر چه زودتر به ثبات برسد» را در اذهان جهانیان می‌پروراند. به علاوه نشانه‌ها و ظرفیت‌های موجود طوری است که همه می‌دانند لیبی در صورت حضوری قوی و جدی در تجارت جهانی می‌تواند حرف‌های زیادی به واسطه داشته‌های خود داشته باشد. با این حال تأکید می‌شود که لازمه «امنیت اقتصادی و تجاری» این است که «امنیت سیاسی» حاکم شود.

روی خط بین‌الملل

خودروهای آلمانی

در کره جنوبی

با شکسته شدن قفل بازار خودروی کره جنوبی به روی برندهای آلمانی، ارزش واردات خودرو به این کشور در سال جاری میلادی بیشتر از درآمد حاصل از صادرات خودرو شده است.

این تحول به‌دنبال توافق تجارت آزاد در سال ۲۰۱۱ میلادی که تعرفه واردات خودرو از اروپا را حذف کرد و همچنین تغییر در سلیقه بازار خودروی کره جنوبی و علاقه به خودروهای خارجی صورت گرفته است.

۳ درصد از خودروهای به فروش رفته در کره جنوبی در یک دهه قبل وارداتی بودند که اکنون سهم آنها به ۱۴ درصد رسیده است. خودروهای آلمانی ۷۱ درصد از خودروهای خارجی فروخته شده در کره جنوبی در سال جاری میلادی را تشکیل می‌دهند و بی‌ام و و مرسدس بنز در صدر آنها قرار دارند.

طبق آمار گمرکی کره جنوبی، ارزش واردات خودرو از اروپا ۶۰ درصد در ۹ ماهه امسال افزایش یافت و به ۴/۶ میلیارد دلار رسید درحالی که میزان صادرات ۴/۴ میلیارد دلار بود.

به گفته یکی از مقامات انجمن واردات خودرو، موتورهای دیزلی، مشتریان جوان‌تر و برندهای لوکس عوامل اصلی واردات بالاتر هستند.

ایسنا - هفتمین نمایشگاه بین‌المللی صنایع هوایی و هوانوردی ایران، دیروز با حضور معاون علمی و فناوری رییس‌جمهور و رونمایی از ۴ نوع بالگرد ساخت داخل کار خود را آغاز کرد.

جزیره کیش واقع در خلیج همیشگی فارس از دیروز میزبان برپایی هفتمین نمایشگاه بین‌المللی صنایع هوایی و هوانوردی ایران است. دکتر سورنا ستاری، معاون علمی و فناوری رییس‌جمهور با حضور در این نمایشگاه، از ۴ نوع بالگرد ساخت داخل رونمایی کرد. هفتمین نمایشگاه بین‌المللی صنایع هوایی و هوانوردی ایران با حمایت ستاد توسعه فناوری و صنایع دانش بنیان هوایی و هوانوردی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و همکاری سازمان صنایع هوایی از ۲۷ تا ۳۰ آبان در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی جزیره کیش برگزار می‌شود و در این ایام از ساعت ۱۰ تا ۱۴ پذیرای بازدیدکنندگان خواهد بود.

راهیابی ۹ تصویرگر ایرانی

به نمایشگاه نامی ۲۰۱۵

ایرنا - نام ۹ تصویرگر ایرانی در فهرست برگزیدگان مرحله اول دوری مسابقه تصویرگری نامی ۲۰۱۵ اعلام شد.

به گزارش ایرنا، این فهرست شامل ۹۴ تصویرگر است که از بین یکهزار و ۳۳۰ تصویرگر شرکت‌کننده از ۷۱ کشور جهان به نمایشگاه و کاتالوگ آن راه یافته‌اند.

ایران پس از کره جنوبی با ۱۵ تصویرگر، به همراه ایتالیا در رده دوم تعداد حاضران قرار دارد؛ با این تفاوت که تعداد آثار راه‌یافته از ایران ۱۰ اثر است.

براساس آمار سایت مسابقه نامی، ایران تقریباً یک‌پنجم از کل ۵۶ تصویرگر شرکت‌کننده از خاورمیانه را تشکیل می‌دهد که با توجه به نسبت تعداد شرکت‌کنندگان مناطق دیگر به تعداد راه‌یافتگان به نمایشگاه، این آمار نشان دهنده کیفیت بالای آثار ایرانی ارسال شده است.

ملیکا سعیدآباد، یکتا جلیلی، زکریا محمدی، علی دالوند، رضا دالوند (دو اثر)، زهرا محمدنژاد، علی عامه‌کن، حسن عامه‌کن و آذر تیموری تصویرگران حاضر در این فهرست هستند.

نمایشگاه نامی با هدف تشویق هنرمندان خلاق و کمک کردن به آنان برای پیشرفت و بهبود کیفیت کتاب‌های تصویری شکل گرفته است. این نمایشگاه دو سال یکبار توسط جزیره نامی برگزار می‌شود.

شرکت‌کنندگانی که آثارشان در دایره اولیه پذیرفته شده باشد، باید تا ۳۱ دسامبر ۲۰۱۴ برابر با ۱۰ دی ۱۳۹۳، اصل یا پرینت با کیفیت اثر خود را برای دایره نهایی به نمایشگاه تحویل دهند.

افتتاح ۵۰ هزار نمایشگاه کتاب

در ۵۰ هزار مدرسه

مهر - جشن ملی کتاب با افتتاح نمادین «۵۰ هزار نمایشگاه کتاب در ۵۰ هزار مدرسه» با حضور معاونان فرهنگی وزارتخانه‌های ارشاد و آموزش و پرورش برگزار شد.

جشن ملی کتاب با افتتاح نمادین «۵۰ هزار نمایشگاه کتاب در ۵۰ هزار مدرسه» دیروز با حضور سیدعباس صالحی معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و حمیدرضا کناش معاون فرهنگی و پژوهشی وزارت آموزش و پرورش در مدرسه دخترانه شهدای هفتم‌تیر کار خود را آغاز کرد.

صالحی در این نشست ضمن تبریک روز کتاب و کتابخوانی و ابراز خرسندی نسبت به افتتاح ۵۰ هزار نمایشگاه در ۵۰ هزار مدرسه، از وزارت آموزش و پرورش که به گفته او نسبت به بحث کتاب و کتابخوانی اهتمام ویژه‌ای دارد، قدردانی کرد و با اشاره به حضور ۱۳ میلیون دانش‌آموز در مدارس کل کشور، گفت: «۱۳ میلیون دانش‌آموزی که در مدارس حضور دارند، می‌توانند کتابخوانی را در کشور پیش ببرند. این ۱۳ میلیون هسته اصلی کتابخوانی را در کشور تشکیل می‌دهند. خوشبختانه تولید کتاب در کشور فراوان است و چیزی که به آن نیاز داریم بهترین کتاب ترویج کتابخوانی است. معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره پیشرفت‌های حوزه کتاب در سال‌های پس از انقلاب عنوان کرد: در سطوح دانش‌آموزی در ۳ دهه بعد از انقلاب کتاب‌های خوبی منتشر شده‌اند. قبل از انقلاب کتاب‌های غیردرسی و فرهنگی تعداد کمی بودند و با تعداد محدودی کتاب روبه‌رو بودیم. زمانی که کتابی مانند «قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب» درمی‌آمد، نسل ما بسیار ذوق‌زده می‌شد. کتاب‌های خوب در حال حاضر فراوانند، کمبود ما نمایشگاه‌های کتاب است که با ایجاد نمایشگاه‌ها در پی آن هستیم که بتوانیم بهترین نمایشگاه‌ها را افزایش دهیم»

نگاهی به قدیمی‌ترین نمایشگاه‌های جهان

تجارت به مدد ریش سفید

به شمار می‌آیند. در این میان هر چه سعی کردیم آلمان را نادیده بگیریم تا شکر صنعت نمایشگاهی‌اش از سر این صفحه کم بشود نشد و دست آخر باز هم نام ۳ نمایشگاه مطرح این کشور در رکوردهای ما باقی ماند. این بار، تعدادی از ریش سفیدهای صنعت نمایشگاهی جهان را معرفی می‌کنند. با ما همراه باشید:

در این گزارش البته موضوع مورد بررسی سایت نمایشگاهی نیست. بلکه عنوان نمایشگاه‌هایی است که با نام، رویکرد و شرایط یکسان، بدون وقفه در ده‌ها سال برگزار شده‌اند. نمایشگاه‌هایی که با پای فرهنگ و اقتصاد کشورهای مختلف رشد کردند و امروز در کنار بزرگی و پول‌ساز بودنشان، یک تاریخ زنده و با افتخار برای مردم آن منطقه

می‌لاند - گروه تجارت: صنعت نمایشگاهی عمر درازی دارد. به صورت میانگین در جهان حدود ۱۵۰ سال از سابقه مفید نمایشگاه‌های مختلف می‌گذرد. در این میان برخی موضوعات نمایشگاهی هستند که از یکی دو قرن پیش تاکنون به صورت مستمر یا پراکنده برگزار شده و می‌توان آنها را به عنوان قدیمی‌ترین‌های این حوزه معرفی کرد.

نمایشگاه تعزیه در ایران

همیشه ایران را به‌عنوان آخرین گزینه خودمان در گزارش‌ها معرفی می‌کنیم تا حسن‌ختامی باشد بر گزارش‌های نمایشگاهی. اما این بار صحبت در مورد قدیمی‌ترین نمایشگاه‌های دنیا را از کشور خودمان شروع می‌کنیم. از دیرباز مهم‌ترین و تاثیرگذارترین آیین نمایش در کشور ما مربوط به تعزیه‌خوانی و اجرای حوادث جانشور کربلا بوده است. در این زمینه فرهنگ غنی تعزیه‌خوانی را می‌توان قدیمی‌ترین فعالیت فرهنگی ایرانیان قلمداد کرد.

تاریخ پیدایش تعزیه به صورت دقیق پیدا نیست. برخی با باور به ایرانی بودن این نمایش آیینی، پاگیری آن را به ایران پیش از اسلام به پیشینه ۳

هزار ساله سوگ سیاوش، پهلوان

داستان‌های ملی ایران نسبت داده و این آیین را مایه و زمینه‌ساز شکل‌گیری آن دانسته‌اند. برخی پژوهشگران نیز پیشینه آن را به آیین‌هایی چون مصائب میترا و یادگار زریبان بازمی‌گردانند و برخی پیدایش آن را متأثر از عناصر اساطیری میان رودان، آناتولی و مصر، و کسانی نیز مصائب مسیح و دیگر افسانه‌های تاریخی در فرهنگ‌های هند و اروپایی و سامی را در پیدایش آن کارساز دانسته‌اند. ولی به گمان بسیار، تعزیه جدا از شباهت‌هایش با عزاداری‌های آیینی گذشته

شکل تکامل‌یافته‌تر و پیچیده‌تر سوگواری‌های ساده شیعیان سده‌های نخستین برای شهیدان کربلاست. برخی دیگر با استناد به گزارش‌هایی، پیدایش تعزیه را مشخصاً از ایران پس از اسلام و مستقیماً از ماجرای کربلا و شهادت امام حسین (ع) و بارانش می‌دانند. در دوره اخیر سوگواری برای شهیدان کربلا از سوی دوستداران اهل بیت در آشکار و نهان در عراق، ایران و برخی از مناطق شیعه‌نشین دیگر انجام می‌گرفت؛ چنانکه ابوحنیفه دینوری، ادیب، دانشمند و تاریخ‌نگار عرب، در کتاب خود از سوگواری برای خاندان علی (ع) به روزگار امویان خبر می‌دهد. در این زمینه نمایشگاه عکس و ادوات اجرای تعزیه

شکل تکامل‌یافته‌تر و پیچیده‌تر سوگواری‌های ساده شیعیان سده‌های نخستین برای شهیدان کربلاست. برخی دیگر با استناد به گزارش‌هایی، پیدایش تعزیه را مشخصاً از ایران پس از اسلام و مستقیماً از ماجرای کربلا و شهادت امام حسین (ع) و بارانش می‌دانند. در دوره اخیر سوگواری برای شهیدان کربلا از سوی دوستداران اهل بیت در آشکار و نهان در عراق، ایران و برخی از مناطق شیعه‌نشین دیگر انجام می‌گرفت؛ چنانکه ابوحنیفه دینوری، ادیب، دانشمند و تاریخ‌نگار عرب، در کتاب خود از سوگواری برای خاندان علی (ع) به روزگار امویان خبر می‌دهد. در این زمینه نمایشگاه عکس و ادوات اجرای تعزیه

در موزه نمایشگاه گلستان را می‌توان به عنوان قدیمی‌ترین نمایشگاه موضوعی ایران معرفی کرد. نمایشگاهی که در آن حدود ۵۰ عکس بسیار قدیمی و لباس و ابزار اجرای تعزیه مربوط به حداقل ۱۰۰ سال قبل (قاجار و قبل از آن) وجود دارد.

قدیمی‌ترین نمایشگاه خودرو جهان

سالانه صدها نمایشگاه کوچک و بزرگ با محوریت خودرو در جهان برگزار می‌شود که اغلب آنها عمر و قدمتی بالای ۵۰ سال دارند. اما در این میان نمایشگاه بین‌المللی خودروی پاریس به‌عنوان قدیمی‌ترین نمایشگاه خودرو جهان شناخته می‌شود. این نمایشگاه قریب به ۱۱۵ سال قدمت داشته و از سال ۱۸۹۸ تاکنون هر بار به مدت یک هفته برگزار شده است. طبق اطلاعات موجود این نمایشگاه فقط در دوران جنگ جهانی اول و دوم برگزار نشده و در باقی دوره‌های مختلف به صورت مستمر برپا بوده است. نخستین بار مساحت نمایشگاه خودروی نیویورک کمتر از ۲۰۰۰ متر بوده، اما امروز در مساحتی نزدیک به ۹۰۰ هزار مترمربع برپا شده و نمایشگر بیش از ۱۰۰۰ مدل خودروی مختلف به‌علاوه فناوری‌های مرتبط با خودرو است. در جدیدترین دوره‌های این نمایشگاه تقریباً تمام کمپانی‌های بزرگ و صاحب‌نام خودرو حضور دارند. حضوری که در نهایت منجر به تعیین قوانین و چارچوب‌های بازار برای سال بعد دنیای خودرو می‌شود.

نمایشگاه هوایی برلین؛ پیر نمایشگاه‌های آلمان

نمایشگاه برلین یکی از قدیمی‌ترین نمایشگاه‌های هوایی دنیاست که هر دو سال یکبار در فرودگاه ExpoCenter Berlin برگزار می‌شود. این نمایشگاه نخستین بار در سال ۱۹۰۹ شروع بکار کرد و هرگز برگزاری آن لغو نشد. بسیاری از کارشناسان نقش این نمایشگاه را در رشد چشمگیر صنعت هوایی آلمان دخیل می‌دانند و معتقد هستند که اگر امروز آلمان به عنوان یکی از قدرت‌های صنعت ساخت‌وساز هواپیما مطرح شده، به دلیل توجهی است که به نمایشگاه صنایع هوایی دارد.

شرکت‌های بزرگ هواپیمایی نظیر بوئینگ، ایرباس و خصوصاً نمونه‌های روسی در این نمایشگاه به رقابت هوایی پرداخته و خودنمایی می‌کنند. در آخرین دوره از این نمایشگاه یک هزار و ۱۵۳ شرکت هوانوردی از ۴۷ کشور جهان تولیدات و خدمات خود مربوط به فناوری‌های هوافضا را در این نمایشگاه در معرض نمایش خواهند گذاشت. همچنین حدود ۳۰۰

فروند هواپیما از جمله ۸۳۸۰ در این نمایشگاه عرضه خواهند شد. سال ۲۰۱۴ میلادی حدود ۵۰ درصد از شرکت‌کنندگان از خارج از آلمان و از کشورهای ایتالیا، فرانسه، انگلیس، لهستان و روسیه بودند.

بازار بزرگ هنر جهان در کلن

نمایشگاه «آرت کولون» آلمان قدیمی‌ترین و از معتبرترین بازارهای هنر جهان محسوب می‌شود که تاکنون ۵۰ دوره از آن برگزار شده است. نمایشگاه هنر کلن (Art Cologne) تا دوره چهارم در پاییز برگزار می‌شد و از آن پس در بهار برگزار می‌شود. آثاری که در بازار کلن عرضه می‌شوند بسیار متنوع هستند و به دوره‌های مختلف تعلق دارند. در کنار آثار هنری، تازه‌ترین وسایل و تکنیک‌های مربوط به نقاشی، مجسمه‌سازی، طراحی و گرافیک نیز توسط شرکت‌ها و موسسه‌های بین‌المللی در نمایشگاه کلن به علاقه‌مندان معرفی می‌شود.

یکی از گران‌ترین کارهایی که برای فروش عرضه شد، تابلویی از لودویک کریشنر و متعلق به سال ۱۹۱۹ میلادی بود که ۳ میلیون یورو قیمت‌گذاری شده است. یکی از مجموعه‌داران شهر دوسلدورف آلمان نیز در غرفه خود ۱۲ تابلوی آبرنگ کمتر شناخته شده از امیل نوله را برای فروش عرضه می‌کند. این تابلوها در فاصله سال‌های ۱۹۳۸ تا ۱۹۴۵م کشیده شده‌اند که نوله به عنوان «هنرمند منحط» مورد غضب حکومت نازی‌ها قرار گرفته بود. «آرت کولون» از سال ۱۹۸۰ م یک جایزه ویژه به اشخاصی اهدا می‌کند که در معرفی هنر مدرن تلاش‌های ارزنده‌ای داشته‌اند. مثلاً جایزه سال ۲۰۱۲ برای نخستین بار نصیب یک گالری‌دار قدیمی شده که از چند دهه پیش دیگر فعال نیست. خانم آبی دکر که این جایزه ۱۰ هزار یورویی را دریافت کرد، در فاصله سال‌های ۱۹۶۶م تا ۱۹۷۶م یکی از گالری‌های معتبر آلمان را همراه با همسرش اداره می‌کرده است. بازار هنر کلن برای اغلب بازدیدکنندگان حکم نمایشگاه و موزه را دارد. بیشتر کسانی که از این بازار خرید می‌کنند مجموعه‌داران و دلالان آثار هنری هستند. در سال‌های اخیر استفاده از تکنیک‌های چندرسانه‌ای در بازار کلن رواج زیادی پیدا کرده است. در مواردی آثار هنری جدید با حضور هنرمندان عرضه می‌شود و در برخی از غرفه‌ها امکاناتی برای تجربه شخصی کار هنری به ویژه برای کودکان و نوجوانان در نظر گرفته شده است. روزنامه آلمانی «فرانکفورتر روندشاو» در گزارشی می‌نویسد، بازار هنر کلن از فرط تنوع و کثرت آثاری که در آن عرضه می‌شود درحال انفجار است و برای هر سلیقه‌ای چیزی در بر دارد.

نمایشگاه فناوری‌های تازه در آلمان

IFA یکی از قدیمی‌ترین نمایشگاه‌های صنعتی در آلمان محسوب می‌شود که از سال ۱۹۲۴م آغاز بکار کرده است تا شرکت‌های فناوری و سازندگان و تولیدکنندگان لوازم خانگی و کالاهای فناورانه را گرد هم جمع کند و علاقه‌مندان فرصتی به دست بیاورند تا جدیدترین ابداعات و نوآوری‌ها را در عرصه این کالاها به چشم ببینند. نمایشگاه برلین در طول عمر خود بسیاری از

در این نمایشگاه در معرض دید عموم قرار گرفت. در سال ۱۹۳۳ (۱۳۱۲) «رادیوی ملی» به عنوان نماد وحدت ملی برای قلمرو آلمان معرفی شد. از این رادیو ۷۰۰ هزار دستگاه فروخته شد که ۱۰۰ هزارتای آن در نمایشگاه برلین همان سال بود. سال ۱۹۳۵ (۱۳۱۴) نخستین مدل دستگاه ضبط صدا در این نمایشگاه به نمایش درآمد. نمایشگاه برلین اما در همین سال دچار حریق شد و از بین رفت.

برلین در سال ۱۹۳۹ (۱۳۱۸) باردیگر میزبان تازه‌های مخابرات بود، اما از سال ۱۹۴۰ (۱۳۱۹) تا ۱۹۴۹ (۱۳۲۸) به دلیل جنگ جهانی دوم و تبعات آن، نمایشگاه تعطیل ماند. نمایشگاه سال ۱۹۵۰ (۱۳۲۹) در شهر دوسلدورف آلمان برگزار شد، زیرا برلین اینک به دو قسمت تقسیم شده بود. نخستین رادیوی موج کوتاه هم در این نمایشگاه ارائه شد. مهم‌ترین محصول نمایشگاه ۱۹۵۳ (۱۳۳۲) نخستین تلویزیون‌ها با صفحه نمایش بزرگ بودند. البته قطر صفحه نمایش این تلویزیون‌ها تنها ۴۳ سانتی‌متر (۱۷ اینچ) بود. ویلی برانت، سیاستمدار معروف آلمانی، در سال ۱۹۶۷ (۱۳۴۶) نخستین تلویزیون رنگی جمهوری فدرال آلمان را که با سیستم پال (PAL) کار می‌کرد، در نمایشگاه بیست و پنجم در برلین روشن کرد. نمایشگاه مخابرات آلمان پس از چندین بار جابه‌جایی در شهرهای مختلف، باردیگر در سال ۱۹۷۱ (۱۳۵۰) و این بار با نام «نمایشگاه بین‌المللی مخابرات» به برلین بازگشت. نخستین برنامه استریوی رادیویی (دو کانال صدا) روز پنجم سپتامبر ۱۹۸۱ (۱۳۶۰) از نمایشگاه مخابرات برلین پخش شد. این نمایشگاه هر سال به مدت ۶ روز ادامه دارد و تاکنون تعدادی از مهم‌ترین اختراعات و محصولات جدید برای نخستین بار در این نمایشگاه معرفی شده است. در ابتدا IFA فقط به عرضه لوازم مخابراتی اختصاص داشت اما کم‌کم و با گسترش فناوری‌های متنوع تولیدکنندگان لوازم الکترونیکی مصرفی نیز به شرکت‌کنندگان آن پیوستند.

توسعه بنادر

زمینه‌ساز توسعه

صادرات مواد معدنی

محمدجعفر صادقی‌پناه

عضو خانه معدن

با توجه به اینکه سیاست‌های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران بر رشد و توسعه معادن توجه دارد، برای رسیدن به این هدف باید زمینه‌سازی‌های لازم را در همه ابعاد مورد نیاز اعمال این سیاست انجام داد. از آنجا که یکی دیگر از نقاط تمرکز اقتصاد ایران در بحث صادرات، توجه به صادرات مواد معدنی است، برای تسهیل روند صادرات مواد معدنی باید به توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل توجه کرد. بنادر گرچه یکی از مکان‌های مهم برای صادرات مواد معدنی هستند اما پیش از آن باید زیرساخت‌های مورد نیاز تا رسیدن این مواد به بنادر فراهم شود. به این دلیل توسعه بنادر در وهله اول نیازمند توسعه شبکه ریلی و حمل‌ونقل کشور است، چراکه متأسفانه ما در این دو حوزه از یک سو توسعه چندانی نداشته‌ایم و از سوی دیگر از ظرفیت‌های موجود این بخش‌ها نیز نتوانسته‌ایم استفاده صددرصدی داشته باشیم تا جایی که به گفته وزیر راه و شهرسازی از ظرفیت موجود شبکه ریلی کشور تا ۴ برابر میزان کنونی می‌توانیم استفاده کنیم.

ویژگی‌های مواد معدنی به گونه‌ای است که هم به لحاظ حمل‌ونقل این مواد تا بنادر و هم به لحاظ بارگیری این مواد، شرایط ویژه‌ای مورد نیاز است. چون معمولاً مواد معدنی به شکل فله‌ای و در حجم زیاد صادر می‌شوند بنابراین نیاز داریم با توسعه بنادر زمینه بارگیری مواد معدنی را با استفاده از فناوری‌های روز مورد استفاده در بنادر جهان، فراهم کنیم. یکی دیگر از اقداماتی که در جهت توسعه بنادر می‌توان انجام داد، اتحاد شرکت‌های بزرگ تولیدکننده مواد معدنی است تا از این راه شرکت‌ها بتوانند با بستن قرارداد با بنادر و همچنین شرکت‌های حمل‌ونقل و شبکه ریلی کشور از یک سو زمینه حمل مواد خود را فراهم کنند و از سوی دیگر با این کار هزینه تمام شده مواد معدنی را کاهش دهند.

بازار فلزات

شاخص	قیمت به دلار	قیمت قبلی
پلاتین	۱۲۰۶	۱۲۰۵
نقره	۱۶۰۲۹	۱۶۰۲۳
پالادیوم	۷۷۱	۷۶۹
آلومینیوم	۲۰۴۹.۵۰	۲۰۲۰.۵۰
فولاد	۴۶۵	۴۵۰
مس	۶۷۵۲	۶۶۹۵
نیکل	۱۵۶۰۰	۱۵۳۲۰
قلع	۱۹۶۱۰	۱۹۸۲۵
سرب	۲۰۲۲.۵۰	۲۰۲۵
روی	۲۲۴۱.۵۰	۲۲۴۲.۵۰

داخل پراتر

استعفای وزیر انرژی ترکیه

وزیر انرژی و منابع طبیعی ترکیه در واکنش به فشار حزب مخالف برای استعفا در پی وقوع چندین حادثه مرگبار در معادن زغال سنگ، ممکن است از مقام خود کناره‌گیری کند. روزنامه حریت در گزارشی نوشت: تاتر ییلدیز در نشست‌های بودجه مجلس ملی اظهار کرد که درخواست حزب مخالف برای استعفای من منطقی است و در زمان وقوع فاجعه سوسما استعفایم را به کابینه وزیران تسلیم کردم. وی در ادامه افزود: در درخواست ۱۳ عضو حزب مخالف از نخست وزیر برای استعفایم سهیم خواهد بود، این همه استعفا در حال حاضر گزینه راحت‌تری خواهد بود. ترکیه امسال شاهد وقوع دو حادثه معدنی بزرگ بوده است. در حادثه معدن زغال سنگ سوما ۳۰۱ معدنچی در ۱۳ می کشته و در ۲۸ اکتبر ۱۸ معدنچی بر اثر سرازیر شدن سیل در معدن گرفتار شدند که تنها جسد دو نفر از آنها پیدا شد.

واله‌برای سنگ‌آهن

رئیس جدید انتخاب کرد

شرکت برزیلی واله، پیترو پائینگا را به عنوان مدیر جدید بخش آهنی خود انتخاب کرد. پائینگا جانشین حوزه کارلوس مارتینز می‌شود که این شرکت را ترک می‌کند. این شرکت معدنی که بزرگترین تولیدکننده سنگ‌آهن در جهان است با دوران جدید قیمت‌های پایین اصلی‌ترین محصول خود سنگ‌آهن روبه‌رو شده است.

مزایای حضور ایتالیایی‌ها را در معادن ایران بررسی کرد؛

استفاده از تخصص ایتالیادر صنایع پایین دستی فولاد

در معادن و صنایع معدنی ایران است. آخرین گروهی که برای سرمایه‌گذاری در بخش معادن به ایران آمد یک گروه ایتالیایی بود. در این گروه علاوه بر سفیر ایتالیا دیپلمات‌هایی هم از این کشور حضور داشته‌اند.

اکنون و در شرایطی که کشورهای زیادی برای سرمایه‌گذاری در ایران اعلام آمادگی کرده‌اند باید شرایط حضور و فعالیت را فراهم کنیم. یکی دیگر از مواردی که در بحث سرمایه‌گذاری خارجی باید به آن توجه داشت رغبت سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری

لیلا مقدم‌فر - گروه معدن: ورود سرمایه‌گذاران خارجی به ایران یکی از راه‌های رفع رکود اقتصادی خواهد بود، گرچه در سال‌های گذشته تحریم‌های اقتصادی و شکل‌گیری فضای رسانه‌ای علیه ایران بر کمرنگ شدن حضور سرمایه‌گذاران خارجی اثر گذاشته است اما

نیاز به زمینه‌سازی

پیش از این تمایل خارجی‌ها بیشتر به سرمایه‌گذاری در بخش صنعت بود اما اکنون آنها معادن را نیز به‌عنوان یک فرصت بکر سرمایه‌گذاری شناسایی کرده‌اند. سلیمی درباره اعلام آمادگی ایتالیایی‌ها برای حضور در معادن ایران می‌گوید این موضوع به تخصص این کشور در زمینه معادن یا علاقه آنها به سرمایه‌گذاری در این حوزه مربوط است.

سوغات سرمایه‌گذاران خارجی

سیدحسین سلیمی با بیان اینکه در سال‌های گذشته ایران در تنگنای اقتصادی قرار داشته است، می‌گوید: به دلیل شرایط تحریمی نه‌تنها ما در زمینه فناوری با مشکل

فرصت ۹۰ درصدی سرمایه‌گذاران

مسعود گل‌شیرازی درباره تلاش سرمایه‌گذاران کشورهایی چون ایتالیا برای سرمایه‌گذاری در ایران آن را یک موقعیت مناسب برای ایران می‌داند و به سلیمی می‌گوید: اگر مروری به ذخایر معدنی کشور داشته باشیم خواهیم دید تاکنون ۱۰ درصد از معادن ما در

تعطیلی تنها کارخانه مس فریپورت در امریکا

این حادثه هیچ صدمه جانی نداشت و مواد نشت شده که آتش سوزی قسمتی از زیرساخت کارخانه را به‌دنبال داشتند، مهار شدند.

براساس گزارش رویترز، این کارخانه ظرفیت تولید سالانه ۱۸۰هزار تن مس را دارد که برابر با حدود ۱۴ درصد از تولید سالانه امریکاست. مصرف سالانه مس امریکای شمالی حدود ۲/۳میلیون تن است. فریپورت در گزارش درآمد اخیر خود پیش‌بینی کرده بود امسال حدود ۱/۸میلیون تن مس خواهد فروخت.

بازارهای ورق به روایت شاخص جهان

ارزان‌تر شده و به ۴۷۵ یورو در هر تن درب کارخانه رسید. ورق گالوانیزه ۰/۸ درصد بالا رفت. ورق تخت نیز ۱۶ یورو هر تن پایین آمده و به ۵۰۰ یورو هر تن درب کارخانه رسید. در بازار میلگرد شمال اروپا شاخص قیمت میلگرد ۸ یورو در هر تن ارزان‌تر شده و به ۴۳۵ یورو هر تن درب کارخانه رسید. بیلت صادراتی دریای سیاه ۱۱ دلار افت داشته که ۴۴۷ دلار در هر تن فوب شنیده شد و اختلاف قیمت بیلت و میلگرد در ۹۵دلار در هر تن ثابت داشت.

فریپورت مک موران، تنها کارخانه مس خود در امریکا را پس از یک حادثه آتش‌سوزی که در جریان آن مس مذاب از مخزن فرآوری به زمین سرازیر شد، به‌طور موقت تعطیل کرده است.

این شرکت درباره این حادثه که چهارشنبه گذشته اتفاق افتاد و همچنین میزان خسارت حاصل از شکست کوره قوس الکتریکی که کنسائتره را پیش از استخراج شدن مس ذوب می‌کند، در حال تحقیق است. به گفته سخنگوی این شرکت، تا زمان تکمیل تحقیقات مدت تعطیلی کارخانه و تاثیر آن بر میزان تولید، نامعلوم خواهد بود.

تحلیلگران موسسه سی‌آی‌بی‌سی بررسی کردند

تداوم کاهش قیمت طلا و نقره

بیشتری در بازار فلزات گرانبها در سال ۲۰۱۵ میلادی در پیش خواهد بود و این احتمال وجود دارد که قیمت طلا به زودی به کمتر از ۱۰۰۰ دلار برسد. ولی هرگونه کاهش شدید قیمت طلا موقتی و زود گذر خواهد بود.

به نظر می‌رسد ادامه روند بهبودی اوضاع اقتصادی امریکا و افزایش ارزش دلار تاثیرات منفی زیادی بر بازار کالاهای مختلف از جمله طلا خواهد داشت. احتمال افزایش نرخ بهره امریکا در سال ۲۰۱۵ میلادی نیز سایه سنگینی را بر تحولات بازار طلا و سایر فلزات گرانبها انداخته است.

اگر قیمت طلا به سطح ۱۵۰۰ دلاری بازنگردد بسیاری از پروژه‌های سرمایه‌گذاری در بخش تولید معادن بزرگ جهان متوقف خواهد شد. کاهش شدید قیمت طلا در ماه‌های گذشته فشار زیادی را بر شرکت‌های بزرگ معدنی جهان وارد کرده و بسیاری از این شرکت‌ها را در آستانه تعطیلی تولید طلا قرار داده است.

نکته دیگر درباره سفر هیات ایتالیایی به ایران حضور نمایندگان بانک‌های این کشور در سفر به ایران است که این موضوع نیز با توجه به تحریم بانک‌های ایرانی در سطح بین‌المللی قابل توجه است. گرچه اروپایی‌ها تاکنون تلاش کرده‌اند از هر فرصت برای حضور و سرمایه‌گذاری در ایران استفاده کنند اما نامشخص بودن روند مذاکرات ایران و گروه ۵+۱ بر نتایج سفر کشورهای اروپایی اثرگذار است، باید منتظر بود و دید قرار است سرمایه‌گذاران اروپایی در ایران به چه نحوی فعالیت کنند. با توجه به بکر بودن سرمایه‌گذاری در بخش معدن نسبت به بخش‌هایی چون، صنعت و نفت و انرژی به نظر می‌رسد ایران باید زمینه‌سازی‌های لازم را برای تسهیل و تسریع حضور سرمایه‌گذاران خارجی فراهم کند. پیش از این شرکت‌های بزرگ ایتالیایی در بخش‌های تولید فولاد، سنگ‌آهن، آلومینیوم، زغال سنگ و نیز پوشش‌های بیمه‌ای و بانکی فعالیت‌های چشمگیری داشته‌اند. همچنین ایران و ایتالیا در حوزه معدن و صنایع معدنی سابق همکاری‌های بیمه‌ای داشته‌اند. یکی دیگر از موارد همکاری ایران و ایتالیا در حوزه معادن اعلام آمادگی یک شرکت ایتالیایی به منظور ساخت کارخانه طراحی و تولید تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی بوده است.

سرمایه‌گذاری بخش خصوصی کافی نیست

با توجه به نیاز ایران در بخش‌های مختلف مالی و توسعه زیرساخت‌ها مهدی کرباسیان مدیرعامل ایمیدرو گفته است با توجه به وجود طرح‌های متعدد معدن و صنایع معدنی در ایران، آماده حضور شرکت‌های ایتالیایی برای سرمایه‌گذاری مشترک یا اجرای طرح‌ها به‌صورت قراردادهای پیمانکاری در این بخش‌ها هستیم. این در حالی است که ورود سرمایه‌گذاران خارجی در ایران ابعاد مختلفی را در بر خواهد گرفت. رئیس انجمن سرمایه‌گذاری مشترک ایرانی و خارجی درباره نیاز به حضور سرمایه‌گذاران خارجی در ایران به سلیمی می‌گوید بخش خصوصی به تنهایی قادر نیست در همه بخش‌ها سرمایه‌گذاری کند. سلیمی با بیان اینکه تاکنون کشورهای زیادی برای حضور در ایران اعلام آمادگی کرده‌اند می‌گوید:

دریچه

تداوم کاهش قیمت طلا و نقره

تحلیلگران موسسه سرمایه‌گذاری سی‌آی‌بی‌سی اعلام کردند که قیمت طلا در شرایط کنونی به دنبال دستیابی به کف قیمت است و انتظار نمی‌رود قیمت این فلز زرد به‌زودی با افزایش چشمگیر و قابل توجهی روبه‌رو شود. به گزارش پایگاه اینترنتی کیتکونوز، موسسه سرمایه‌گذاری سی‌آی‌بی‌سی همچنین پیش‌بینی خود نسبت به قیمت جهانی طلا و نقره را کاهش داده است.

براساس این گزارش موسسه سی‌آی‌بی‌سی پیش‌بینی کرد که قیمت هر اونس طلا امسال به‌طور میانگین به کمتر از ۱۲۵۰ دلار خواهد رسید. این رقم در گزارش قبلی این موسسه ۱۳۵۰ دلار اعلام شده بود.

میانگین قیمت طلا در سال ۲۰۱۵ میلادی نیز به کمتر از ۱۲۰۰ دلار خواهد رسید به طوری که این رقم در گزارش قبلی موسسه سرمایه‌گذاری سی‌آی‌بی‌سی ۱۳۰۰ دلار اعلام شده بود. میانگین قیمت هر اونس طلا در بلندمدت ۱۲۰۰ دلار خواهد بود.

این گزارش حاکی است، میانگین قیمت هر اونس نقره نیز امسال به کمتر از ۱۸/۵۰دلار خواهد رسید. این رقم در گزارش قبلی موسسه سی‌آی‌بی‌سی ۲۲ دلار اعلام شده بود. میانگین قیمت نقره سال آینده نیز به کمتر از ۱۷ دلار خواهد رسید که این رقم در گزارش قبلی ۲۰دلار اعلام شده بود.

این موسسه پیش‌بینی کرده که نوسانات

هفته‌نامه اکونومیست در گزارش این هفته خود نوشت، به دلیل اینکه قسمت اعظم حوزه معدن خصوصی‌سازی شده است، فعالان خارجی ورود به این بخش از اقتصاد ایران را آسان‌تر می‌یابند.

به نوشته این هفته‌نامه، ایران نهمین ذخایر بزرگ مس و یازدهمین ذخایر بزرگ سنگ‌آهن را در اختیار دارد و البته نفت ایران چهارمین منابع بزرگ نفت جهان را دارا است و اکنون مقامات ایرانی در حال نوشتن قراردادهای نفتی برای خارجی‌ها هستند.

در ابتدای امسال رییس‌جمهوری ایران، حسن روحانی با کارفرمایان خارجی در بخش انرژی در کنفرانس داووس ملاقات کرد و نوای خوشایندی را به راه انداخت به طوری که در بلندمدت، آینده سرمایه‌گذاری در بخش گاز نویدبخش‌تر هم می‌شود.

ایران با داشتن عظیم‌ترین منابع گاز جهان تنها یک‌درصد بازار سهام جهان را در اختیار دارد. این گزارش که در آستانه شکل‌گیری دور جدید مذاکرات هسته‌ای منتشر شده به نقل از صرافانی که در سالن‌های ورودی نیمه‌خالی فرودگاه بین‌المللی تهران کار می‌کنند، می‌گوید: اگر توافق صورت گیرد، هواپیماها از همه جا به ایران می‌آیند.

از سوی دیگر در این گزارش بر نقل قولی از یک مقام امریکایی تأکید شده که گفته است: به محض آنکه تحریم‌های اصلی را برداریم - که به‌زودی در توافق هسته‌ای صورت خواهد پذیرفت - تمام کشورهای جهان به ایران سرازیر می‌شوند. مقامات تهران پذیرای نمایندگان تجاری از کشورهای خارجی هستند و امیدوارند در مبارزه علیه تحریم‌ها متحدانی بیابند.

در همان حال پیشخدمت یک هتل مجلل کیف پول خود را نشان می‌دهد که پر از انعام‌های مسافرانی از سراسر جهان است. وکلا، مشاوران و بانکداران محلی خدمات خود را در بازاری که روزگاری آن را آخرین بازار بزرگ بسته شده جهان می‌پنداشتند، بر سر زبان‌ها می‌اندازند. چهره‌های آشنا مانند مدیرانی از شرکت خودروسازی پژو فرانسه که ۳۰ درصد سهم بازار ایران را قبل از خروج در سال ۲۰۱۲م در اختیار داشت، بازگشته‌اند.

فرصت‌ها در ایران بعد از انجام توافق گسترده خواهد بود. طبق گزارش دولت امریکا تحریم‌ها تولید ناخالص داخلی ایران را تا ۲۵ درصد در ۳ سال گذشته کاهش داده است؛ اما هنوز هم با داشتن ۱۰۲ تریلیون دلار برابری قدرت خرید، ایران هجدهمین اقتصاد بزرگ جهان است.

جمعیت ۸۰ میلیونی ایران تحصیل‌کرده است؛ ذخایر نفت و گاز این کشور بسیار عظیم است. طبق گزارش ترویک پارتنرز (اولین بنیاد سرمایه‌گذاری خارجی در بازارهای ایران) بورس تهران با داشتن سرمایه تقریبی ۱۵۰ میلیارد دلاری دومین بورس بزرگ خاورمیانه است. اما خارجی‌ها تنها ۰/۱ درصد سهام شرکت‌های بورس را در اختیار دارند، در مقایسه با ترکیه که این رقم ۵۰ درصد بورس اصلی استانبول است، بازار سهام تهران خوب اداره می‌شود. گرداننده و قانونگذار آن از هم تفکیک شده و داده‌های تازه بازار به صورت آنلاین در دسترس است.

حدود ۸ میلیون ایرانی دارای سهام و ۵۰۰ هزار نفر به طور فعال مشغول مبادله هستند. سال گذشته بازار سهام ۱۳۰ درصد رشد داشت. صندوق‌های بازنشستگی محلی، مایل به فروش برخی از دارایی‌های خود هستند. این امر فرصتی در اختیار سرمایه‌گذاران خارجی قرار می‌دهد تا سهام بخردند و با پیوندهای خوب با دولت به شرکت‌های ناکارآمد و بالقوه کم ارزش سر و سامانی بدهند.

در همین حال بانکها بیش از همه نیازمند کارشناسان و سرمایه خارجی هستند اما مقررات دست‌وپاگیر و نابهنجاری دارند، در همین زمینه افتتاح بانکهای خصوصی با مشکلاتی روبه‌رو است.

بزرگی، تنها معیار برای معادن استاندارد نیست

میزان ذخیره قطعی و عیار کانی شاخصه مهم معدن در مقیاس جهانی

معدن بزرگ کشور محسوب شده که از معیار لازم برای قرار گرفتن در استاندارد جهانی برخوردار هستند. وی به دیگر مواردی که در مورد معادن در مقیاس بزرگ و جهانی باید مورد توجه قرار گیرد اشاره کرد و گفت: با توجه به نوع ماده معدنی می‌توان میزان استراتژیک بودن و ارزش اقتصادی آن را مشخص کرد. به‌عنوان مثال در معدن طلا در صورتی که در هر تن، بتوان ۲ تا ۳ گرم طلا وجود داشته باشد استخراج و بهره‌برداری از معدن با صرفه اقتصادی همراه خواهد بود. از سوی دیگر عیار حد اقتصادی را بازار مشخص خواهد کرد. به‌عنوان مثال در گذشته معادن مس که میزان عیار آنها ۵ درصد بود مورد توجه فعالان قرار نمی‌گرفت اما این در حالی است که مس با عیار زیر یک درصد مورد استفاده قرار می‌گیرد. چرا که با توجه به پیشرفت تکنولوژی میزان عیار اقتصادی کاهش پیدا کرده و می‌توان با انجام عملیات فرآوری زمینه را برای استفاده از آنها فراهم کرد. وی با بیان اینکه معادن بزرگ و مطرح تأثیر قابل توجهی بر روی بازار جهانی محصول خواهند داشت افزود: معدن سرب و روی انگوران که در چند سال اخیر با ریزش مواجه شد تأثیر بسزایی در قیمت سرب و روی در بازار جهانی گذاشت و افزایش قیمت این محصول را به دنبال داشت.

از ۱۰ درصد ذخیره کل کشور را در اختیار داشته باشد می‌توان از آنها با عنوان معادن بزرگی یاد کرد که از مهم‌ترین اصل برای قرار گرفتن در گروه معادن مطابق با استاندارد جهانی برخوردارند. همچنین در صورتی که ذخیره قطعی معدن کرومیت بیش از ۵۰۰ هزار تن باشد جزو این معادن خواهد بود. از دیگر مواد معدنی که ارزش اقتصادی بالایی دارند می‌توان به مس اشاره کرد به این ترتیب معادنی که بیش از ۲۰ درصد از ذخایر مس کشور را در اختیار دارند نیز به‌عنوان معادن استاندارد و بزرگ شناخته خواهد شد.

وی در ادامه گفت: یکی از این کانی‌ها پلاست و معادن طلائی که ذخیره آنها بیش از ۱۰۰ تن باشد در ردیف این معادن استاندارد قرار می‌گیرند. تیتانیوم یکی دیگر از این کانی‌های فلزی بوده که در صورت داشتن ۲۰ درصد از ذخیره کل کشور می‌تواند جزو معادن استاندارد کشور قرار گیرد. عضو انجمن نظام مهندسی در ادامه به معادن بزرگ کشور که این شرایط را دارند اشاره کرد و گفت: در حال حاضر ایران معادن سنگ‌آهن گل‌گهر سیرجان، سنگ‌آهن سنگان، مس سرچشمه و مس سونگون، سرب و روی مهدی‌آباد و انگوران، معدن تیتانیوم کهنوج و قره آغاج ارومیه جزو

نرگس قیصری - گروه معدن: در چند هفته گذشته اظهار نظرهای زیادی را در مورد محدود شدن معادن ایران که در حد استانداردهای جهانی هستند به کمتر از ۲۰ معدن شنیده‌ایم. موضوعی که نشان می‌دهد بزرگ بودن معادن تنها مزیت برای اقتصادی بودن یک معدن محسوب نشده و معیارها و استانداردهای زیادی در اقتصادی بودن یک معدن دخیل هستند، اما این موضوع از آن جهت حائز اهمیت است که در کشور ما اساس معیار برای قرار گرفتن معادن در استانداردهای جهانی چیست و آیا معادن کوچک هم در صورت رعایت تمامی استانداردها می‌توانند در ردیف این معادن قرار گیرند.

نوع مواد معدنی، تعیین‌کننده ارزش اقتصادی

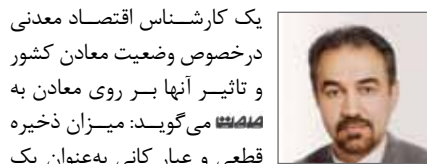
آنها بر اقتصاد اشاره کرد و گفت: میزان مقاومت مواد معدنی در برابر تحریم‌های بین‌المللی بالا است. چرا که معدن، معدنکاری و صنعت معدن بیشترین اتکا را به توانایی‌ها و فناوری‌های داخلی داشته و همین امر سبب شده تا ضربه‌پذیری آنها در برابر فشارهای بین‌المللی و تحریم‌ها افزایش پیدا کرده و کمترین آسیب را ببینند. در واقع این محصولات به دلیل کاربردهای فراوانی که دارند به‌عنوان موتور محرکه دیگر صنایع به حساب آمده و می‌توان با توجه به این موضوع با انجام سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری بر روی این بخش ضمن تأمین نیاز صنایع داخلی با صادر کردن آنها با ایجاد ارزش‌افزوده، راه را برای رشد اقتصاد معدنی فراهم کرد.

معادن مقیاس جهانی

عضو انجمن نظام مهندسی معدن در خصوص معیارهای معادن در مقیاس جهانی به می‌گوید: اینکه چه معادنی از استانداردهای جهانی برخوردارند نیازمند در اختیار داشتن معیارهای مختلفی است که یکی از مهم‌ترین آنها نوع و ذخیره معدنی است.

اردشیر پورشعبان افزود: در این راستا و با توجه به دستورالعمل وزارت صنعت، معدن و تجارت که در تاریخ ۱۷ آبان ۱۳۹۲ به سازمان صنایع معدنی اعلام شده است. ۶ نوع ماده معدنی را که قیمت بالاتری نسبت به دیگر کانی‌ها دارند همچون سنگ‌آهن، کرومیت، مس، سرب و روی، طلا و تیتانیوم به عنوان مهم‌ترین ذخایر معدنی معرفی شده‌اند.

وی افزود: یکی از نکات مهمی که باید در مورد انتخاب معدن براساس استاندارد جهانی در نظر گرفته شود میزان ذخایر کانی‌هاست به این ترتیب که معادن سنگ‌آهن و سرب و روی که ذخیره قطعی آنها بیش

یک کارشناس اقتصاد معدنی در خصوص وضعیت معدن کشور و تأثیر آنها بر روی معادن به می‌گوید: میزان ذخیره قطعی و عیار کانی به‌عنوان شاخصه برای انتخاب یک معدن در مقیاس جهانی به‌شمار آمده و بر این اساس می‌توان با انجام برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری بر روی آنها زمینه استخراج و بهره‌برداری را فراهم کرد.

محمدحسین بصیری با بیان اینکه براساس نوع ماده معدنی، میزان اقتصادی بودن آن مشخص می‌شود گفت: یکی از موارد مهمی که باید در هنگام تقسیم‌بندی مواد معدنی برای تعیین میزان ارزش اقتصادی آنها مشخص شود نوع کانی است. به‌عنوان مثال با توجه به اینکه تنوع بسیاری در مورد انواع محصولات وجود دارد اما در برخی موارد این کانی‌ها همچون آلونیت با وجود اینکه از ذخیره فراوانی برخوردار بوده اما به دلیل نبود صرفه اقتصادی مورد بهره‌برداری قرار نمی‌گیرد. در حال حاضر معادن مس سرچشمه، سنگ‌آهن چغارت، چادرملو، سنگان، گل‌گهر سرب و روی مهدی‌آباد، سرب و روی انگوران و طلای زرشوران از جمله معادنی هستند که شرایط معادن در مقیاس جهانی را دارند.

وجود بازار تقاضا

وی از معادن به‌عنوان یک ثروت ملی یاد کرد و افزود: میزان عیار ماده معدنی و نوع آن براساس کاربردهایی که در صنایع مختلف دارد زمینه‌های اقتصادی بودن آن را فراهم می‌کند. همچنین نیاز بازار و تقاضا برای محصولات معدنی از دیگر موارد مهمی است که باید مورد توجه قرار گیرد.

وی در ادامه به نبود ضربه‌پذیری مواد معدنی و تأثیر

گزارش روز

در نشست دومین همایش بین‌المللی انجمن سنگ‌آهن مطرح شد

آزادسازی قیمت سنگ‌آهن، زمینه‌ساز افزایش رقابت

تمایل به حضور در چابهار دارند تنها به دلیل فراهم نبودن تمامی زیرساخت‌های حمل و نقلی است به طوری که چون به این بندر واردات کمتری صورت می‌گیرد، شرکت‌های حمل‌ونقل جاده‌ای نیز کمتر تمایل برای بارگیری به این منطقه دارند. وی افزود: به نظر می‌رسد رونق بندر چابهار نیازمند سرمایه‌گذاری دولت است.

تولید ۱۱۰ میلیون تنی سنگ‌آهن

سجاد غرقی، عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران نیز در نشست خبری دومین همایش بین‌المللی انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران با بیان اینکه افزایش سه برابری حقوق دولتی و برخورداری غیرحمایتی از مشکلاتی است که باعث می‌شود بخش خصوصی در کاهش هزینه‌های تولید سنگ‌آهن نتواند چندان موفق عمل کند، اظهار کرد: برای افزایش بهره‌وری در صنعت سنگ‌آهن ایران نیاز به ایجاد تغییرات بنیادین در این صنعت دارد. وی ادامه داد: باید برای بقای این صنعت به سمت ادغام‌های افقی و عمودی برویم؛ به طوری که برای مقابله با ازان‌فروشی خارجی‌ها به ایجاد کنسرسیوم‌هایی در حد تولید و فروش بین شرکت‌های سنگ‌آهن نیاز داریم تا سطح تولید و عرضه سنگ‌آهن توسط بخش خصوصی بزرگ مقیاس شود. غرقی در ادامه گفت: با توجه به شرایط فعلی و پیگیری‌های صورت گرفته در شرایط کنونی نمی‌توان بازار جدیدی را جایگزین بازار چین کرد.

وی افزود: باید توجه داشت بندر چابهار از نظر بعد مسافتی نزدیک‌تر از بندرعباس به چین است که این موضوع خود باعث کاهش هزینه حمل خواهد شد ضمن آنکه به دلیل ساختار منطقه و اسکله‌های موجود امکان پهلوگیری کشتی‌های بزرگ فراهم بوده و زیان دموارژ به صادرکنندگان تحمیل نمی‌شود. شکوری با بیان اینکه با وجود اینکه که قیمت سنگ‌آهن در بازار جهانی بسیار کاهش یافته است اما استرالیا و برزیل همچنان به رشد تولید و صادرات خود ادامه می‌دهند، گفت: دلیل اصلی این امر، قیمت تمام شده پایین شرکت‌های سنگ‌آهنی این دو کشور است.

شکوری در پاسخ به اینکه سازمان بنادر از فراهم بودن زیرساخت‌های بندر چابهار برای صادرات خبر داده و معتقد است سنگ‌آهنی‌ها تمایلی برای صادرات از طریق این بندر ندارند، گفت: این که سنگ‌آهنی‌ها و صادرکنندگان کمتر

سند راهبردی سنگ‌آهن ایران در این همایش خیر داد و تصریح کرد: همچنین از نمایندگان انجمن سنگ‌آهن و فولاد چین و متال بولتن برای حضور در همایش سنگ‌آهن ایران در زمینه بررسی روش درست قیمت‌گذاری سنگ‌آهن و نزدیک شدن قیمت سنگ‌آهن ایران به قیمت‌های جهانی دعوت شده است.

هزینه حمل و نقل چند برابر قیمت تمام‌شده سنگ‌آهن

بهرام شکوری، نایب‌رییس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران در ادامه این نشست با عنوان اینکه مشکل اصلی صادرات سنگ‌آهن، نبود زیرساخت حمل و نقل مناسب است، گفت: در این راستا انجمن پیشنهاد داده تا با فراهم ساختن زیرساخت‌های چابهار به‌جای بندرعباس، زمینه کاهش هزینه‌های صادرات سنگ‌آهن را فراهم سازد.

تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران نیز در پاسخ به اینکه آزادسازی قیمت سنگ‌آهن که به‌تازگی از سوی رییس هیات عامل ایمیدرو و برخی از فعالان این حوزه مطرح شده، چه تأثیری بر تولید و صادرات بخش خصوصی می‌گذارد، گفت: تا پیش از این سنگ‌آهن با یک قیمت تکلیفی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت برای عرضه به فولادسازهای داخلی تعیین می‌شد که همین موضوع انگیزه لازم را برای حضور بخش خصوصی از بین می‌برد.

وی با عنوان اینکه واحدهای فولادی باید خود را با شرایط جدید هماهنگ کنند، افزود: فولادی‌ها باید با کاهش هزینه‌های سربار خود به سمت استفاده از سنگ‌آهن با قیمت آزاد حرکت کنند همچنین احداث واحدهای جدید باید با در نظر گرفتن قیمت آزاد سنگ‌آهن صورت گیرد.

دبیر دومین همایش بین‌المللی انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن در خصوص برگزاری این همایش در ۹ آذر گفت: در همایش آذر ماه مسائلی همچون سنگ‌آهن و چالش‌های محیط کسب و کار، تحلیل چالش‌های زنجیره ارزش تولید فولاد در ایران، فرصت‌های سرمایه‌گذاری در سنگ‌آهن ایران، تحلیل مقیاس اقتصادی کسب و کار معادن در ایران، تحلیل روند جهانی بازار سنگ‌آهن، گذشته، حال و آینده و روش‌های تأمین گندله مورد نیاز کشور مورد نقد و بررسی قرار خواهد گرفت.

وی همچنین از رونمایی از کلیات سنگ‌آهن ایران در ادامه این نشست پروا سلطانی، دبیر دومین همایش بین‌المللی انجمن

شهریار خدیوپرد - گروه معدن: رییس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران گفت: سنگ‌آهن ایران برای رقابت در بازار نیاز به برندسازی دارد.

به گزارش **سنت**، قدیر قیافه روز گذشته در نشست خبری دومین همایش بین‌المللی سنگ‌آهن انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران که در محل انجمن برگزار شد با بیان اینکه هزینه تمام شده تولید سنگ‌آهن ایران با سایر کشورها همچون استرالیا تفاوتی ندارد، گفت: مشکل ما بر سر قیمت تمام‌شده تولید نیست بلکه مشکل اصلی بر سر هزینه حمل و نقل است که قیمت تمام‌شده سنگ‌آهن ایران را نسبت به استرالیا تا ۲۰ دلار افزایش می‌دهد.

قیافه با اعلام اینکه به زودی انجمن را به عنوان مرجع رسمی اعلام قیمت سنگ‌آهن ایران معرفی خواهیم کرد، گفت: بررسی‌ها نشان می‌دهد برخی از سایت‌های چینی قیمت سنگ‌آهن ایران را پایین‌تر از قیمت واقعی اعلام می‌کنند که در این راستا به چینی‌ها هشدار داده‌ایم و مقرر شده تا از این پس قیمت رسمی سنگ‌آهن ایران از سوی آیروپکس (انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران) و براساس معاملات واقعی انجام شده، تعیین شود.

رونمایی از کلیات سند راهبردی سنگ‌آهن ایران

در ادامه این نشست پروا سلطانی، دبیر دومین همایش بین‌المللی انجمن

تقویت و بهینه‌سازی ساختار نظارت عالی بر طرح‌های شرکت ملی نفت ایران و بکارگیری سیستم‌های مکانیزه پیگیری طرح‌ها و پروژه‌ها، با جدیت در دستور کار مدیریت برنامه‌ریزی تلفیقی این شرکت قرار گرفته است. محمد جندقیان، معاون نظارت بر بهینه‌سازی مصرف انرژی و ارزشیابی طرح‌های مدیریت برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی نفت ایران بر تقویت و بهینه‌سازی ساختار نظارت عالی بر طرح‌های این شرکت تاکید کرد و گفت: در این زمینه، کنترل پروژه‌ها در ۳ بخش کیفیت، هزینه و زمان مورد توجه قرار می‌گیرد.

فراخوان عمومی مزایده فروش گازهای مشعل از امروز وارد فاز اجرایی می‌شود. براساس اعلام معاونت سرمایه‌گذاری و تامین منابع مالی شرکت ملی نفت ایران، مزایده گازهای مشعل مربوط به هر کدام از شرکت‌های فرعی شرکت ملی نفت ایران شامل ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، نفت مناطق مرکزی، نفت فلات قاره و نفت و گاز اروندان توسط همان شرکت فرعی و به صورت یک مرحله‌ای انجام می‌شود و قرارداد فروش گاز توسط شرکت فرعی به نیابت از طرف شرکت ملی نفت ایران و با ارز دلار منعقد خواهد شد.

مهدی شریفی نیک‌نفس، مدیرعامل شرکت بازرگانی پتروشیمی از اعلام آمادگی ایران برای حضور سرمایه‌گذاران اندونزیایی در پروژه‌های پتروشیمی در گفت‌وگوهای دوجانبه تهران و جاکارتا خبر داد و گفت: هم‌اکنون کشور اندونزی برای سرمایه‌گذاری در زمینه تولید اوره و آمونیاک در ایران ابراز تمایل کرده است، از این رو اطلاعات فنی دو طرف در زمینه توان صادرات و واردات این محصولات تبادل می‌شود.

ستار محمودی، قائم‌مقام وزیر نیرو اظهار کرد: در مذاکره‌های انجام‌شده با وزارت نفت، خوشبختانه مشکل خاصی در تامین سوخت نیروگاه‌های کشور وجود ندارد و نیروگاه‌ها طبق برنامه در حال تولید هستند.

حمیدرضا عراقی معاون وزیر نفت با تشریح توافق جدید گازی بین وزیر نفت ایران و مسئولان گازی دولت ترکیه‌ستان اعلام کرد: براساس توافق دوجانبه، این کشور حجم صادرات گاز به ایران در فصل زمستان را نه تنها کاهش نمی‌دهد بلکه میزان گاز وارداتی تا سقف ۳۰ میلیون مترمکعب در روز افزایش می‌یابد.

با افت ۲۳ دلاری قیمت‌ها در ۵ ماه امسال رخ داد

زیان ۱/۲ میلیارد دلاری ایران از سقوط قیمت نفت

هدی یوسف زاده - گروه صنعت: بر اساس تغییرات ایجاد شده قیمت جهانی نفت، در پایان هفته گذشته قیمت طلای سیاه به ۷۷/۸ دلار در هر بشکه رسید و هرچند که در ابتدای هفته جاری با افزایش حدودا ۲ دلاری به ۷۹/۳ دلار رسید اما در ۲۴ ساعت گذشته، بار دیگر این قیمت دستخوش تغییر شد و در آخرین معاملات بازار جهانی به مرز ۷۸ دلار رسید. براین اساس، رسیدن قیمت نفت به زیر ۸۰ دلار، دیپلماسی خفته وزارت نفت را فعال کرده و وزیر نفت پس از دیدار با وزرای نفت قطر، کویت و ونزوئلا، راهی امارات می‌شود تا با همتای اماراتی خود دیدار کند.

گزارش‌ها حاکی از آن است که با افت ۲۳ دلاری قیمت نفت در ۵ ماه منتهی به اکتبر ۲۰۱۴ ارزش نفت تولیدی اوپک ۴۱ میلیارد دلار کاهش یافته و باعث زیان ۱/۲ میلیارد دلاری ایران از محل صادرات نفت خام شده است.

تولید ۴۴۴ میلیارد دلار اوپک

بر اساس اطلاعات منتشر شده از سوی اوپک، قیمت نفت سنگین ایران از ژوئن ۲۰۱۴ بالغ بر ۲۳ دلار کاهش یافته و از ۱۰۷/۴۵ دلار در ماه ژوئن به ۸۴/۶۱ دلار در اکتبر همین سال رسیده است. در همین حال قیمت نفت ایران از ۱۰۷/۴۵ دلار در ماه ژوئن به ۱۰۶/۲۱ دلار در ماه جولای کاهش یافته است. این رقم در ماه آگوست با افت حدود ۵ دلاری به ۱۰۱/۴۲ دلار در هر بشکه رسیده است. در ماه سپتامبر نیز هر بشکه نفت ایران در برابر ۹۶/۱۴ دلار معامله شده که این رقم در ماه اکتبر حدود ۱۱ دلار کاهش داشته و به ۸۴/۶۱ دلار رسیده است.

با فرض صادرات روزانه یک میلیون بشکه‌ای نفت ایران در ماه‌های ژوئن تا اکتبر و با توجه به متوسط قیمت‌های ماهانه نفت ایران کل درآمد نفتی ایران در این دوره ۱۴/۸۷۳ میلیارد دلار برآورد شده است.

بر این اساس، زیان ایران از افت قیمت نفت در ماه‌های ژوئن تا اکتبر افزون‌بسر ۱/۲۴۲ میلیارد دلار بوده و به عبارتی دیگر درآمد نفتی ایران ۸ درصد کاهش یافته است و چنانچه قیمت نفت در سطح ۱۰۷/۴۵ دلار باقی

می‌ماند درآمد نفتی ۱۶/۱۱۵ میلیارد دلاری در ماه‌های ژوئن تا اکتبر عاید ایران می‌شود.

زیان اوپک از افت قیمت نفت در این مدت ۴۱ میلیارد دلار محاسبه شده است. با فرض تولید روزانه ۳۰ میلیون بشکه‌ای اوپک و متوسط قیمت‌های ماهانه نفت این سازمان ارزش کل نفت تولیدی اوپک در ۵ ماه منتهی به پایان اکتبر افزون‌بر ۴۴۴ میلیارد دلار بوده است و چنانچه قیمت نفت ماه ژوئن در ماه‌های بعد نیز حفظ می‌شد، ارزش تولید نفت اوپک در این ۵ ماه به ۴۸۵ میلیارد دلار می‌رسید.

در همین حال بانک بین‌المللی «گلدمن ساج» پیش‌بینی کرد کاهش چشمگیر تولید نفت اوپک به نفع کشورهای عضو این سازمان نخواهد بود و این احتمال وجود دارد که به شکوفا شدن نفت «شیل امریکا» بینجامد.

در حالی که قیمت جهانی نفت به دلیل پیشی گرفتن عرضه بر تقاضا تنزل کرده، کاهش بیش از ۵۰۰ هزار بشکه‌ای نفت در روز به نفع اعضا نیست و کاهش بیش از این باید در سال ۲۰۱۶ میلادی محقق شود، یعنی زمانی

خواهد بود. این گزارش افزود: کند شدن رشد تقاضا و افزایش تولید کشورهای غیرعضو اوپک به خصوص امریکا تهدیدی مشترک برای تمام کشورهای عضو اوپک به شمار می‌رود.

اما سازماندهی یک واکنش مشترک از این جهت دشوار خواهد بود که کاهش تقاضا و افزایش تولید نفت شیل تاثیرات بسیار متفاوتی را بر اعضای مختلف گذاشته است. تعیین سهم اوپک از کل بازار زمانی که تقاضا به سرعت در حال افزایش است، کاری آسان است، وضعیتی که در یک دهه قبل جهان شاهد آن بود. اما زمانی که تقاضا افزایش چندانی نمی‌یابد و تولید تولیدکنندگان غیرعضو اوپک در حال افزایش است، اوپک در شرایطی دشوار قرار می‌گیرد، یعنی همان وضعیتی که ۲۰ سال قبل با آن مواجه بود. در این شرایط کشورهای عضو باید تصمیم بگیرند که آیا تولید را کاهش بدهند یا نه و اگر کاهش بدهند، به چه میزانی و این کاهش باید چگونه بین اعضا تقسیم شود.

اوپک سقف تولید خود را تغییر نمی‌دهد

در همین حال در شرایطی که قیمت جهانی نفت به پایین‌ترین رقم در ۴ سال گذشته رسیده است، یک مشاور سابق وزارت نفت عربستان پیش‌بینی کرد اوپک در نشست آتی که هفته آینده برگزار می‌شود سقف تولید خود را دست نخورده حفظ خواهد کرد.

محمد سرورالسببان که تا سال ۲۰۱۳ مشاور ارشد وزارت نفت عربستان بود، گفت: مذاکرات اعضای اوپک سخت‌ترین نشست تاریخ اوپک خواهد بود، زیرا برخی اعضا انتظار نداشتند قیمت نفت با این سرعت تا این حد کاهش یابد.

در اوایل ماه نوامبر، ریاض قیمت نفت خود در بازار امریکا را کاهش داد و قیمت نفت در بازار آسیا را که اصلی‌ترین خروجی نفت این کشور به شمار می‌رود، افزایش داد. تحلیلگران معتقدند، عربستان می‌خواست با این اقدام سهم خود از بازار نفت امریکا را در مقابل هجوم نفت شیل حفظ کند. افزایش تولید نفت شیل موجب فزونی عرضه و کاهش قیمت جهانی نفت شده است.

نوبت اول

آگهی فراخوان عمومی شناسایی سازندگان و تولیدکنندگان لوله‌های لاستیکی (HOSE RUBBER)

شرکت پایانه‌های نفتی ایران (سهامی خاص) در نظر دارد در راستای اقتصاد مقاومتی و به منظور استفاده از امکانات و توانمندی‌های داخل کشور، نسبت به شناسایی سازندگان و تولیدکنندگان داخلی لوله‌های لاستیکی (HOSE RUBBER) اقدام نماید.

۱- شرح مختصر لوله‌های مورد نیاز:

- هوزهای شناور ۱۶ و ۲۴ اینچ به طول ۱۰/۷ متر جهت گوی‌های شناور تحت استاندارد OCIMF
- لوله‌های لاستیکی ۶/۴ و ۱۲ اینچ به طول ۹ متر جهت انتقال نفت خام و فرآورده‌های نفتی (با خاصیت انعطاف‌پذیری)
- لوله‌های لاستیکی ۶/۴ و ۱۲ اینچ تحت استاندارد BS EN ۱۷۶۵

۲- سازندگان و تولیدکنندگان داخل کشور براساس معیارهای ذیل مورد ارزیابی قرار خواهند گرفت.

ردیف	معیار ارزیابی	امتیاز معیار	ردیف	معیار ارزیابی	امتیاز معیار
۱	توان مالی	۱۵	۵	تضمین کیفیت خدمات و محصولات	۱۰
۲	ارزیابی مشتریان قبلی و حسن شهرت	۱۰	۶	حسن سابقه	۱۰
۳	استانداردهای مرتبط با تولید	۱۵	۷	نظام کیفیت و نحوه تضمین محصولات	۱۵
۴	داشتن تجربه و دانش مورد نظر	۱۵	۸	ظرفیت تولید	۱۰

حداقل امتیاز کیفی قابل قبول برابر با ۶۵ می‌باشد.

۳- تاریخ، مهلت و نشانی دریافت تحویل مدارک ارزشیابی

۱-۳- سازندگان و تولیدکنندگان می‌توانند حداکثر به مدت ۱۴ روز از زمان انتشار آگهی فراخوان با مراجعه به سایت www.nioc-iotc.com فرم‌های ارزشیابی را دریافت و پس از تکمیل به‌صورت لوح فشرده (CD) همراه با ارائه معرفی‌نامه جهت بررسی به نشانی تهران - میدان آرژانتین - ابتدای خیابان بیهقی - روبه‌روی فروشگاه شهروند - ساختمان مرکزی یازدهم نفت - پلاک ۲۸ طبقه همکف - کمیته فنی بازرگانی ارسال نمایند.
۲-۳- به مدارکی که به صورت غیر از لوح‌فشرده (CD) ارائه گردد ترتیب اثر نخواهد شد.

۴- شرایط عمومی سازندگان و تولیدکنندگان

۱-۴- داشتن تجربه، سابقه کار مفید، تجهیزات، امکانات، تخصص لازم و توانایی فنی و مالی
۲-۴- داشتن نیروهای متخصص در حوزه‌های طراحی، اجرایی، برنامه‌ریزی، کنترل پروژه، مالی، اداری، مدیریتی
۳-۴- ارائه شناسه ملی حسب ماده ۱۶ آیین‌نامه اختصاص شناسه ملی به کلیه اشخاص حقوقی ایرانی
۴-۴- ارائه تصویر مصدق کد اقتصادی شرکت و کد ملی صاحبان امضای مجاز
۵-۴- تکمیل فرم پرسشنامه ارزیابی صلاحیت (خوداظهاری) در سامانه تامین کالای وزارت نفت به آدرس <http://cp.mop.ir> و ارائه کد پتج رقمی شناسه ثبت‌نام در سامانه مذکور
مناقصه‌گران جهت رویت فراخوان می‌توانند به سایت‌های ذیل مراجعه نمایند.

www.shana.ir و www.nioc.iotc.com

روابط عمومی

سازمان آگهی‌ها

دیدید شوید

۰۲۱-۸۸۷۲۲۷۳۲-۳

ردیف		شماره مناقصه	شماره تقاضا در پایگاه ملی مناقصات	شرح کالا	برآورد اولیه (ریال)	مبلغ ضمانتنامه
۱	۰۸/م ت ک پ / ۹۳	۹۳۱۰۲۸۰	۱۳۷۹۹۲۴	CEMENT ADD MICO MAX	۱۰۵۰۰۰۰۰۰۰۰	۵۲۵۰۰۰۰۰۰
۲	۰۹/م ت ک پ / ۹۳	۹۳۱۰۲۸۱	۱۳۷۹۹۲۷	CEMENT ADD MICO BLOCK	۱۶۴۷۰۰۰۰۰۰۰	۸۲۳۵۰۰۰۰۰۰
۳	۱۰/م ت ک پ / ۹۳	۹۳۱۰۲۸۲	۱۳۷۹۹۳۰	CEMENT ADD MICO SILICA	۶۷۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۳۳۵۰۰۰۰۰۰۰
۴	۱۱/م ت ک پ / ۹۳	۹۳۱۰۳۰۳	۱۳۷۹۹۳۳	CEMENT MATERIAL CEMENT CLASS D	۱۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۷۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۵	۱۲/م ت ک پ / ۹۳	۹۳۱۰۳۰۴	۱۳۷۹۹۳۵	CEMENT MATERIAL CEMENT CLASS A	۱۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۷۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

شرایط شرکت در مناقصه	مدارک مورد نیاز
داشتن شخصیت حقوقی / حقیقی	۱- ارسال نامه اعلام آمادگی و درج شناسه ملی در پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات جهت شرکت در مناقصه ۲- ارائه تاییدیه از اداره ثبت شرکت‌ها مبنی بر آخرین تغییرات و اسنادنامه شرکت به همراه نشانی دقیق شرکت / کارخانه برای اشخاص حقوقی یا ارائه جواز کسب از صنف مربوطه برای اشخاص حقیقی
در مناقصه	ارائه یکی از مدارک ذیل جهت ارزیابی توانایی مالی مطلق جدول شماره ۱ - ارائه اظهارنامه مالیاتی و اسناد مالیات‌های قطعی و علی‌الحساب پرداخت شده در پنج سال گذشته فروش آخرین سال تولید مستند به قراردادهای و اسناد فروش یا صورت‌های مالی تایید شده در پنج سال گذشته - دارایی‌های ثابت مستند به اظهارنامه رسمی یا گواهی بیمه دارایی‌ها - ارائه تاییدیه اعتبار لازم از سوی بانک
حسن شهرت	۱- تکمیل جدول خوداظهاری شماره ۲ - ۲ ۲- ارائه تاییدیه یا رضایتنامه از مشتریان قبلی
استاندارد بودن محصولات	ارائه گواهی‌نامه‌های مربوطه جهت ارزیابی مطابق جدول شماره ۳
داشتن تجربه و دانش لازم در زمینه مورد نظر	ارائه مدارک مثبت در خصوص ساخت و یا تامین کالاهای مشابه با موضوع مناقصه با توجه به جدول شماره ۴
حسن سابقه شرکت	۱- جدول شماره ۲ ملایک ارزیابی جدول شماره ۵ می‌باشد. ۲- ارائه تاییدیه از مشتریان قبلی در مورد انجام کارهای مشابه یا ذکر نام خریدار، حجم یا ارزش تقریبی معامله انجام شده و اطلاعاتی که توانمندی پیشنهاددهنده را برای عرضه کالای مورد نظر به اثبات برساند.
تضمین کیفیت محصولات	۱- ارائه گواهی کیفیت مواد اولیه تولید مطابق جدول شماره ۶ ۲- تکمیل جدول خوداظهاری شماره (۶ - ۳) ۳- ارائه گواهی‌نامه مربوطه
متناسب بودن ظرفیت تولید	۱- تکمیل جدول خوداظهاری شماره (۷ - ۲) ۲- ارائه پروانه یا جواز تولید

الف: حداقل امتیاز کیفی قابل قبول جهت تحویل اسناد مناقصه ۶۰ می‌باشد.

ب مناقصه‌گران می‌توانند برای دریافت اسناد ارزیابی کیفی به آدرس‌های ذیل مراجعه نمایند.

۱- اهواز - بلوار پاسداران بعد از سه‌راه فرودگاه شرکت ملی حفاری ایران - کارگاه مرکزی شرکت ملی حفاری - ساختمان معاونت مدیریت تدارکات و امور کالای پروژه‌های حفاری - اداره خرید داخلی - تلفن تماس ۴۱۴۴۳۰ - ۴۱۴۴۳۰۰

۲- تهران خیابان جمهوری اسلامی، کوچه بنما ساختمان مرکزی هشتم وزارت نفت طبقه ۴ اتاق ۴۱۸ دفتر شرکت ملی حفاری ایران تلفن ۶۶۷۰۰۲۴۹ - ۰۲۱ - فاکس: ۶۶۷۰۴۴۹۶ - ۰۲۱ - ج - کلیه مناقصه‌گران می‌توانند از تاریخ انتشار آگهی نوبت دوم به مدت ۱۴ روز تا پایان وقت اداری روزیکشنبه مورخ ۹۳/۹/۱۶ نسبت به دریافت تکمیل و تحویل مدارک ارزیابی به آدرس: اهواز - بلوار پاسداران - بالاتر از میدان فرودگاه - شرکت ملی حفاری ایران - دبیرخانه کمیسیون مناقصات - اتاق ۲۰۳ - تلفن ۴۱۴۵۱۲۲ - ۴۱۴۵۱۲۲ و فاکس: ۴۴۴۳۳۵ - ۰۶۱۱ - جهت ارزیابی و تعیین صلاحیت ارسال نمایند.

ارزیابی صلاحیت متقاضیان مطابق جدول شماره ۱ تا ۸ اسناد ارزیابی صورت می‌پذیرد. کمیسیون مناقصات این شرکت پس از بررسی و کنترل مدارک اسنادی نتیجه ارزیابی خود را براساس فرم ارزیابی اولیه تامین‌کنندگان کالا و شاخص‌های ارزیابی به اطلاع داوطلبان واجد صلاحیت خواهد رساند. مناقصه فوق دو مرحله‌ای بوده و اسناد مناقصه تنها در صورت احراز صلاحیت در اختیار داوطلبان واجد شرایط قرار خواهد گرفت. متن آگهی فوق در پایگاه اینترنتی شرکت ملی حفاری ایران با آدرس WWW.NIDC.IR قابل رویت می‌باشد.

رییس انجمن حمل و نقل ریلی ایران با تاکید بر مزایای تولید در داخل به صنعت می‌گوید:

واگن داخلی ۳۰ درصد ارزان‌تر از خارجی

حتم وجود دارد. بدیهی است احداث کارخانه تولید و مونتاژ واگن‌ها به زیرساخت‌های متعددی از جمله فضا، تجهیزات، مدیریت قوی، نیروی متخصص، بودجه و اعتبار قابل ملاحظه و البته استراتژی بلندمدت و مشخص دولت نیازمند است که در صورت نبود یکی از این موارد، راهاندازی خط تولید و مونتاژ واگن عملاً در گذر زمان دچار مشکل شده و تاحدودی امکان‌پذیر نیست. متأسفانه از این روست که بسیاری از شرکت‌های ثبت شده در سال‌های اخیر موفق به تولید عملی واگن متناسب با ظرفیت کارخانه نشده‌اند و این امر موجب وارد شدن ضرر و زیان به ساختارهای سرمایه‌های کشور و بی اثر بودن تلاش‌های صورت گرفته در چارچوب طرح‌ها و برنامه‌های کلان است

● بانک‌ها تا چه اندازه در این صنعت تسهیلات ارائه می‌دهند؟

از آنجایی که تسهیلات ارائه‌شده از سوی بانک‌ها با نرخ سود بالا همراه با تشریفات اداری بسیار زمانبر صورت می‌گیرد و جنس اقدامات بانک‌ها، سودآوری محض است بنابراین با ایجاد فضایی نشاط‌آور، تسهیلاتی مناسب‌تر با نرخ سود بسیار کم را می‌توان به‌عنوان عوامل و مشوق‌های اقتصادی در اختیار این صنعت قرار داد تا شرایط کاملاً متفاوت و به‌صرفه شود.

● خرید واگن شرکت‌های داخلی از تولیدکنندگان داخلی تا چه اندازه صرفه‌جویی اقتصادی به همراه دارد؟

خرید واگن شرکت‌های داخلی از تولیدکنندگان داخلی در قیاس با واگن نوع ساخت خارج علاوه بر اشتغالزایی مولد و جلوگیری از خروج ارز از کشور، صرفه‌جویی اقتصادی شامل کاهش حداقل ۲۰ تا ۳۰ درصد هزینه اولیه با توجه به کاهش هزینه مونتاژ و تولید قطعات داخلی، نبود هزینه کرایه حمل و نقل واگن، هزینه گمرکی، کاهش هزینه‌های تعمیر و نگهداری طول دوره گارانتی را در بردارد. ضمناً خدمات پس از فروش واگن، تأمین بخشی از قطعات مورد نیاز تعمیر و نگهداری از داخل کشور از طریق بومی‌سازی ساخت قطعات و ... را نیز به همراه خواهد داشت که با توجه به انتقال فناوری ساخت و دانش فنی با گذشت زمان، صرفه‌جویی اقتصادی برای پروژه‌های آتی به‌طور قطع بیشتر خواهد بود، این در حالی است که چنانچه شرکت تولیدکننده واگن از توانایی انجام تعمیر و نگهداری تخصصی واگن در همه رده‌ها (شامل سبک، سنگین و نیمه‌سنگین) برخوردار باشد این مزایا چند برابر می‌شود.

زهرا فریدزادگان - گروه صنعت: یکی از صنایع مهم حوزه حمل و نقل، صنعت ساخت واگن است. با توجه به اهمیت نقش حمل و نقل ریلی در اقتصاد کشور، لزوم توجه به صنایع وابسته به این حوزه نیز اهمیت پیدا می‌کند. ایران در صنعت واگن‌سازی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است و بخشی از نیاز بازار حمل و نقل ریلی از طریق تولید واگن‌های داخلی تأمین می‌شود. در این زمینه و برای اطلاع از چند و چون این صنعت در کشور با سید ابوالفضل بهره‌بردار، عضو هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی ایران و رئیس انجمن مهندسی حمل و نقل ریلی ایران گفت‌وگو کردیم که در ادامه می‌خوانید.

● صنعت واگن‌سازی کشور در حال حاضر در چه وضعیتی قرار دارد؟

در حال حاضر مجموعه نیازهای کشور به خصوص در زمینه واگن مسافری به‌ویژه درون‌شهری (متروهای کشور) به شدت رو به رشد است بنابراین بازار داخلی برای صنعت واگن‌سازی در حقیقت مهیا و مورد احتیاج مصرف‌کننده است ولی به دلیل نبود سیاست‌گذاری‌های مدون و درازمدت کمبود نقدینگی شرکت‌های خریدار کمبود نقدینگی تولیدکنندگان، سازندگان و تأمین‌کنندگان، ناگزیر بخش اعظمی از ظرفیت‌های موجود داخل کشور بلااستفاده مانده است.

● چند کارخانه واگن‌سازی فعال در کشور وجود دارد؟

تعداد کارخانه‌های واگن‌سازی ثبت شده در سال‌های اخیر رو به رشد است ولی از آنجا که احداث کارخانه، خرید و نصب تجهیزات و ابزارآلات تخصصی، راهاندازی خطوط مونتاژ، انتقال فناوری و دانش فنی ساخت، همکاری با شرکای تجاری اروپایی برای خرید قطعات حساس و موثر بر ایمنی ناوگان و ... هزینه اولیه بسیاری را به دنبال دارد، تعداد شرکت‌هایی که مشغول تولید و مونتاژ واگن (خصوصاً واگن مسافری درون‌شهری) هستند، انگشت‌شمارند به طوری که در حوزه راه‌آهن برون‌شهری از ۶ کارخانه فعلاً کارخانه فعال هستند.

● ظرفیت تولید این صنعت در کشور به چه میزان است؟

مشکل فعلی آن است که از ظرفیت نامی (حداکثر ظرفیت) کارخانه‌ها به دلایل خاص مدیریتی و نامشخص بودن سیاست‌های اعمال شده، استفاده نمی‌شود. به‌عنوان مثال ظرفیت سالانه شرکت واگن‌سازی تهران، تولید ۴۵۰ واگن متروبی، ۱۰۰ واگن معمولی، ۱۲۰ واگن پرسرعت مسافری راه‌آهن و ۷۲ واگن دوطبقه است. یا شرکت واگن پارس با ظرفیت اولیه ساخت ۱۰۰۰ دستگاه واگن باری و ۱۰۰ دستگاه مسافری در سال در کمترین ظرفیت موجود کار می‌کند که لازم است تمام تلاش‌ها و تمهیدات مسئولان و بخش خصوصی در راستای حداکثر شدن ظرفیت تولیدی کارخانه‌ها به کار بسته شود تا توانایی تولید از ۱۰۰ دستگاه واگن باری حداقل به ظرفیت اسمی ۲۵ سال قبل برسد.

● در زمینه خرید واگن‌های دست دوم توضیح دهید. اگر تولیدات داخل نیاز کشور را تأمین می‌کند، چه نیازی به خرید واگن‌های دست دوم وجود دارد؟

عمر مفید واگن‌ها در چرخه صنعتی حداکثر ۲۵ تا ۳۰ سال بوده و هزینه تعمیر و نگهداری واگن فرسوده به اندازه‌ای بالاست که جایگزینی واگن نو با واگن فرسوده پس از اتمام عمر مفید ناوگان به مراتب صرفه اقتصادی بیشتری دارد بنابراین خرید واگن‌های دست دوم به معنای صرف هزینه بیشتر در سال‌های بعد از خرید بوده و نتیجه‌ای جز سرمایه‌گذاری غیرمطلوب ندارد و در ویرانی کارخانه‌های داخلی اثر قابل ملاحظه‌ای دارد. از سوی دیگر فرهنگ دسترسی سریع به ناوگان و نداشتن زمان کافی و

مشکل فعلی آن است که از ظرفیت نامی (حداکثر ظرفیت) کارخانه‌ها به دلایل خاص مدیریتی و نامشخص بودن سیاست‌های اعمال شده، استفاده نمی‌شود. به‌عنوان مثال ظرفیت سالانه شرکت واگن‌سازی تهران، تولید ۴۵۰ واگن متروبی، ۱۰۰ واگن معمولی، ۱۲۰ واگن پرسرعت مسافری راه‌آهن و ۷۲ واگن دوطبقه است. یا شرکت واگن پارس با ظرفیت اولیه ساخت ۱۰۰۰ دستگاه واگن باری و ۱۰۰ دستگاه مسافری در سال در کمترین ظرفیت موجود کار می‌کند که لازم است تمام تلاش‌ها و تمهیدات مسئولان و بخش خصوصی در راستای حداکثر شدن ظرفیت تولیدی کارخانه‌ها به کار بسته شود تا توانایی تولید از ۱۰۰ دستگاه واگن باری حداقل به ظرفیت اسمی ۲۵ سال قبل برسد.

● در زمینه خرید واگن‌های دست دوم توضیح دهید. اگر تولیدات داخل نیاز کشور را تأمین می‌کند، چه نیازی به خرید واگن‌های دست دوم وجود دارد؟

عمر مفید واگن‌ها در چرخه صنعتی حداکثر ۲۵ تا ۳۰ سال بوده و هزینه تعمیر و نگهداری واگن فرسوده به اندازه‌ای بالاست که جایگزینی واگن نو با واگن فرسوده پس از اتمام عمر مفید ناوگان به مراتب صرفه اقتصادی بیشتری دارد بنابراین خرید واگن‌های دست دوم به معنای صرف هزینه بیشتر در سال‌های بعد از خرید بوده و نتیجه‌ای جز سرمایه‌گذاری غیرمطلوب ندارد و در ویرانی کارخانه‌های داخلی اثر قابل ملاحظه‌ای دارد. از سوی دیگر فرهنگ دسترسی سریع به ناوگان و نداشتن زمان کافی و

مشکل فعلی آن است که از ظرفیت نامی (حداکثر ظرفیت) کارخانه‌ها به دلایل خاص مدیریتی و نامشخص بودن سیاست‌های اعمال شده، استفاده نمی‌شود. به‌عنوان مثال ظرفیت سالانه شرکت واگن‌سازی تهران، تولید ۴۵۰ واگن متروبی، ۱۰۰ واگن معمولی، ۱۲۰ واگن پرسرعت مسافری راه‌آهن و ۷۲ واگن دوطبقه است. یا شرکت واگن پارس با ظرفیت اولیه ساخت ۱۰۰۰ دستگاه واگن باری و ۱۰۰ دستگاه مسافری در سال در کمترین ظرفیت موجود کار می‌کند که لازم است تمام تلاش‌ها و تمهیدات مسئولان و بخش خصوصی در راستای حداکثر شدن ظرفیت تولیدی کارخانه‌ها به کار بسته شود تا توانایی تولید از ۱۰۰ دستگاه واگن باری حداقل به ظرفیت اسمی ۲۵ سال قبل برسد.

● در زمینه خرید واگن‌های دست دوم توضیح دهید. اگر تولیدات داخل نیاز کشور را تأمین می‌کند، چه نیازی به خرید واگن‌های دست دوم وجود دارد؟

عمر مفید واگن‌ها در چرخه صنعتی حداکثر ۲۵ تا ۳۰ سال بوده و هزینه تعمیر و نگهداری واگن فرسوده به اندازه‌ای بالاست که جایگزینی واگن نو با واگن فرسوده پس از اتمام عمر مفید ناوگان به مراتب صرفه اقتصادی بیشتری دارد بنابراین خرید واگن‌های دست دوم به معنای صرف هزینه بیشتر در سال‌های بعد از خرید بوده و نتیجه‌ای جز سرمایه‌گذاری غیرمطلوب ندارد و در ویرانی کارخانه‌های داخلی اثر قابل ملاحظه‌ای دارد. از سوی دیگر فرهنگ دسترسی سریع به ناوگان و نداشتن زمان کافی و

مشکل فعلی آن است که از ظرفیت نامی (حداکثر ظرفیت) کارخانه‌ها به دلایل خاص مدیریتی و نامشخص بودن سیاست‌های اعمال شده، استفاده نمی‌شود. به‌عنوان مثال ظرفیت سالانه شرکت واگن‌سازی تهران، تولید ۴۵۰ واگن متروبی، ۱۰۰ واگن معمولی، ۱۲۰ واگن پرسرعت مسافری راه‌آهن و ۷۲ واگن دوطبقه است. یا شرکت واگن پارس با ظرفیت اولیه ساخت ۱۰۰۰ دستگاه واگن باری و ۱۰۰ دستگاه مسافری در سال در کمترین ظرفیت موجود کار می‌کند که لازم است تمام تلاش‌ها و تمهیدات مسئولان و بخش خصوصی در راستای حداکثر شدن ظرفیت تولیدی کارخانه‌ها به کار بسته شود تا توانایی تولید از ۱۰۰ دستگاه واگن باری حداقل به ظرفیت اسمی ۲۵ سال قبل برسد.

● در زمینه خرید واگن‌های دست دوم توضیح دهید. اگر تولیدات داخل نیاز کشور را تأمین می‌کند، چه نیازی به خرید واگن‌های دست دوم وجود دارد؟

عمر مفید واگن‌ها در چرخه صنعتی حداکثر ۲۵ تا ۳۰ سال بوده و هزینه تعمیر و نگهداری واگن فرسوده به اندازه‌ای بالاست که جایگزینی واگن نو با واگن فرسوده پس از اتمام عمر مفید ناوگان به مراتب صرفه اقتصادی بیشتری دارد بنابراین خرید واگن‌های دست دوم به معنای صرف هزینه بیشتر در سال‌های بعد از خرید بوده و نتیجه‌ای جز سرمایه‌گذاری غیرمطلوب ندارد و در ویرانی کارخانه‌های داخلی اثر قابل ملاحظه‌ای دارد. از سوی دیگر فرهنگ دسترسی سریع به ناوگان و نداشتن زمان کافی و

مشکل فعلی آن است که از ظرفیت نامی (حداکثر ظرفیت) کارخانه‌ها به دلایل خاص مدیریتی و نامشخص بودن سیاست‌های اعمال شده، استفاده نمی‌شود. به‌عنوان مثال ظرفیت سالانه شرکت واگن‌سازی تهران، تولید ۴۵۰ واگن متروبی، ۱۰۰ واگن معمولی، ۱۲۰ واگن پرسرعت مسافری راه‌آهن و ۷۲ واگن دوطبقه است. یا شرکت واگن پارس با ظرفیت اولیه ساخت ۱۰۰۰ دستگاه واگن باری و ۱۰۰ دستگاه مسافری در سال در کمترین ظرفیت موجود کار می‌کند که لازم است تمام تلاش‌ها و تمهیدات مسئولان و بخش خصوصی در راستای حداکثر شدن ظرفیت تولیدی کارخانه‌ها به کار بسته شود تا توانایی تولید از ۱۰۰ دستگاه واگن باری حداقل به ظرفیت اسمی ۲۵ سال قبل برسد.

● در زمینه خرید واگن‌های دست دوم توضیح دهید. اگر تولیدات داخل نیاز کشور را تأمین می‌کند، چه نیازی به خرید واگن‌های دست دوم وجود دارد؟

عمر مفید واگن‌ها در چرخه صنعتی حداکثر ۲۵ تا ۳۰ سال بوده و هزینه تعمیر و نگهداری واگن فرسوده به اندازه‌ای بالاست که جایگزینی واگن نو با واگن فرسوده پس از اتمام عمر مفید ناوگان به مراتب صرفه اقتصادی بیشتری دارد بنابراین خرید واگن‌های دست دوم به معنای صرف هزینه بیشتر در سال‌های بعد از خرید بوده و نتیجه‌ای جز سرمایه‌گذاری غیرمطلوب ندارد و در ویرانی کارخانه‌های داخلی اثر قابل ملاحظه‌ای دارد. از سوی دیگر فرهنگ دسترسی سریع به ناوگان و نداشتن زمان کافی و

مشکل فعلی آن است که از ظرفیت نامی (حداکثر ظرفیت) کارخانه‌ها به دلایل خاص مدیریتی و نامشخص بودن سیاست‌های اعمال شده، استفاده نمی‌شود. به‌عنوان مثال ظرفیت سالانه شرکت واگن‌سازی تهران، تولید ۴۵۰ واگن متروبی، ۱۰۰ واگن معمولی، ۱۲۰ واگن پرسرعت مسافری راه‌آهن و ۷۲ واگن دوطبقه است. یا شرکت واگن پارس با ظرفیت اولیه ساخت ۱۰۰۰ دستگاه واگن باری و ۱۰۰ دستگاه مسافری در سال در کمترین ظرفیت موجود کار می‌کند که لازم است تمام تلاش‌ها و تمهیدات مسئولان و بخش خصوصی در راستای حداکثر شدن ظرفیت تولیدی کارخانه‌ها به کار بسته شود تا توانایی تولید از ۱۰۰ دستگاه واگن باری حداقل به ظرفیت اسمی ۲۵ سال قبل برسد.

مشکل فعلی آن است که از ظرفیت نامی (حداکثر ظرفیت) کارخانه‌ها به دلایل خاص مدیریتی و نامشخص بودن سیاست‌های اعمال شده، استفاده نمی‌شود. به‌عنوان مثال ظرفیت سالانه شرکت واگن‌سازی تهران، تولید ۴۵۰ واگن متروبی، ۱۰۰ واگن معمولی، ۱۲۰ واگن پرسرعت مسافری راه‌آهن و ۷۲ واگن دوطبقه است. یا شرکت واگن پارس با ظرفیت اولیه ساخت ۱۰۰۰ دستگاه واگن باری و ۱۰۰ دستگاه مسافری در سال در کمترین ظرفیت موجود کار می‌کند که لازم است تمام تلاش‌ها و تمهیدات مسئولان و بخش خصوصی در راستای حداکثر شدن ظرفیت تولیدی کارخانه‌ها به کار بسته شود تا توانایی تولید از ۱۰۰ دستگاه واگن باری حداقل به ظرفیت اسمی ۲۵ سال قبل برسد.

● آیا قیمت واگن‌های تولید داخل قابل رقابت با واگن‌های خارجی است؟

از آنجا که در صنعت واگن‌سازی عملیات مونتاژ و تولید قطعات غیرحساس در داخل کشور انجام می‌شود و تولید قطعات حساس و موثر بر ایمنی، در داخل کشور صرفه اقتصادی ندارد و از نظر اصول ایمنی به صلاح نیست، بنابراین واگن تولید داخل در مقایسه با واگن خارجی از نظر کیفیت یکسان و از نظر قیمت با توجه به نرخ ارز به میزان ۲۰ تا ۳۰ درصد کمتر است.

● مهم‌ترین مشکلات صنعت واگن‌سازی در کشور چیست؟

مهم‌ترین مشکلات این صنعت در حال حاضر تأمین نشدن به موقع و کافی اعتبار و منابع مالی است و همه شرکت‌های قطعه‌ساز داخلی به ویژه پیرامون زمان‌بندی تولید، برنامه‌ریزی و تحویل واگن با مشکل روبرو هستند. به علاوه توقع و انتظار نسبتاً زیاد خریداران واگن از دیگر مسائل این صنعت است. از نظر اصول صنعت و تجارت، قیمت و کیفیت به‌صورت همزمان معنا دارد و به‌عنوان مثال در داخل کشور در صنعت خودرو از پراید تا ماکسیما و موسو تولید می‌شود که نه قیمت محصولات یکسان است و نه کیفیت آنها. متأسفانه خریداران واگن در داخل کشور توقع پرداخت بهای پراید را دارند و کیفیت ماکسیما را مطالبه می‌کنند که این دو در تناقض با یکدیگر است و این در حالی است که تولیدکنندگان خصوصاً واگن‌های درون‌شهری (مترو) که در شروع راه هستند و نیاز به اصلاح و بهبود نگرش خریداران دارند با مشکل روبرو شدند اما نکته کلیدی این است که باید دولت و مجلس برای تولیدات صنعتی و شیوه‌های حمایتی از آنها نظارت بر عملکرد آنها را به نحوی که صنایع دارای فضای کسب‌وکاری سازنده با ایجاد رقابت در سطح ملی و منطقه و جهان باشند، عملیاتی کند حال این سوال وجود دارد چرا شرکت واگن پارس پس از ۴۰ سال از زمان تأسیس به ظرفیت اسمی نمی‌رسد که نیازهای کشور را تأمین کرده و سپس صادرات و در نهایت سودآوری ارزی داشته باشد که باید پاسخ داد. که بهتر است در نگرش مدیریت در سامانه‌های صنعتی کشور تجدید نظر اساسی شود.

● آیا بخش خصوصی توان سرمایه‌گذاری در این بخش را دارد؟ چه زیرساخت‌هایی برای ورود بخش خصوصی در این حوزه باید فراهم باشد؟

امکان ورود بخش خصوصی به این صنعت با اتکا به حمایت‌های دولتی و ایجاد امکانات و تسهیلات لازم به‌طور

احداث کارخانه تولید و مونتاژ واگن به زیرساخت‌های متعددی از جمله فضا، تجهیزات، مدیریت قوی، نیروی متخصص، بودجه و اعتبار قابل ملاحظه و البته استراتژی بلندمدت و مشخص دولت نیازمند است

کدام یک صرفه اقتصادی بیشتری دارد؟

باتوجه به نوع و مشخصات واگن، شرکت اروپایی تأمین‌کننده قطعات حساس و موثر بر ایمنی، انتظارات خریدار و سایر عوامل در تعیین قیمت نهایی واگن موثر است. قیمت واگن از دامنه تغییرات زیادی برخوردار است ولی به یقین مقایسه قیمت خرید و هزینه‌های تعمیر و نگهداری واگن در کنار مدت زمان عمر مفید آن، مشخص‌کننده توجیه اقتصادی خرید واگن ساخت داخل است.

آگهی تجدید دعوت به ارزیابی کیفی شماره ۹-۹۳-۵۷ مناقصه تقویت پل کیلومتر ۱۲۰۵ و ترمیم سیل‌بردگی‌های محور تهرود - بم - فهرج - و تقویت دراواسیون‌ها و دیوارهای هدایت آب به روش طرح و ساخت غیر صنعتی epc م. الف ۵۱۰

اداره کل راه‌آهن کرمان در نظر دارد بنابر آیین‌نامه اجرایی بند ۱۲ ماده ۹۲ قانون برگزاری مناقصات نسبت به ارزیابی کیفی پیمانکاران دارای صلاحیت جهت دعوت به مناقصه به شرح ذیل اقدام نماید:

۱- شرح مختصر موضوع مناقصه: تقویت پل کیلومتر ۱۲۰۵ و ترمیم سیل‌بردگی‌های محور تهرود - بم - فهرج - و تقویت دراواسیون‌ها و دیوارهای هدایت آب به روش طرح و ساخت غیرصنعتی epc

۲- محل انجام کار: اداره کل راه‌آهن کرمان (محور تهرود - بم - فهرج)

۳- مهلت و محل دریافت اسناد ارزیابی کیفی:

مهلت دریافت اسناد از تاریخ ۹۳/۸/۲۹ لغایت ۹۳/۹/۶ و محل دریافت اسناد اداره تدارکات و پشتیبانی اداره کل راه‌آهن کرمان - امور قراردادهای مناقضات می‌توانند با در دست داشتن معرفی‌نامه کتبی و واریز مبلغ ۱۰۰/۰۰۰ ریال به شماره حساب ۳۰۰۴-۳۸۰-۲۱۷۶۴۰ نزد بانک ملی جهت دریافت اسناد ارزیابی به نشانی کرمان - جاده تهران اداره کل راه‌آهن کرمان اداره تدارکات و پشتیبانی (امور قراردادهای) مراجعه نمایند.

۴- مهلت و محل تحویل اسناد تکمیل شده:

از تاریخ ۹۳/۹/۸ لغایت ۹۳/۹/۲۴ روز کاری و محل تحویل اسناد تکمیل شده اداره منابع انسانی و رفاه اداره کل راه‌آهن کرمان ساعت ۱۰ صبح می‌باشد.

- هزینه دو نوبت چاپ آگهی پس از یک ماه توسط برنده مناقصه پرداخت می‌شود.

پس از ارزیابی کیفی از مناقصه‌گران دارای صلاحیت که حداقل امتیاز لازم را کسب نموده باشند جهت دریافت اسناد مناقصه دعوت به عمل خواهد آمد.

آگهی مناقصه عمومی (شماره ۸۰۰/۲۳۰۹۹)

نوبت دوم

مناقصه‌گزار: شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه اصفهان

موضوع مناقصه:

- واگذاری امور مربوط به خدمات دفتری
- واگذاری امور مربوط به سوختگیری هواپیمایی

مبلغ تضمین شرکت در مناقصه‌ها:

- ارائه رسید وجه مبنی بر واریز مبلغ ۱۰۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال به منظور شرکت در مناقصه خدمات دفتری.
- ارائه رسید وجه مبنی بر واریز مبلغ ۱۰۶/۵۰۰/۰۰۰ ریال به منظور شرکت در مناقصه سوختگیری هواپیمایی.

به عنوان سپرده نقدی به حساب جاری شماره ۴۱۲۰۰۷۵۱۰۱۰۰۸ (سبیا بانک ملی) و شناسه واریز ۲۶۱۰۰۰۰۰۰۰۲۶ شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه اصفهان یا ضمانت‌نامه معتبر بانکی سه ماهه.

مهلت اعلام آمادگی و دریافت اسناد: به مدت دو هفته از تاریخ درج این آگهی در روزنامه که از سایت‌های WWW.MONAGHESEH.NIOPDC.IR و HTTP://IETS.MPORG.IR قابل رویت می‌باشد. ضمناً مناقصه‌گران می‌توانند مدارک را از آدرس اصفهان، خیابان چهارباغ بالا، جنب پمپ بنزین، امور قراردادهای دریافت نمایند. **تلفن: ۳۶۲۴۴۶۱۸**

شرایط متقاضی: کلیه شرکت‌های توانمند دارای گواهی صلاحیت کار مرتبط و معتبر از اداره کار و امور اجتماعی. ضمناً متن آگهی در سایت www.shana.ir قابل رویت می‌باشد.

روابط عمومی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه اصفهان

تاریخ انتشار نوبت اول: ۹۳/۸/۲۶

تاریخ انتشار نوبت دوم: ۹۳/۸/۲۸

خرمای بوشهر

در انتظار بسته‌بندی

حیدر یزدان‌شناس

معاون سازمان صنعت، معدن و تجارت استان بوشهر

بیش از ۶ میلیون اصله نخل در ۴۳ هزار هکتار از اراضی استان بوشهر وجود دارد. این نخلستان‌ها در شهرستان‌های دشتستان، تنگستان، دشتی و جم است. از همین نخلستان‌هاست که سالانه ۱۵۰ تا ۱۷۰ هزار تن خرما تولید می‌شود. این میزان تولید سبب شده که بوشهر، جایگاه دوم کشور را بعد از استان کرمان از نظر تولید خرما به خود اختصاص دهد. در حال حاضر از ۴۰ واحد بسته‌بندی خرما در استان بوشهر، ۲۷ واحد فعال است و سایر واحدها، به دلیل کمبود نقدینگی تعطیل شده‌اند. همچنین ۷۰۰ کارگاه سنتی بسته‌بندی خرما در استان فعال هستند اما این فعالیت از این منظر محل توجه است که واحدهای بسته‌بندی بیشتر به صورت سنتی کار می‌کنند و به‌روزرسانی نشده‌اند. این در حالی است که ظرفیت‌های فراوانی در صنعت بسته‌بندی و صادرات خرما وجود دارد؛ اما جایگاه صادراتی آن مناسب نبوده و کمتر از متوسط ارزش صادراتی استان‌های کشور است. به نظر می‌رسد که توانایی‌های موجود این ظرفیت را داراست که سرمایه‌گذاران را جذب کند. این امر می‌تواند در دست گرفتن بازارهای هدف بسیار موثر باشد. چرا که خرما صادراتی به بازارهای جهانی در بسته‌بندی‌های مطلوب و با کیفیت ارائه می‌شود بنابراین بسته‌بندی با فناوری روز دنیا می‌تواند صادرات خرما را افزایش دهد. طرح جامع تولید خرما کشور که در سفر دوم استانی دولت پیشین به تصویب رسید و ابلاغ شد نیز اگرچه کاربرد داشته، اما برای رفع مشکلات حوزه خرما در زمینه صادرات نتیجه‌بخش نبوده است. به همین دلیل ضرورت تغییر اساسی در صنعت بسته‌بندی احساس می‌شود که نیاز به گشایش‌های بیشتر و همکاری دستگاه‌های اجرایی دارد. بازارهای هدف صادراتی بیشتر طالب نوع خشک خرما است و جذابیت خرما تر در بازارهای جهانی کمتر است.

همچنین خرما «کبکاب» را می‌توان به صورت رطب جمع‌آوری کرد که در بازارهای خارجی بیشتر مورد پسند است. به‌صرفه نبودن صادرات خرما به دلیل مشتری‌پسند نبودن که ناشی از بسته‌بندی‌های نامناسب است و همچنین کمبود بازارهای هدف از عوامل بی‌ربغتی تاجران به صادرات خرما استان بوشهر است. حال آنکه با توجه به توانمندی‌های تولیدی این استان، ضرورت اطلاع‌رسانی در راستای رونق صنعت بسته‌بندی، جذب سرمایه‌گذار و توجه به نیاز مشتری برای توسعه صادرات بیش از پیش احساس می‌شود. متأسفانه از ۱۵۰ میلیون تن خرما تولیدی استان که شامل انواع مرغوب کبکاب، زاهدی، شهبابی و خاصویی است، تنها ۳۰ هزار تن صادر می‌شود که این امر به دلیل افزایش هزینه تولید و صادرات، حمل‌ونقل، افزایش قیمت حامل‌های انرژی و هزینه‌های گمرکی است. میزان مصرف استان نیز ۲۰ هزار تن است. ۲۰ هزار تن نیز در سایر استان‌های کشور مصرف می‌شود.

می‌گیرند تا بتوانند ضمن جذب مصرف‌کنندگان با ارائه یک محصول مناسب ماندگاری خود را در بازارهای داخلی و خارجی حفظ کنند. کارشناسان بر این عقیده‌اند که یکی از مهم‌ترین عواملی که خرما را در استان بوشهر نتوانسته در بازارهای جهانی جایگاه مناسبی را به دست بیاورد، بسته‌بندی‌های ضعیف و نامرغوب است که توسعه شرکت‌های بسته‌بندی در سطح استان می‌تواند این مشکل را رفع کند.

کیفیت بسته‌بندی مورد پسند، کافی و رضایت‌بخش نیست در حالی که ظرفیت رقابت در کشور وجود دارد ضمن آنکه ارزآوری بالایی برای شهرستان دارد. وی راهکار توسعه صنعت بسته‌بندی خرما را در شهرستان تنگستان ارتقای توان مالی واحدها با حمایت برای صنعتی‌سازی دانسته و می‌گوید: واحدهای بسته‌بندی خرما در تنگستان سرمایه در گردش و امکانات ندارند بنابراین با نصف ظرفیت اسمی در حال صادرات هستند که برای تسهیل این امر باید تسهیلات منطقی در قالب خوشه صادراتی و صنعتی خرما هزینه شود و زیرساخت‌های سردخانه‌ای و سرمایه در گردش تامین شود.

با توجه به مشکل سرمایه در گردش واحدهای تولیدی و سرمایه‌گذاران جدید در صنعت بسته‌بندی و فرآوری خرما، اختصاص تسهیلات مناسب دولتی برای واردات تجهیزات به روز دنیا با توجه به مزیت نسبی در تولید در شهرستان تنگستان همچنین حمایت از واحدهای بسته‌بندی خرما با اعطای تسهیلات به خوشه صنعتی صادراتی خرما استان به‌همراه حمایت از حضور شرکت‌های بسته‌بندی صادراتی برای حضور در نمایشگاه‌ها و هیات‌های تجاری خارج از کشور راهکارهای توسعه‌ای در این بخش بسته‌بندی روز دنیا هزینه‌بر است در صورتی که این دستگاه در کشورهای دیگر توسط مسئولان نهادی تامین می‌شود.

به گفته محمدی نوع خرما تنگستان و دشتستان کبکاب است که در کشور رتبه نخست را دارد اما در حوزه بسته‌بندی باید حمایت شده و قوی شود. همچنین میزان صادرات خرما با توجه به

غفلت از صنعت بسته‌بندی و برندسازی خرما در جه یک ایرانی در بوشهر

خرمای کبکاب در پیچ و خم صادرات

می‌شود که در سلیقه مصرف‌کنندگان تأثیرگذار است. در این استان شهرستان‌های تنگستان و دشتستان رکورد دار تولید «کبکاب»، بهترین نوع خرما هستند اما به علت نداشتن زیرساخت‌های لازم و کافی در عرصه بسته‌بندی خرما، نتوانستند جایگاه مناسبی در بازارهای صادراتی داشته باشند. در حالی که سایر تولیدکنندگان مواد غذایی در دنیا همه تلاش خود را برای بسته‌بندی با کیفیت به کار

زینب عبدی - گروه استان‌ها: هرچند استان بوشهر یکی از استان‌های پیش‌تاز در تولید محصول خرما در کشور به شمار می‌رود و خرما درجه یک «کبکاب» را تولید می‌کند، اما از آنجا که خلأ صنایع بسته‌بندی مناسب محصول در این استان احساس می‌شود، هنوز خرما بوشهر نتوانسته به جایگاه جهانی خود دست پیدا کند. چرا که بسته‌بندی مناسب به عنوان یکی از مهم‌ترین مسائلی در نظر گرفته

ادامه می‌دهد: کیفیت عالی، ماندگاری بالای خرما تولیدی شهرستان تنگستان، حمایت دولتی را برای صادرات صنعت بسته‌بندی می‌طلبد که تجهیزات واحدهای بسته‌بندی را در حد رقابت با کشورهای دیگر مانند تونس، عربستان و مصر بالا ببرد. دستگاه‌های بسته‌بندی روز دنیا هزینه‌بر است در صورتی که این دستگاه در کشورهای دیگر توسط مسئولان نهادی تامین می‌شود.

کمبود نیروی متخصص برای بسته‌بندی نیز از مشکلات این صنعت به شمار می‌رود. آزاده محمدی، رییس اداره صنعت، معدن و تجارت شهرستان تنگستان در گفت‌وگو با **سنت** می‌گوید: در حال حاضر ۴ واحد بسته‌بندی و فرآوری در سطح شهرستان فعال هستند که دو شرکت آن در بازارهای صادراتی هدف اوکراین، روسیه، اروپا و چین حضور دارند. همچنین بزرگترین واحد بسته‌بندی خرما در شهرستان برای ۱۰۰ تا ۱۵۰ نفر اشتغالزایی ایجاد کرده است. وی با بیان اینکه سال گذشته ۳ هزار تن خرما فقط از یک شرکت صادر شد،

بوشهر در محصول خرما و همچنین بهترین رقم خرما کبکاب در سطح کشور است. اما رعایت نکردن اصول بسته‌بندی از جمله HACCP - GMP، نبود ساختار زیربنایی مناسب همچون سردخانه‌ها برای نگهداری محصول که خود باعث می‌شود محصول به صورت تازه‌تر دست مصرف‌کننده برسد و توان مالی ضعیف واحدهای بسته‌بندی در خرید تجهیزات و ماشین‌آلات جدید از جمله مشکلات عمده صنعتگران در این بخش است. همچنین کاهش هزینه تمام‌شده محصول، سرعت بخشیدن در زمان بسته‌بندی و فرآوری محصول خرما به منظور تولید بیشتر، مجهز نبودن واحدهای بسته‌بندی و فرآوری به صنایع روز دنیا در تولید و صادرات و

علی ریسی، مدیرعامل یک شرکت فعال در زمینه فرآوری و بسته‌بندی خرما در استان بوشهر در گفت‌وگو با **سنت** می‌گوید: بسته‌بندی مناسب و برند یک ابزار شناسایی محصول است که زمینه حضور و ماندگاری در بازارهای صادراتی را فراهم می‌کند اما الان خرما ایرانی بیشتر به صورت فله به بازارهای روسیه، اروپای شرقی، عراق و اندونزی صادر که موجب کاهش ارزش افزوده می‌شود دلیل اصلی این امر نبود نقدینگی و توسعه نیافتن صنایع تبدیلی و نوع بسته‌بندی به‌همراه توسعه بازارهای صادراتی خرماست البته با حمایت‌های بانکی از صنایع بسته‌بندی می‌توان گام‌های روبه جلو برداشت. فاصله معنادار میزان تولید و صادرات نشان‌دهنده نبود توجه به تجاری‌سازی این محصول ارزشمند است که اقتصاد بخش عمده‌ای از نخلداران استان به‌ویژه در شهرستان‌های دشتستان، تنگستان، دشتی و جم را تحت‌شعاع قرار داده است. هرچند اواخر سال گذشته معاون برنامه‌ریزی استاندار بوشهر اجرای طرح خوشه صنعتی خرما و پرداخت تسهیلات برای اجرای طرح‌های صنایع تبدیلی و بسته‌بندی خرما را بدون محدودیت ذکر کرد و از حمایت‌های صندوق توسعه ملی در این زمینه خبر داد که می‌تواند امیدوارکننده و گامی به جلو برای تشویق سرمایه‌گذاران در این بخش باشد اما توجه به شرکت‌هایی که اینک در این زمینه به صورت نیمه‌جان فعال هستند و به دلیل کمبود منابع مالی نتوانسته‌اند نقش موثری در حضور بازارهای صادراتی داشته باشند اجتناب‌ناپذیر است.

تنگستان، شهر نخلستان‌ها

شهرستان تنگستان با سطح زیر کشت ۷۲۰ هزار اصله نخل در مساحتی حدود ۴۲۰۰ هکتار، دومین تولیدکننده استان

آگهی شناسایی تامین‌کنندگان و سازندگان

شماره مناقصه عمومی ۴۱/م/خ/۹۳

شماره درخواست: ۹۲۰۰۰۹۸-۴۸

بسمه تعالی

شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مارون در نظر دارد کالای مشروحه ذیل را از طریق برگزاری مناقصه عمومی دو مرحله‌ای تهیه نماید، لذا از تولیدکنندگان، شرکت‌ها و فروشندگانی که دارای توانایی و تجربه لازم در این زمینه باشند دعوت به عمل می‌آید که مدارک لازم برابر تاریخ‌های تعیین شده به آدرس اهواز منطقه برومی کیلومتر ۱۵ جاده اهواز/سربندر بعد از سه راهی صنایع فولاد ارسال نمایند.

بدیهی است ارائه مدارک و سوابق مذکور هیچگونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد نمود.

۱- ارائه مدارک مورد نیاز کمیته ارزیابی جهت بررسی صلاحیت تا تاریخ ۹۳/۰۹/۰۹ به اداره کالا شامل ارائه‌نامه اعلام آمادگی - تصویر آگهی ثبت شرکت در روزنامه - ارائه تصویر اساسنامه و رزومه شرکت، سوابق و عملکرد - لیست تایید معاملات انجام شده با شرکت‌های معتبر مخصوصاً شرکت‌های تابعه وزارت نفت.

۲- برآورد اولیه سفارش به مبلغ (۲/۰۶۰/۶۴۴/۰۰۰) (دو میلیارد و شصت میلیون و ششصد و چهل و چهار هزار ریال تمام) می‌باشد.

۳- سپرده شرکت در مناقصه به مبلغ (۱۰۳/۵۰۰/۰۰۰) ریال) یکصد و سه میلیون و پانصد هزار ریال تمام) می‌باشد.

۴- ارائه مدارک و اسناد مناقصه به متقاضیان تایید صلاحیت شده تا تاریخ ۹۳/۰۹/۲۹

۵- تحویل پاکات (خ - مالی - ب - فنی - الف سپرده شرکت در مناقصه شامل ضمانتنامه بانکی یا چک تضمینی بانک در وجه شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مارون) تا تاریخ ۹۳/۱۰/۳۰ به کمیسیون مناقصات ساختمان ستادی - طبقه همکف ارائه گردد.

۶- بازگشایی پاکات مالی متعاقباً اعلام خواهد شد.

۷- هزینه آگهی درج در روزنامه‌های کثیرالانتشار از برنده مناقصه کسر خواهد شد.

۸- به پیشنهادهای مخدوش و فاقد سپرده شرکت در مناقصه - بدون امضا و مهر شرکت و پیشنهادهایی که بعد از انقضای مدت مقرر در فراخوان واصل شوند ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۹- تاریخ انتشار آگهی نوبت‌های اول و دوم در پایگاه‌های خبری (بند ۱۰)

۱۰- سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه آمده است یا به سایت این شرکت به آدرس

www.nisoc.ir و mogpc.nisoc.ir مراجعه شود در صورت بروز هرگونه ابهام با شماره تلفن ۸۸۶۵۶-۳۴۱-۰۶۱ و شماره فاکس ۳۳۴۳۴۰۶۷ و تاییدیه نامه با شماره تلفن ۳۴۱-۳۴۱۸۸۸۶۶-۰۶۱ اداره کالا تماس حاصل نمایید.

لازم به توضیح و تاکید است ارسال مدارک بند ۵ به آدرس ذیل انجام گردد:

اهواز - منطقه برومی - کیلومتر ۱۲ جاده اهواز/سربندر نرسیده به پلیس راه شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مارون ساختمان ستادی - طبقه همکف - اتاق کمیسیون مناقصات شماره تلفن‌های ۸۸۳۳۴-۸۸۲۵۳-۲۴۱-۰۶۱

روابط عمومی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مارون

www.nisoc.ir

ITEM	DESCRIPTION	QYT	UNIT
	SPARE PART LIST FOR LOW VOLTAGE SWITCHGEAR MANUFACTURE: JABOUN		NO
01	ISOLATOR BASE FUSED 22*58 CODE: 1702203000	30	NO
02	ISOLATOR FUSED TYPE 14*51 CODE: 1702201000	30	NO
03	ISOLATOR BASE FOR MCCB UP TO 250A CODE: 1702209000	20	NO
04	ISOLATOR BASE MCCB TYPE GREATER TILAN 250A CODE: 1702209001	20	NO
05	MALE AUX.PLUG (10 PIN), TYPE II CODE: 1702402001	60	NO
06	FEMALE AUX. PLUG (10 PIN), TYPE II CODE: 1702302001	60	NO
07	INSULATOR BASE FOR KNIFE FUSE UP TO 630 AMP CODE: 1702206000	30	NO
08	FEMALE POWER SOCKET N660-320A CODE: 1705618000	30	NO
09	ISOLATOR ROTARY CONTACTS CODE: 1702119000	30	NO
10	ISOLATOR LOCK CODE: 1702704000	30	NO
11	C/B HANDLE ADAPTOR UP TO 100A CODE: 1702804000	15	NO
12	BLOCK CODE: 1702500000	30	NO
13	AUX. BUSBAR FIXING SUPPORT CODE: 1702510000	10	NO
14	DOOR BUSING FOR MCCB CODE: 1702802000	40	NO
15	DRAWER GUIDE CODE: 1702702000	30	NO
16	ALUMINIUM RAIL FOR N660 CODE: 29270210000	16	NO
17	ALUMINIUM FRONT RAIL CODE: 29270180000	16	NO
18	STEEL BASE FOR IIRC FUSE SIZE CODE: 1705815000	40	NO
19	OPERATION BALL FOR MCCB CODE: 1702703000	40	NO

برای ارتباط با گروه استان‌ها

با شماره تلفن ۸۸۷۱۴۲۲۴-۰۲۱ تماس بگیرید

یا به states@smtnews.ir ایمیل بزنید

خبرنگار افتخاری روزنامه ما شوید

در هر جای ایران که هستید رویدادهای شهر و استان‌تان در حوزه‌های صنعت، معدن و تجارت را رصد کرده و با انعکاس آن در روزنامه و وب‌سایت www.smtnews.ir پیشنهادها و راهکارها را مطرح کنید.

پرسه در شب

رویای یک خانه

مینو بدیعی - رویای خانه‌دار شدن از کودکی در او ریشه داشت، از زمانی که پدرش هرچندگاه یک‌بار تمامی اعضای خانواده را از خانه استیجاری به آن ملک اجاره‌ای می‌برد، همیشه به یاد می‌آورد که آنان سالی حداقل یک‌بار اثاث‌کشی می‌کردند و چه خانه‌هایی، یکی در و پنجره درست و حسابی نداشت، دومی سقف حمام آن چکه می‌کرد، سومی چاهش پر شده و دیوارهایش از کنده‌کاری! لبریز بود، علاوه بر آن همیشه جر و بحث پدرش را با صاحبخانه‌ها بر سر اجاره بهای می‌شنید. بسیار کوچک و خردسال که بود همیشه صدای غم گرفته یک خواننده مشهور را می‌شنید که می‌خواند:

تو فکر یک سقف / به سقف بی‌روزن

سال‌ها گذشت، پدرش از دنیا رفته بود و همه برادرها و خواهرها ازدواج کرده و او هم بیشتر از بیست سال در یک کارخانه بزرگ به کار و فعالیت اشتغال داشت. ۱۰ سال پیش او به عضویت تعاونی مسکن کارخانه‌شان درآمده و بعد از این همه سال که با قرض وام و در اصطلاح زدن از مخارج روزانه و دریافت وام مسکن و... اینک به مرحله‌ای رسیده بود که خانه را به او تحویل می‌دادند.

چه خانه‌ای؟ همیشه در رویاهایش تصور خانه کوچکی با یک باغچه را داشت که خودش در باغچه گلکاری کند و یک درخت در باغچه بکارد و بچه‌ها جایی برای بازی کردن داشته باشند.

آن روز جلسه تعاونی مسکن با حضور اعضا در اداره‌شان تشکیل شده بود.

رییس تعاونی بعد از سخنرانی غرایبی در مورد چگونگی ساخت آپارتمان‌ها و خانه‌ها و اینکه واقعا به شکل مهندسی ساخته شده و در این ۱۰ سال پوست اعضای هیات مدیره تعاونی مسکن کنده شده که یک آجر روی یک آجر بسازند! با کمال خوشحالی گفت: امروز همه واحدها آماده است و دیگر آن بروتهی که شما همیشه می‌رفتید و از خانه‌هایتان می‌دیدید وجود ندارد!!! کارمند دل در دلش نبود و به خود می‌گفت: خانه رویایی نمی‌خوام همین که به سقفی بالای سر فرزندانم و همسرم باشه کافیه!

همکارها و اعضای تعاونی سر به سر هم می‌گذاشتند و با هم شوخی داشتند!

- هی! اچیه رفیق خیلی شنگولی، فکر کردی کاخ سفید نصیبت می‌شه.

- نه عمارت امپایر استیت رو می‌خوان بهش بدن!

- ای بابا اون که خراب شده!

- من که قصر بوکینگهام را می‌خوام، همون جا که

ملکه انگلیس با نوه‌ها و نتیجه‌هاش تو اون زندگی می‌کنه.

کارمند ما اما حوصله این حرف‌ها را نداشت. بالاخره اتوبوسی که قرار بود کارمندان را به محل ساخت واحدهای مسکونی برساند آماده شد. همه سوار شدند. پیش از آن اما - رییس و اعضای تعاونی مسکن - کلید آپارتمان‌ش را به او داده بودند و با کلید در ورودی ساختمان ... سوار که شد عبور از جاده‌های طولانی و گاهی هم پرپیچ و خم و گذشتن از جاده‌های باریک خاکی به یادش آورد که خانه کوچک با باغچه پر از گل تصویری خیالی است و... البته می‌دانست که محل خانه بیش از ۶۰ کیلومتر با شهر اصلی فاصله دارد...

در همان لحظه صدایی بلند در اتوبوس طنین انداخت و او را از خیالاتش بیرون آورد: رسیدیم، بابا رسیدیم! او مثل ترفه از جایش برخاست و از اتوبوس پیاده شد و به ردیف ساختمان‌ها که در اطراف آن زمین‌های بایر زیادی دیده می‌شد، نگاه کرد: - بیشتر شبیه بیابونه تا به شهرک!

این فکرش را با صدای بلند گفت و همکارانش همه با یکدیگر گفتند: بی‌خیال، خیالاتی، خودتم که از اول می‌دانستی این طوره؟

کلید در دستش بود و خانه مربوط به خود را جست‌وجو کرد و به داخل آن رفت و از آنچه در خانه دید تمه خوشحالی‌ش را هم از ذهنش زدود!

خانه فقط یک در ورودی داشت و بعد از آن در داخلش نه درهای داخلی و اتاق‌ها بود نه شیرآلاتی، نه کابینت‌های آشپزخانه‌ای، نه لوله‌کشی گاز شده بود و نه رادیاتوری یا جای بخاری نصب شده بود. کف هال خانه پر از سمنت و سیمان خرده و شکسته بود، چند قسمت از شیشه‌های پنجره خانه ترک خورده و در حال ریزش و... آهی کشید و به سمت رییس تعاونی که همچنان در حال معرفی و سخنرانی بود و با بیان اعتراضی که... رییس فرصت نداد: مگه چقدر پول دادی که می‌خواستی کاخ گلستان نصیب بشه!

شناسایی معماری آبراهه‌های تخت جمشید

مدیر پایگاه تخت جمشید اعلام کرد: فصل جدید پروژه دفع آب‌های سطحی تخت جمشید که مربوط به شیب‌بندی حیاط جنوبی کاخ تچر است، انجام شد. مسعود رضایی منفرد، مدیر پایگاه تخت جمشید گفت: فصل جدید پروژه دفع آب‌های سطحی تخت جمشید منجر به شناسایی برخی از موارد مهم در ارتباط با نظام آبراهه‌های تخت جمشید، معماری و شکل آبراهه‌ها و از جمله وجود دریچه اصلی دفع آب‌های سطحی در حیاط جنوبی کاخ تچر شد.

وی در ادامه اظهار کرد: براساس مطالعات انجام‌شده تعبیه منحول یا دریچه به منظور دفع آب درحیاط جنوبی خزانه در زمان هخامنشیان امری بدیهی به نظر می‌رسید، اما به‌دلیل نبود کاوش، شناسایی مکان این منحول اصلی تاکنون میسر نشده بود. این درحالی است که تا پیش از این آب‌های سطحی کاخ تچر با ایجاد یک منحول موقتی به داخل کانال‌ها هدایت می‌شد و در کاوش‌های سال جاری منحول مرکزی کاخ تچر که در زمان هخامنشیان برای این کاخ طراحی شده بود، شناسایی شد.

به گزارش سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، مدیر پایگاه تخت جمشید در ادامه گفت: با شناسایی منحول اصلی و اجرای شیب‌بندی استاندارد

در حیاط خزانه، از این پس روان آب‌های حیاط کاخ تچر از طریق منحول مرکزی این کاخ به سمت کانال‌های اصلی هدایت می‌شوند و مشکل آبرفتگی در این بخش از تخت جمشید نیز برطرف خواهد شد. رضایی منفرد یکی از بزرگترین پروژه‌های اجرا شده در تخت جمشید تاکنون، پروژه دفع آب‌های سطحی تخت جمشید عنوان کرد و افزود: احیای کانال‌های زیرزمینی براساس مجوزهای باستان شناسی، علاوه بر دستیابی به پلان اصلی نظام آبراهه‌های تخت جمشید در زمان هخامنشیان، رویکردی حفاظتی را برای مجموعه تخت جمشید نیز به همراه خواهد داشت.

به گفته وی، درحال حاضر نیز فاز مطالعاتی پلکان شمالی کاخ آپادانا به

دفتر فنی تخت جمشید بشمار می‌رفت که به دلیل نبود اعتبار کافی و هزینه بالای عملیات لایروبی این اقدام به تعویق افتاد. در سال‌های ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۴ تسطیح و شیب‌بندی ۳۸ هزارمترمربع از محوطه به منظور هدایت روان آب‌ها به داخل آبروهای اصلی انجام شد.

مشاور علمی پایگاه تخت جمشید در ادامه افزود: فاز جدید عملیات لایروبی و احیای کانال‌های آب زیرزمینی توسط گروه حفاظت و مرمت پایگاه جهانی تخت جمشید از سال‌های ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۴ انجام و با کشف و احیای ۲۸۰ متر از کانال‌های صاف، بخش وسیعی از آب‌های سطحی محوطه به داخل کانال‌ها هدایت و توسط پمپاژ تخلیه می‌شد.

با کاوش بیش از ۹۰ متر از کانال‌ها در سال ۹۱ و آزادسازی انتهای صاف تخت جمشید و همچنین کاوش در سال ۹۳ و دستیابی به خروجی‌های جدید در بخش خزانه و منحول مرکزی در کاخ تچر، مشکل عمده آبرفتگی تخت جمشید در این مناطق نیز رفع شد و درحال حاضر عمده روان آب‌های محوطه تخت جمشید به‌سوی کانال‌هایی که در زیرصفحه تخت جمشید هستند، هدایت می‌شود.

منظور هدایت آب‌های سطحی به داخل کانال‌های اصلی در دست اقدام است و فاز اجرایی آن به‌زودی محقق خواهد شد. در بخش دیگری از این گزارش نیز حسن راهساز، مشاور علمی پایگاه تخت جمشید در خصوص پیشینه عملیات کاوش، لایروبی کانال‌ها و دفع آب‌های سطحی تخت جمشید اظهار کرد: در سال‌های ۱۳۱۰ تا ۱۳۱۳ با سرپرستی پروفسور هر تسفلد، بخش‌هایی از کانال شرقی خزانه و صدستون لایروبی شد و در سال‌های ۱۳۳۳ و ۱۳۴۴ نیز بخش کوچکی از جناح شرقی کاخ‌های صد ستون و نیمه تمام لایروبی شد. به گفته راهساز، احیای کانال‌ها از دهه ۶۰ به بعد جزو برنامه‌های مهم اجرایی

شهر نوشت

بازار ملی جشنواره پویانمایی تهران فراخوان داد

آخرین مهلت تحویل تقاضانامه شرکت در بازار به دبیرخانه نهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران پایان وقت اداری روز ۲۰ بهمن ۹۳ تعیین شده است. همچنین شرکت‌های متقاضی حضور در این بازار

فراخوان بازار ملی نهمین جشنواره دوسالانه بین‌المللی پویانمایی تهران از سوی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان منتشر شده‌به گزارش ایرنا، تولیدکنندگان، خریداران و عرضه‌کنندگان ابزار و ادوات تخصصی هنر پویانمایی که دارای مجوز رسمی هستند، می‌توانند در این بازار شرکت کنند.علاقه‌مندان می‌توانند با مشاهده فراخوان بازار ملی پویانمایی در پایگاه اینترنتی www.tehran-animarket.ir نسبت به تکمیل فایل pdf فرم مقررات آن اقدام کنند. بنابر گزارش کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان،

قابی از زندگی

مریم نظری - صبح بود. عقربه کوچک ساعت داشت تقلا می‌کرد تا ۷ را نشان دهد. داشتم می‌رفتم دانشگاه. پیرمرد قدبلندی، کنار پارک محله‌مان ایستاده بود. توی یک دستش یک اسکناس ۵۰۰ تومانی بود و توی دست دیگرش، اسکناسی ۵ هزار تومانی. تا دیدمش یاد تریلی افتادم. یاد دست‌های بزرگی که مرا مثل پر کاه بلند می‌کرد... با خجالت صدایم کرد و گفت: «دخترم این اسکناس، چند تومانی است؟ یادم رفته!»

عمو کریم، مرد همسایه، قد بلند بود. پایش را روی پله تریلی می‌گذاشت و خودش را به سادگی بالا می‌کشید آنقدر ساده این کار را انجام می‌داد که آرزو می‌کردم

آن مرد، آن تریلی

روزی مثل او قد بلند شوم. با نوازش، که دو سال از من بزرگتر بود، همبازی بودم. هنوز هیچ کدامان مدرسه نمی‌رفتیم. عمو کریم هر چند روز یکبار به خانه بر می‌گشت و تریلی‌اش را همیشه آن طرف خیابان، روبه روی خانه ما پارک می‌کرد. من و نوید ظهرها خم‌می‌شدیم و زیر چرخ‌های تریلی را نگاه می‌کردیم. هر وقت تریلی بود، ما هم دور و بر آن می‌پلکیدیم. عمو کریم عصرها می‌آمد و ما را سوار می‌کرد. دستامان را روی فرمان تریلی می‌گذاشتیم و از خوشحالی فریاد می‌کشیدیم. چندماه بعد از آنکه نوازش به مدرسه رفت، ما از آن محله اسباب‌کشی کردیم. اما کودکی‌های من با تریلی عمو کریم، پیوند خورده بود. توی تمام این سال‌ها خودم را به دانشگاه می‌رساندم...

همه آنچه از نیست هست

گالری فرامرز در ادامه روند برپایی نمایشگاه‌های گروهی از هنرمندان حوزه تجسمی اینک از ۳ نقاش شناخته‌شده، علی‌اکبر صادقی، علی فرامرز و حسین ماهر به برگزاری نمایشی دیگر اقدام کرده است. این ۳ نقاش با سه رویکرد متفاوت به «نیست» نظر انداخته‌اند. نیستی که امروز به هر سویی که نظر می‌گرداند یا هر خبری که بگوش‌شان می‌رسد، تکرار آن است. به بند کشیدن زیبایی زندگی‌ها و حاصل دسترنج آدمیان، ماسک فریب برچهره نهادن به نام حقیقت و خشم را وسیله رسیدن به سعادت نمایاندن یا بی‌پناهی انسان‌ها از هر سنخ و طایفه‌ای در غول‌شهرهای رها و تخریب شده... حکایت «نیست» است که در جسارت و هنر قلم‌موی استادان جان گرفته است...

زمان بازدید جمعه ۳۰ آبان تا ۲۰ آذر از ساعت ۱۶ تا ۲۰ است.

ایرنا- رضا قادری

بازدید هیات چینی از آثار تاریخی شیراز

نقطه چین

دیروز، امروز و شاید فردا!

محمدعلی عرفی‌نژاد - روابط عمومی داریم تا روابط عمومی، پاسخ‌دهنده داریم تا جواب‌دهنده، و روزگار داریم تا روزگار.

بین دو دیدگاه همیشه نمایشی از خوب و بد وجود دارد. همه شنیده‌ایم که بعضی‌ها گفته‌اند، هر چیزی خوب و بد دارد، قدیمی و جدیدی دارد، که می‌گویند فلان چیز و فلان حرف هم قدیمی‌هاش خوب است، اصلا این واژه قدیمی بد طوری توی دهن‌ها افتاده، که حتی جوان‌ترها و نوجوان‌ها هم وقتی می‌خواهند مثال بزنند از قدیمی‌ترها می‌گویند، شاید بچه‌ها هم. اما چرا همیشه مرغ همسایه غاز است، چرا آب چشمه ده بالا شیرین‌تر به نظر می‌رسد و چرا نمره بچه‌های دوست و همسایه کناری نزدیک به ۲۰ است، بچه‌های آقای فلانی بهتر درس می‌خوانند، خانم همسایه پایینی چنان غذا می‌پزد که بویش تا ۱۰ خانه این‌سو و ۱۰ خانه آنسو آب از دهان‌ها جاری می‌کند؟

بیشتر درگیری‌های عنوان نشده حتی بین یک زن و مرد که سال‌ها با هم زندگی مسالمت‌آمیز داشته‌اند، روی همین نگاه کردن به همسایه کناری است، دوستی می‌گفت وقتی با مادر بچه‌ها می‌رویم خرید، بهترین و فشننگ‌ترین اجناس را هم که می‌خریم به مجرد دیدن جنس یکسان حالا با رنگ دیگری که حتی مورد علاقه‌اش هم نیست تغییر رای می‌دهد و با هر مکافاتی که هست، تا به خانه برسیم ۱۰ بار می‌گوید قبلی بهتر بود بعدی بهتر نبود؟ فردا هم که مثلا همان لباس را می‌پوشد به قولی دل چرکین است، رضایت ندارد، اما اگر دل به دلش ندهم و بگویم همان مغازه دومی جنس‌های بهتری داشت از کوره درمی‌رود که:

- مرد حسابی، زبان که داشتی، چشم که داشتی، خب می‌گفتی، من کی روی حرف و نظر تو حرف زده‌ام؟

این در حالی است که هرگز نظر من برایش مهم نیست، همیشه فکر می‌کند از من بهتر می‌داند و می‌فهمد، حتی از خیلی آدم‌های دور و برش، هیچ کس را قبول ندارد، و حرف، حرف خودش است و بس.

این بازی بی‌رودریاستی این روزگار است. هنوز هم کسی نتوانسته معادله‌اش را حل کند، اصلا این نوع معادله‌ها حل شدنی نیست، چرا هیچ‌گاه سر جایی که باید باشیم نیستیم، همانطور که اشاره شد، چرا درس و مشق پسر همسایه همیشه بهتر است، حیف که دیگه مرغ و خروسی در خانه‌ها نیست و گرنه یادآوری می‌کردم خروس هم بود خروس‌های قدیم، انگار کوک شده بودند. درست قبل از اذان برای نماز صبح آوازشان را سرمی‌دادند و دو سه ساعت بعد از نماز نوبت به مرغ یا مرغ‌ها می‌رسید، «قدقدق‌دای» مرغ‌ها خبر خوبی بود برای صاحبخانه و افراد دیگر که تخم‌مرغ داغ و سالم مرغ‌ها درون سبد پر از کاه گذاشته شده حالا باید تخم‌مرغ مهرخورده تاریخ‌دار بخوریم و بگوئیم:

تخم‌مرغ بود، تخم‌مرغ‌های قدیم، سنتی، واقعی با زرده پررنگ و خوشمزه.

و... حالا بیاییم کلاه‌مان را قاضی کنیم، حتی اگر کلاه به سر نداشته باشیم، به روزگارمان ببیندشیم، اینکه اگر قدیم‌ندیم‌ها در یک خانواده یکی دو تا آدم باسواد وجود داشت، حالا همه سواد دارند، به قول بازیگر سرشناس طنز تلویزیونی خودمان: اگه نون شب نداریم عیبی نداره، باید سواد داشته باشیم. یاد

یکی از صحنه‌های به شدت تکان‌دهنده روزهای دفاع مقدس می‌افتم، سه رزمنده جدامانده از دیگران، در حالی که نه آب برای نوشیدن داشتند و نه غذایی و نانی برای خوردن، بعد یکی از آنها که بچه روستا هم بود، عکس یک مرغ را روی کاغذ کشید و با علامت زدن نوشت، سینه، ران، فیله و بال این تصویر مرغ را به ۴ قسمت تقسیم کرد و هر کس یک تکه را برداشت، فقط بال ماند و گفت: فعلا با اینها شکم سرکنید، اون تکه را هم می‌گذاریم برای کسی که هنوز گرسنه است.

و فکر کردم اگر سواد نداشت و نقاشی نمی‌دانست، از گرسنگی می‌مردند.

حالا هر کس نظری دارد و عقیده‌ای، چشم‌اندازی دارد و آینده‌نگری، فقط مانده اینکه ماجرای قدیم و جدید دیگر چه صیغه‌ای است، چرا نمی‌گوییم فردا! نمی‌گوییم اگر فردا شود چه شود.

راستی امروز را در کجای این قصه پیدا کنیم؟ بد سرگرمی نیست.